

# WVD

vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redactie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagblad-verkopers.

## VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr. 47 — 22 november 1969



## GAAN DE VLAAMSE SOCIALISTEN DE GRONDSPEKULATIE HELPEN?

## HANDEN AF VAN ONS BRABANT

ER KWAM EENS EEN ARBEIDER MET ZIJN ZUURVERDIENDE MAANDLOON — JUIST GETELD TIENDUIZEND FRANK — NAAR HUIS. ONDERWEG, IN EEN DONKEF STRAATJE, WERD HIJ STAANDE GEHOUDEN DOOR EEN ONGURE VENT DIE HEM TOESNAUWDE « UW GELD OF UW LEVEN ». DE ARBEIDER WILDE NOG EVEN TEGENSTRIBBELEN, MAAR KREEG EEN FLINKE OPDOFFER OP Z'N SCHEDEL. GELUKKIG KWAM OP DAT OGENBLIK EEN DERDE MAN DOOR HET STRAATJE GESTAPT. TOEN HIJ DICHTERBIJ GEKOMEN WAS, HERKENDE DE ARBEIDER IN HEM B.S.P.-SENATOR VAN HOEYLANDT ; « NU BEN IK GERED », FLITSTE HET HEM DOOR HET HOOFD. HIJ WENDDE ZICH VOL HOOP TOT DE SENATOR EN VERTELDE, DAT DE DIEF — DIE WAS BLIJVEN STAAN — HEM BIJNA BEROOFT HAD VAN ZIJN MAANDLOON. SENATOR VAN HOEYLANDT DACHT EVEN NA EN ZEGDE TOEN : « VERMITS ER EEN GESCHIL IS TUSSEN U BEIDEN, MOETEN WE DE ZAAK OPLOSSEN MET EEN KLEINE WEDERZIJDSE TOEGEVING. IK STEL VOOR DAT DE DIEF VREDE NEEMT MET DE HELFT VAN HET MAANDLOON EN DAT JIJ », EN HIJ WENDDE ZICH TOT DE ARBEIDER, « NAAR HUIS GAAT IN HET TEVREDEN BESEF DAT JE DE ANDERE HELFT ONVERHOOPT MOOGT HOUDEN ».

## DE DIEF WORDT BELOOND

Is bovenstaand verhaaltje niet een sprekende vergelijking voor het plan-Van Hoeylandt met betrekking tot de randgemeenten? Deze randgemeenten zijn vlaams; sinds Hertoginnedal kregen ze faciliteiten en werden ze blootgesteld aan de druk van de verdere verfransing. Maar geen enkele vlaamse politiker zou durven beweren dat deze gemeenten niet tot Vlaanderen behoren. Er werd in 1963 alleen maar « vergeten », dat uitdrukkelijk in de wet te schrijven. De vlaamse socialisten hebben steeds op het standpunt gestaan, dat de randgemeenten bij Vlaanderen hoorden en er moesten blijven. In de besluiten van het kongres der vlaamse socialisten te Klemskerke lezen we — en de betrokken passus stond in vetjes gedrukt — dat de brusselse agglomeratie beperkt moest blijven tot de negentien gemeenten. In het kiesmanifest van de Rode Leeuwen werd onderstreept dat alle vlaamse partijfederaties te Klemskerke eenparig het daar mee eens waren. En vandaag komt meneer Van Hoeylandt — nota bene een vlaams socialist — die lekker de besluiten van zijn eigen partijkongres aan z'n laarzen lapt en die zegt : vermits er herrie is om de randgemeenten, moet iedereen wat toegeven ; laat ons overgaan tot een hervervakeling.

Dit is een verloochening van het vroeger door de vlaamse B.S.P. ingenomen standpunt. Zijn zij reeds zover dat zij hun eigen kongresbesluiten tans met de voeten trappen, dat zij de door henzelf aangegane verbintenissen zullen beschouwen als waardelose vodjes papier?

Het verkavelingsplan is onaanvaardbaar, zowel om principiële als om praktische redenen. Om principiële redenen : er is sinds jaren een algemene vlaamse eensgezindheid — en de B.S.P. heeft daarop nooit een uitzondering durven maken — om iedere uitbreiding van de brusselse agglomeratie te verwerpen. Om praktische redenen : wie tans, in het prelektoraal brussels klimaat, zijn vinger uitsteekt, weet niet hoeveel hem van de hand en van de arm zal worden afgehakt. Zo was het op Hertoginnedal, waar het ook al begonnen is met de plannen van verkavelaar Verroken. Zo zal het a fortiori nu zijn. Wie gelooft dat hij vandaag, in het heetgelopen hoofdstedelijk klimaat, met de Brusselaars tot een overeenkomst kan komen zonder tegelijkertijd een vlaamse kapitulatie te tekenen, doet aan bedrog. Er moet dan alleen nog uitgemaakt

almeren en zich herpakken net voordat het te laat is?

We willen het hopen, maar we twifelen er hartsgrondig aan. Het komt ons voor, dat eens te meer het oude spel gespeeld wordt : grote en onaantastbare belangen worden opgeofferd aan het bekrompen partijbelang. Binnenkort moet de B.S.P. — net zoals de twee overige kleurpartijen overigens — gaan kongresseren. Is zij op zoek naar het kompromis — Var Eynde zelf heeft het woord gebruikt — dat eens te meer een schijn van partij-eenheid kan redden, ten koste van het verzakken aan het door de vlaamse socialisten vroeger ingenomen standpunt? Zullen eens te meer de Vlamingen verzocht en verplicht worden, aan het partijdiktaat hun eigen beloften en het algemeen belang van de vlaamse gemeenschap te offeren?

Zo tekent zich voor Vlaanderen een verscherping van de toestand en een vergroting van de bedreiging af. Wat de grendels betreft zijn de kleurpartijen reeds door de knieën gegaan; de « voorwaarden » die door de heer

worden, of het zelfbedrog is dan wel opzettelijk en bewust en aartsgemeen bedrog van de publieke opinie.

De voorzichtigheid waarmee Van Eynde en Gelders het hete hangijzer van Van Hoeylandt hebben aangepakt, bewijst trouwens dat zij het beseffen : dat zij weten, waarheen een faux pas tans kan leiden. Betekent de onthouding van de ondervoorzitter en van de vilvoordse Rode Leeuw dat de kogel nog niet door de kerk is? Of heeft de dijk reeds begeven onder druk van de waalse socialisten, door het mollenwerk — zie Cudell! — van de brusselse socialisten en dank zij de grenzeloze naïviteit of cinische onverschilligheid van de vlaamse socialisten? Is er nog een kans dat een aantal vlaamse socialisten zich laten

Vandekerckhove, voorzitter van de vlaamse C.V.P. werden geformuleerd, zijn een slag in het water. De Walen hebben die grendels gekregen zonder dat zij enige tegenprestatie moesten leveren. Zij voelen zich sterk; zij hebben vastgesteld dat hun chantage droeg. Nadat de vlaamse C.V.P. een bres maakte in het front tegen de grendels, zijn de vlaamse B.S.P.-ers tans zinnens hun post in het front rond de randgemeenten te dezerteren. Er zijn maar twee mogelijkheden om aan deze kermiss van verraad een einde te zien stellen. De eerste : dat de Walen de prijs nóg hoger opdrijven, zo hoog dat zelfs de vlaamse kleurpolitiekers hem niet meer durven betalen. De tweede : ons onafgebroken, radikaal en volgehouden verzet.

vlaamse randgemeenten

Omer

# WIJ en gij

vlaams nationaal

## BOEMERANG

Ergens in een verloren hoekje zegt « WIJ » dat de helft van de opbrengst van de spektakulaire Boemerang-actie in Vlaanderen naar Wallonië zou overgeheveld worden.

Als de V.U. enige zin heeft voor massa-psychologie, denk ik dat in een bekendmaking van dit schandaal en een krachtdadig protest hiertegen bij de vlaamse massa gevoeligheden los te slaan zijn waarover B.R.T. en andere unitaristen hun oren zouden horen tuiten. Ik hoop dat in « WIJ » en in het parlement een krachtig « neen » zal klinken.

Wij hebben een kleine test gedaan. Het gewoon citeren van het feit deed bij de doorsnee, niet perse vlaamsgezinde een reactie loskomen sterker nog dan die tegen baron Guillaume, zodat de gewone Vlaming soms minder unionistisch blijkt te denken dan het blad van de vlaamse Volksunionisten!

O.d.B., Koningshookt.

## L.B.C. EN POLITIEKE PARTIJEN

Op het onlangs te Knokke gehouden kongres van de Landelijke Bedienden Centrale liet ik mij inschrijven nopens het thema « L.B.C. en politieke partijen ». Mijn betoog kwam hierop neer dat een gedeelte der bijdragen uiteindelijk ook terecht kwam bij het A.C.W., in wiens schoot een politiek comité bestaat, aangesloten bij de C.V.P. In verkiezingstijd bewerkt dit comité mogelijke kandidaten, bespreekt rangorde op lijsten, organiseert propaganda en plaktochten. Daar de meeste L.B.C.-leden ook aangesloten zijn bij de kristelijke mutualiteiten ontvangen ze « De Volksmacht », een der propaganda-machines van de C.V.P. en -mandatarissen en waarin de V.U. regelmatig wordt aangevallen. L.B.C.-leden of syndikalisten uit andere centrales doch aangesloten bij het A.C.V. worden genegeerd en krijgen geen kans om in de syndikale besturen aan bod te komen.

De heer Cuypers van het L.B.C. sprak van laster en verdachtmaking en nodigde mij uit de boekhouding van het L.B.C. te komen nazien. Tijdens de pauze werd ik door diverse L.B.C.-leden om mijn tussenkomst geluk gewenst. Tijdens mijn tussenkomst werd in de zaal zowel geapplaudisseerd als gejuwd.

Men kan inderdaad niet bewijzen dat er gelden van de A.C.V.-bijdrage naar het A.C.W. gaan, maar toch is dat zo. Iedereen weet dat er zwarte kassen bestaan (toegegeven in een tv-uitzending). Kan men een lijst voorleggen van V.U.-militanten die in de syndikale be-

sturen een leidende functie hebben? Ooit al een affiche gezien in de diverse syndikale lokalen in verkiezingstijd voor een sociale kandidaat, die per « toeval » niet op de C.V.P.-lijst staat? En de meetings, autoriteiten, afdrucken van folders enz. door propagandisten of bedienden tijdens de diensturen met de wagen van de organisatie en de inkt van het bureau? Men kan dat misschien niet bewijzen doch het werd alles al vele keren vastgesteld.

De moties van Wijnegem en Schilde, beide strekkend om het L.B.C. met alle partijen, die het L.B.C.-programma helpen verwezenlijken, samen te doen werken, werden op voor- noemd kongres niet eens ter stemming gelegd! Moet er nog zand zijn?

A.V., Stene-Oostende.

## B.R.T.- EN VOLKSKULTUUR

Onlangs heeft de vlaamse televisie het Promenade-koncert in de Albert Hall te Londen uitgezonden. De Engelsen hebben bewezen een vrij volk te zijn en hun eigen muziek op prijs te stellen, zij het luidruchtig. In elk geval is dit een vreugde die voor ons vlaamse volk niet is weggelegd. Onze (?) vlaamse (?) televisie mag dat niet. Vlaamse muziek mag bij ons niet uitgezonden worden; vlaamse muzikanten mogen onze oren niet strelen. De gelegenheid mede te zingen wordt ons niet gegeven.

De kunstenaars uit onze muziek scholen mogen zich niet laten horen en mogen ook niets verdienen aan onze televisie. Solisten evenmin en nochtans die ontbreken er niet.

Hoogstens geeft de T.V. van tijd veel geld uit, ons geld natuurlijk, om vreemde muziek over te seinen, door vreemde orkesten gespeeld, met solisten uit vreemde landen.

Ik stel me reeds voor wat er zou gebeuren moest men een concert horen in liefst de grootste zaal van Antwerpen, de hoofdstad der Vlaamse Beweging, het Sportpaleis, zonder na te zien of de akoestiek goed is of niet. Enorm volk, veel sukses en de bewustwording dat wij onze eigen televisie zouden overver hebben.

H.F.K., Antwerpen.

## VREEMDE WOORDEN

Enkele trouwe lezers van ons blad maakten mij de opmerking dat er in de vlaamse pers (ook in « WIJ ») al te veel vreemde woorden voorkomen.

De vrienden K.V.C. uit Hamme-Mille en D.L. uit Erps Kwerps zijn daarover in 't geheel niet tevreden.

De meeste van die woorden zijn gemakkelijk te vervangen door een evenwaardig Nederlands woord. Onze taal is rijk genoeg en heeft geen behoefte aan het invoeren van die bastaardwoorden.

Waarom wij de Noordnederlanders naäpen met hun franse rommel gaat er bij mij niet in.

J.V., Erps-Kwerps.

## ER WORDT GEJAAGD

Op 11 november 's namiddags gingen we met onze kleine dreumes wandelen in het provinciaal domein Puyenbroeck, ergens aan de weg Zaffelare - Wachtebeke. Zoals gewoonlijk verkozen we het beboste gedeelte van het domein om even de benen te strekken en wat frisse lucht te happen. Wie schetst echter onze verbazing, wanneer we ergens halverwege een der bosdreden door een boswachter werden teruggezonden met de woorden: « Mijnheer, zoudt U a.u.b. willen terugkeren. Dit bos is gesloten voor het publiek. Er wordt gejaagd ».

Geen enkel bord of afsluiting liet dit verbod vermoeden. Verscheidene andere wandelende

gezinnen werden ook teruggestuurd. In het terugwandelen zijn we dan aan de jagers voorbijgegaan: een groepje fransklitsende snobs.

Nu vraag ik me af, waarvoor in de herfst een provinciaal domein eigenlijk dient: om een breed publiek toe te laten zich met een herfstwind rond de oren, even te ontspannen in de droge bladeren, of om enkele vertegenwoordigers van een asociale en publiek-minachtende kaste toe te laten, enkele argelozehazen en fazanten neer te knallen? Ik ben helemaal akkoord met het feit, dat de wildstand van het domein moet verzorgd worden, maar dan door een paar boswachters-met-kennis-van-zaken en niet op een vrije dag. Nota bene: dit domein werd met ons aller centen gekocht!

J.I., Destelbergen.

## TANTE POS

Dat het al geruime tijd niet meer botert in de postdiensten weet iedereen. Niet alleen de drukwerken, maar ook brieven, dagbladen, weekbladen en zelfs spoedzendingen lopen soms dagen vertraging op. Er is natuurlijk een gebrek aan personeel, maar vooral aan geschoold personeel. Voor een vijftal jaren hebben ze de graad van sorteerder afgeschaft. Deze waren er niet meer nodig wegens de mechanische sortering die zou komen, waarbij het machien alles en foutloos zou sorteren. Maar op dit wondermachien moeten we nog steeds wachten. Ondertussen wordt de sortering voor het grootste deel gedaan door ongeschoold personeel (benoemd op grond van hun lid-

kaart) dat onschuldig de poststukken de verkeerde weg opstuurt. Dit ongeschoold personeel waarvan er reeds vele jaren in dienst genomen werden onder de titel van vertrouwenspersoon-besteller die van geen enkel voordeel bij het bestuur kunnen genieten en bovendien met een arm weddeke de eindjes moeten trachten aan elkaar te knopen en eindeloos uitkijken voor « wanneer onze benoeming ». Velen dienden reeds hun ontslag in.

De A.P.R. (autonoom postrijtuig) postwagens worden ingelegd in de nacht op de bijzonderste spoorlijnen. Ze kosten ettelijke miljoenen, zijn slecht ingericht en is het er zeer moeilijk in te werken. Deze wagens werden gemaakt en ingericht op bevel van bevoegde personen die de werking van het bestuur niet kennen. Waarom wordt nooit eens de mening gevraagd van de simpele postman? Dikwijls hebben deze postwagens defekt, zodat duizenden postzendingen 24 uur vertraging oplopen, wat met de oude postwagens nooit het geval was.

Er is slechts een oplossing: aanwerven van geschoold personeel, behoorlijk betaald en met bevorderingsvooruitzichten. Het zijn niet de honderd soldaten die minister Anseele « geschonken » kreeg van P.W. Segers die de problemen zullen oplossen.

D.B.P. Mater.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

## van de redaktie

Brussel, 20 november 1969.

Betr.: goede werken.

Een van onze redakteurs is in z'n vrije tijd - en soms ook wel eens in de rest - een melomaan. Enkele dagen geleden was zijn oog gevallen op een brusselse krant, waarin de aankondiging prijkte voor een concert van muziek uit de tijd van Brèugel.

Onze redakteur-melomaan spoedde zich 's avonds naar het concert in de gotische zaal van het brussels stadhuis, genoot er van de prachtige muziek en stelde tijdens de pauze vast dat hij zich bevond temidden van een vrij beperkt (180 aanwezigen) publiek van aartsfranskiljonse snobs. De samenstelling van dit publiek werd wellicht veroorzaakt door het feit, dat het concert ingericht was in het kader van "de goede werken van de koningin". Hoe dan ook: voor zijn 100 fr (dat was de entree-prijs) kreeg onze redakteur muzikale waar van de bovenste plank.

Hij kreeg nog méér ... Na het concert bleek er in een zaal daarnaast een knal van een receptie te zijn. De 180 die 100 fr "voor de goede werken" hadden betaald, deden er zich tegoed aan dingen die een veelvoud van hun entree-biljet hadden gekost. Onze redakteur deed mee aan "de goede werken" en zwaaide na een tijdje het stadhuis uit. Op de Markt liep hij drie levensechte vlaamse studenten-op-fuif tegen het lijf, beschreef hen plastisch de lekkernijen vlakbij en loodste hen tenslotte mee naar binnen. Met hun vieren zorgden ze er voor dat ze het "leeuwen"-aandeel van de "goede werken" binnenkregen. Onder het geschokeerd oog van de (bijna verzadigde) élite...

Wij

**BECO** **BECO**  
levering van gas- en stookolie!  
**BECO** **BECO**  
benzinstations!  
BECO verwacht ook Uw bestelling!  
p.v.b.a. BECO, Krijgsbaan 236, ZWIJNDRECHT  
Tel.: (03) 52.81.73 - 32.02.10

• Een oude koehandel

## zetelaanpassing en grendels

(red.) De vlaamse C.V.P. heeft zelden een jammerlijker figuur geslagen dan de laatste paar weken. Nadat aanvankelijk in de werkgroep Eyskens de grendels niet weer terug ter sprake waren gekomen en nadat een aantal vlaamse C.V.P.-ers voorzichtig hadden gehoopt en gesuggereerd, dat die grendels toch eigenlijk wel achterhaald waren, kwamen de Walen — na hun gemeenschappelijke vergadering in de « Cercle gaulois » — terug met de grendel-eis op de proppen. Gebonden door jarenlange koehandel en beloften gingen de vlaamse kleurpolitiekers — inkluzief de C.V.P.-ers — onmiddellijk weer door de knieën.

Ze zorgden hoogstens voor het bekende doekje tegen het bloeden, de boter aan de galg en de pleister op het al even spreekwoordelijke houten been: ze stelden een half dozijn zogenaamde « voorwaarden ». Geen enkele van deze voorwaarden is van aard, ook maar iets te veranderen aan de kern van de zaak.

De Walen, sterk op hun stuk en zeker van hun zaken, gunden hun vlaamse partijgenoten niet eens de kans op een gekamofleerde kapitulatie; het moest een kapitulatie « zonder voorwaarden » zijn, onvoorwaardelijk, open en bloot. P.S.C.-voorzitter Servais zegde hooghartig dat hem van voorwaarden niets bekend was.

Welke C.V.P.-er zou het wagen, P.S.C.-voorzitter Servais ongelijk te geven? De Waal bevindt zich « in zijn goed recht »; hij heeft destijds beloften gekregen van de vlaamse C.V.P. en hij wil, dat die beloften gehouden worden ook.

Waarmee we maar willen zeggen, dat de hele grendel-mizerie jaren geleden begonnen is op het ogenblik dat de drie kleurpartijen een goed vlaams recht hebben ingeruild tegen een onaanvaardbare eis: zetelaanpassing tegen grendelwaarborgen. Het bord linzensoep tegen het vlaams eerstgeboorterecht.



• Pfff...!

## de blaas van van mechelen

(jo belmans) In zijn rotsvaste voor-nemen, op een minimum van tijd een maximum aantal voorkeurstemmen te ronselen, heeft Frans Van Mechelen een grote behoefte aan resultaten. Al vallen die dan soms op zijn eigen kop of op die van anderen.

Te Herentals bij voorbeeld. Het begon daar met een groots opgezet gemeentelijk sportcentrum. Maar het wilde niet vlotten. Het prachtige en dure zwembad dat men beloofd had, werd een vunzig slijkbad. En wanneer de toestand hopeloos werd, was daar een minister van Kultuur die het zaakje dan maar zou overnemen en die in een handomdraai van een fiasko een succes zou maken. En dan verrees « de blaas van Herentals », een opgeblazen sporthal van enkele miljoenen, symbool van de moderne en snelle aanpak van een jong minister: dé blaas van het jaar! Enkele weken geleden ging het echter plots pfff... De blaas had er gelegen. Grote opschudding. Gelukkig geen ongelukken!

Zeer vlug volgden massa's geruststellingen. Het was een kleine konstruktiefout. Dingen die uiterst zeldzaam gebeuren. Tans was de veiligheid verzekerd. Alle maatregelen waren getroffen. De inkt was nog niet opgedroogd en het geval amper terug opgeblazen of het blies opnieuw zijn laatste (?) adem uit. Tans hangt de blaas in de bomen. We zegden het reeds: symbool van een minister, modern, gedurfd, spektakulair vooral, maar opgeblazen. En gevaarlijk ook. Want voor ons is het duidelijk: ook de « blaas van Turnhout » zal vroeg of laat pfff zeggen. We kijken alleen toe of hij gewoon en naamloos zal plat vallen, dan wel of hij spektakulair uiteen zal spatten zodat de stukken de kempische dennen zullen sieren.

### SPOORSTAKING

Of het donderdag 4 december a.s. tot een algemene staking op het spoor zal komen, kunnen we vandaag nog niet weten. Er is in elk geval een stakingsaanzegging vanwege de bij het (socialistisch) Algemeen Belgisch Vakverbond aangesloten spoorwegaanbidders. Of ook het A.C.V. zich bij deze staking van één dag zal aansluiten, moeten we afwachten. Het is de jongste jaren immers bijna een gewoonte geworden dat beide grote vakbonden samen eisen stellen en samen bepaalde akties leiden. Al is het zo dat de betrokken minister, Bertrand, precies uit de A.C.V.-stal stamt...

Indien het tot een vrij omvangrijke stakingsbeweging zou komen op het spoor midden in de week, dan zal dit voor honderdduizenden pendelarbeiders en dito bedienden een wettelijk erkend beletsel zijn om zich naar hun werk te begeven. De weerslag van een dergelijke staking is daardoor alleen reeds zeer groot, nog afgezien van het gewoon reizigersverkeer dat in het honderd wordt gestuurd. We spreken ons niet uit over de beweegredenen van deze stakingsaanzegging; we stellen alleen vast dat eens te meer het publiek het gelag betaalt, waar het de jongste jaren steeds vaker het slachtoffer is van wanbeleid en slordigheid in de sektor der diensten (bijvoorbeeld post- en telefoondiensten).

Deze staking zou wel eens het gedroomde alibi voor de regering kunnen zijn om het sein op groen te zetten voor een nieuwe verhoging van de prijs van het personenvervoer. De regering Eyskens was reeds lang zinnens dit te doen, doch vond nog geen geschikt ogenblik. De laatste verhoging was in zeer slechte aarde gevallen, vooral omdat toen de sociale abonnementen op een alles behalve sociale manier werden « aangepast ».

Al is de toestand op het spoor niet zo erg als bij de post, de jongste jaren is de service er niet op verbeterd. We hebben nog niet zo lang geleden in deze rubriek een boekje over het spoor opgedaan; niets wijst op een kentering ten goede. De N.M.B.S. blijft een deficitaire en slecht geleide onder-

neming, met een overdreven centralisatie (zie maar de herrie die is ontstaan door de koppige weigering van Brussel om een degelijke spoorverbinding Antwerpen-Gent-Kortrijk tot stand te brengen). Haar monopoliumpositie

Marceau, met zijn echte naam Louis Carette (sommigen menen dat hij zich zelf een tijd lang Lodewijk noemde, wat niet zo verwonderlijk zou zijn als men weet dat hij te Kortenberg werd geboren) is min of meer een vrijwil-

land nog steeds dezelfde hyenamemaliteit, gepaard met een echt kleinburgerlijke schijnheiligheid. Zo verzweeg bv. « Volksgazet », anders zo tuk op neo-nazi's en zo geweldig te keer gaand tegen de toekenning van een prijs aan historisch essayist Hendrik Elias, zedig over het oorlogsverleden van Marceau.

Intussen is het wel zo dat autentieke belgische paradepaarden als Spaak en Marcel Henri Jaspar vermoedelijk geen prijzen zullen krijgen met hun stomme mémoires, prijzen dan van het gehalte die een Marceau wél ten deel vallen. Voor ons is het intussen toch een binnen- en ook buitenpretje om na te gaan, hoe verveeld sommigen zijn met dergelijke onderscheidingen. Die meteen aantonen hoe hol het verzet tegen het verlenen van amnestie is, en dat nota bene straks dertig jaar na de feiten.

### VOORBARIGE OPWINDING?

Het was wel verwonderlijk dat, hoewel de werkgroep Eyskens sprak van de mogelijke oprichting van vijf grote agglomeraties, in welke opsomming Groot-Brugge niet was vermeld, precies de jongste weken in het Brugse grote opwinding heerste nadat de plaatselijke B.S.P. de kiesstrijd had geopend met de eis « vorming van Groot-Brugge nu ». Het bleek dat men minister Harmegnies al onder de arm had genomen en dat deze fuzie op zeer korte tijd een feit zou zijn, des te meer daar het A.C.V., de stedelijke C.V.P. en ook de V.U. zich voor Groot-Brugge uitspraken. In dit optimisme is nu een flauwte gekomen, omdat de arrondissementsraad van de C.V.P. (waar de randgemeenten, de burgerij de landbouw en de middenstand sterker zijn vertegenwoordigd dan in de stedelijke C.V.P.) zijn veto tegen Groot-Brugge uitsprak. Men heeft het nu in de Breydelstad over een sindaal komplot (B.S.P. en A.C.V.) tot het veroveren van de macht in de groot-brugse agglomeratie. Met het C.V.P.-veto ziet het er naar uit dat Groot-Brugge er toch niet vóór de vijf grote agglomeraties komt.

## beroepsHALVE bekeken

is er tevens oorzaak van dat ze zich tegenover haar « cliënten » veel, zeer veel kan permitteren. Te veel om goed te zijn.

### RARE « BELG »

Terwijl Hugo Claus met zijn jongste toneelwerk « Vrijdag » in Nederland een zeer gunstige kritiek krijgt, kwam een andere « belgische » auteur in het nieuws, deze keer ver bezuiden onze taalgrens. De toekenning van de Goncourt-prijs aan Félicien Marceau, sinds jaar en dag te Parijs een gevierd toneelschrijver, voor zijn korte roman « Creezy » krijgt in ons land een speciale klank als men weet dat het hier om een belgische « inciviek » gaat, die in de repressietijd bij verstek tot 15 jaar dwangarbeid werd veroordeeld wegens medewerking aan de belgische radio tijdens de bezetting.

lige banneling die weigert genade te vragen, al zou hem deze (zeker nu!) grif verleend worden. Hij gelijkt daarin op Wies Moens, die eveneens weigert genade te vragen, hoewel ook het gunstig gevolg op zijn genadebrief bij wijze van spreken klaar zou liggen.

De R.T.B. heeft deze keer geen uitzending aan deze « belgische » Goncourt-prijswinnaar gewijd, niet omdat Marceau-Carette intussen de franse nationaliteit verkreeg, maar omdat zekere R.T.B.-heren nu eenmaal inciviekenvreters door dik en dun blijven, zelfs wanneer andere repressiebonzen als een Demany voor diezelfde radio toegeven dat de repressie een grandiose mislukking is geweest. Terwijl men zich in Frankrijk daaraan niet meer stoort en zowel de franse nationaliteit als waardevolle literaire prijzen aan talentvolle getroffen van de repressie toekent of laat toekennen (zelfs al heeft ook in Frankrijk de repressie vreselijk om zich heen geslagen). Er heerst in ons

## wandelen op oude krukken

(aco) In België zijn er 6.341 belastingplichtigen die een inkomen van meer dan één miljoen frank per jaar aangeven.

Het aantal personen met een belastbaar inkomen tussen 500.000 en één miljoen frank is vanzelfsprekend veel groter: 18.779. Dat betekent dat circa 25.000 belastingplichtigen een belastbaar inkomen hebben van 500.000 frank en meer. Die categorie heeft in haar geheel een jaarlijks inkomen van 26.718 miljoen frank.

Als men het zó beziet is België geen land van rijkdom. Maar onze cijfers vergen nogal wat voorbehoud. We halen ze uit het pas verschenen verslag van de commissie der Begroting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, gepubliceerd op 12 november. De gegevens werden door de minister van Financiën verstrekt in antwoord op een vraag van een niet met name genoemd commissielid.

Het voornaamste gebrek van die statistiek is dat hij zou oud is: het zijn cijfers die betrekking hebben op het aanslagjaar 1964. We achten het zeer wenselijk dat het departement van Financiën zo vlug mogelijk meer up-to-date gegevens ter beschikking stelt.

Meer dan wat in dergelijke cijfers zit kan men er overigens niet uit halen



Waarom zou een van de Volksunie-mandatarissen niet aandringen op de publicatie van gegevens over de geografische indeling van de grotere inkomens?

Als V.U.-kamerleden hadden Van der Elst en Olaerts zitting in de commissie van de Begroting. Men hoeft het verslag slechts te onderzoeken om vast te stellen dat het commissiewerk, gevergd van twee leden van de oppositie, zeer zwaar moet zijn. In dit verband dringt zich ook de opmerking op dat de verslaggever, C.V.P.-kamerlid Posson, te weinig persoonlijk-kritisch te werk is gegaan, waarmee we niet bedoelen dat hij, als verslaggever, zijn individuele opinies moet ontwikkelen, wél dat hij in bepaalde gedeeltes van zijn verslag te afhankelijk schijnt te zijn van de

administratie van Financiën en van het kabinet van de minister van Financiën.

Ten slotte dient nog verwezen naar de structuur van de grotere inkomens, waarvan men enkele elementen in het verslag kan terugvinden. Van de inkomens boven één miljoen frank heeft slechts een relatief gering deel een onroerend karakter (855 miljoen op een totaal van 14.241 miljoen) terwijl intengendeel bij de belastbare inkomens tussen 500.000 en één miljoen frank het onroerend gedeelte 1.290 miljoen bedraagt.

Wie in België een groot fortuin aangeeft bij de belastingen is echter in de eerste plaats iemand met een groot bedrijfsinkomen. Van ongeveer 26 miljard frank belastbaar inkomen van personen met een inkomen boven 500.000 frank is bijna 20 miljard te catalogeren als bedrijfsinkomen. Opmerkelijk is ten slotte nog het aanzienlijk mobiel inkomen van de rijkste belastingplichtigen. Terwijl het onroerend inkomen van degenen die meer dan één miljoen inkomen deklarereren kleiner is dan het onroerend inkomen der belastingplichtigen met een inkomen tussen 500.000 en één miljoen frank, overtreffen de inkomsten van roerende aard der rijkste klasse (meer dan één miljoen frank) aanzienlijk de mobiliere inkomsten der categorie tussen 500.000 en één miljoen: die totalen zijn respectievelijk 4.415 miljoen en (slechts) 1.470 miljoen frank.

### ● Belgische miljonairs (2)

## "vergeten groepen" kind van de rekening

(aco) We weten dat we met de gegevens over de inkomstbelastingen niet voldoende gewapend zijn om de spreiding en de samenstelling der grote fortuinen in België te ontleden.

Het feit dat het grootste deel der gedeclareerde grotere inkomens bedrijfsinkomsten zijn, is een gevolg van het feit dat die inkomens moeilijker kunnen verborgen worden en dat de belastingadministratie er zonder veel moeite over ingelicht is.

Ook de inkomsten uit onroerende goederen zijn moeilijk te verbergen. Daarentegen kan het departement van Financiën slechts zeer algemene gegevens verkrijgen over de immobiliere inkomsten, en om deze inkomsten helemaal statistisch te individualiseren ontbreken vermoedelijk de technische en andere middelen.

Hoe groter het fortuin, hoe groter de kans dat een deel van het inkomen verworven wordt in het buitenland, en buiten het bereik ligt van de belgische belastingadministratie.

We schrijven dit zonder demagogische bijbedoelingen. Maar we leven in een tijd waarin een rechtmatige spreiding van de inkomens een der voornaamste doelstellingen van het sociaal beleid moet zijn. Een tijd ook waarin nog altijd een té klein inkomen is voorbehouden aan zekere sociale groepen, de «vergeten groepen», waarvoor te weinig wordt geageerd door politieke en sociale drukingsgroepen.

Daarom achten we een betere doorlichting van de grote fortuinen absoluut noodzakelijk. Zolang dat niet gebeurd is, zullen we nooit een sociaal verantwoord inkomenspatroon en inkomensbeleid in België kunnen bereiken.

## tien doden

*Met een grenzeloze brutaliteit en aanmatiging eisen de franstalige brusselse politici uitbreiding van hun bevoegdheid en aanhechting van nieuwe gebieden. Ze willen grotere stukken van het land laten genieten van hun on-o-ver-tref-bare bestuurderscapaciteiten. Steeds meer oeaarde landkenoote moeten bedeed worden met de zegeningen van hun beheer.*

*Wie de neiging mocht hebben om zich onder de schut en bescherming van de brusselse potentaten te stellen, moge wel even bedenken dat de Nieuwstraat een der belangrijkste handelscentra van de hoofdstad is en dat het onlangs nog mogelijk was, dat in die Nieuwstraat tweehonderd mensen levend werden verbrand. Onder meer omdat de onovertroffen bestuurders van de stad steeds verzuimd hadden, fatsoenlijke veiligheids- en verkeersreglementen uit te vaardigen.*

*Dichter bij ons ligt de brand in de Van Arteveldestraat: tien doden en nog altijd geen verantwoordelijke. Of toch?*

*Er is inmiddels immers gebleken dat het fatale huis aan de Van Arteveldestraat reeds een eerste keer met een brand in het nieuws was gekomen, zonder dat er echter ook maar iets gedaan werd voor meer veiligheid in de toekomst.*

*Er is verder gebleken dat de huishuur sinds twee jaar niet meer was betaald. Mogen we er aan herinneren dat het huis eigendom was van de stad? We twijfelen er echter zéér sterk aan, dat de onderhuurders over dezelfde faciliteiten beschikten als de hoofdhurder, de buitenlandse kandidaat-verkoolden zullen stellig wel geen twee jaar gratis gewoond hebben. Droeg de hoofdhurder wellicht een partijkaart van de gepaste kleur op zak?*

*En tenslotte — klap op de vuurpijl (c'est le cas de le dire!) — is gebleken dat het huis niet alleen niet verzekerd was, maar dat de verzekering door de hoofdhurder was opgezegd geworden.*

*We kunnen besluiten met volgende V.V.V.-slogan ten bate van de hoofdstad: «hoe rapper je door Brussel bestuurd wordt, hoe vlugger je in de hemel bent».*

Danke Deezeke.

dio Genes.

1.

Op 16 mei 1964 schreef Louis Major: « Wij onderstrepen dat het zuiver algemeen stemrecht, waarvoor de arbeiders zulke verbitterde en bloedige strijd hebben geleverd, niet mag of kan ongedaan gemaakt worden, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks ».

2.

Maar... op 30 juni 1964 zegde B.S.P.-voorzitter Collard in de Kamer onomwonden dat er tussen B.S.P. en C.V.P., een akkoord bestond om de zetelaanpassing te blokkeren, tot wanneer de kleurpartijen het eens zouden zijn over de grendelwaarborgen aan de Walen. Drie dagen later bevestigde Collard in « Volksgazet »: « Van zodra de partijen zich verbonden hebben over een stelsel van doeltreffende waarborgen, zullen de Walen een zekerheid hebben bekomen. De zetelaanpassing zal dan geen moeilijkheden meer opleveren ».

3.

De waarheid steekt de ogen uit: de zetelaanpassing — een onbetwistbaar vlaams recht — is er destijds maar gekomen, nadat de kleurpartijen aan de Walen hadden beloofd dat er grenfels in de grondwet zouden worden geschoven.

4.

Daarom hebben zopas de afgevaardigden van de drie kleurpartijen in de werkgroep Eyskens, verenigd op uitnodiging van bankier Naessens, geoordeeld « dat ze hun vroegere beloften niet konden verbreken » en dat ze zich niet tegen de grenfels zouden verzetten.

5.

Wie zou durven betwisten dat jaren geleden door de vlaamse kleurpolitiekers een misselijke koehandel met de zetelaanpassing werd gesloten? Om hun toenmalige elektorale beloften waar te kunnen maken, verkwaanselden zij de vlaamse meerderheidspositie in de unitaire staat. En daar blijven ze ook vandaag nog bij...

# CVP CVP CVP CVP BSP BSP BSP BSP PVV PVV GRENDEL

## DE B.S.P. DOET HET

Op een bijeenkomst van jong-socialisten te Diksmuide op zaterdag 15 november heeft Rode Leeuw Fayat verklaard dat de Vlaamse Beweging een sociale strijd was van de aanvang af en nu nog is en dat vooral de socialistische strijd gevoerd hebben!

Als historische waarheidsverwringing kan het er nogal door.

Vooral na de jongste oorlog en tot onze doorbraak in 1965 hebben hun bladen alles wat vlaamsgezind was verketterd als neo-nazisme. Nu dit deuntje uitgezongen is steken ze de pluimen van 20 jaar zware naoorlogse strijd, ook tegen de

socialisten die de vijanden van Vlaanderen steunden, rustig op hun hoed.

Als straks de grendels zouden kunnen verhinderd worden zullen ook zij het gedaan hebben. Verder hebben zij tegen de faciliteiten gestemd in de randgemeenten in 1963 en wij voor! Waarom ook dat niet zeggen?

Ondertussen wachten we op de echte aktie van het A.B.V.V. voor de vernederlandsing van het bedrijfsleven in Vlaanderen.

De B.S.P. doet het!

## DE EERSTE

De post wordt alsmaar duurder, de brieven komen alsmaar later ter bestemming en de

dienst wordt alsmaar slechter verzorgd. Zo kon het niet blijven doorgaan zonder dat er iets gebeurde. Het is dan ook gebeurd. Er is iemand begonnen met wat hij noemt « de eerste private post-verspreidingsdienst in Vlaanderen ».

Deze eerste private post bestrijkt een deel van de provincie Antwerpen, in het geheel zowat 61 duizend adressen. De tarieven? Lees en vergelijk met de posttarieven: 15 centiemmen voor drukwerk, 30 centiemmen voor stalen wanneer er niet moet worden aangebeld, een halve frank voor stalen die afgeleverd moeten worden in handen van de bestemming.

Een prentkaart, naamkaart, krant, pakje of reclamestaal wordt afgeleverd op adres binnen de sektor van deze eerste private post aan 75 centiemmen. Service-slogan: « zowel één als duizend stuks worden be-deeld ».

En Tante Pos maar zuur kijken...

## ALLESZEGGENDE CIJFERS

Op zijn jongste vraag over de taaltoestanden bij de artsen in de brusselse ziekenhuizen kreeg senator Jorissen volgende sprekende cijfers als antwoord van de minister van Volksgezondheid.

Artsen aangeworven sinds 1 september 1963 (wettelijk verplicht 50 % N, 50 % F. !): Franstaligen: 389; Nederlandstaligen: 12.

Huidige toestand in de brusselse ziekenhuizen: Franstaligen 706, Nederlandstaligen 11 of goed 1 %!

En Brussel-Frans maar nieuwe eisen stellen!

## HET VOORBEELD

De Volksunie-afdeling Jette heeft zopas op een algemene vergadering door haar leden een oproep tot de plaatselijke vlaamse mandatarissen van de andere partijen laten goedkeuren. In de goedgekeurde tekst heet het: « Het bestuur van de V.U.-afdeling Jette hernieuwt nogmaals zijn dringende oproep om één enkele vlaamse lijst in te dienen en aldus een vlaams front te vormen, over alle partijgrenzen, persoonlijke belangen, godsdienstige of ideologische overtuigingen heen. De V.U.-afdeling Jette hoopt, dat alle plaatselijke vlaamse politieke mandatarissen hun zware verantwoordelijkheid zullen inzien en zonder uitzondering hun medewerking aan 'n vlaamse eenheidslijst zullen

● Na Hertoginmedal in 1963 verklaarden de vlaamse kleurpolitiekers — voornamelijk dan de C.V.P.-ers — dat hun schaamteloze kapitulatie feitelijk een « overwinning » was: in ruil voor « onbelangrijke » faciliteiten in amper zes randgemeenten gingen de Vlamingen nu eens Brussel-Hoofdstad zien veranderen in een luilekkerland, de vaste kommissie zou de hand houden aan de toepassing der taalwetten en patati en patata. ● Het Hertoginmedal-scenario wordt momenteel herschreven; de grendels worden als een « motor » en bijna als een « overwinning » voorgesteld. ● In dat scenario passen de zes zogenaamde voorwaarden die C.V.P.-voorzitter Vandekerckhove zou gekoppeld hebben aan de invoering van de alarmbel, het fameuze grendelartike! 38-bis. ● Op zichzelf zijn deze voorwaarden een slag in het water; ze betekenen niets en ze zijn zeker niet van aard, om de grendels ook maar een tikje aanvaardbaarder of minder gevaarlijk te maken. ● Daarenboven heeft P.S.C.-voorzitter Servais reeds koudweg verklaard dat hij officieel geen kennis heeft van enige voorwaarde en dat hij ze op de koop toe nog bij voorbaat reeds verwerpt ook. ● En overigens is uitgelekt dat de kleurpolitiekers, op uitnodiging van bankier Naesens rond een rijkbeladen tafel gezeten, er zich over akkoord verklaard hebben dat ze hun vroeger woord gestand zouden blijven en de grendelovereenkomst zouden eerbiedigen. ● Het steekt de ogen uit, dat alle fraaie woorden van C.V.P.-voorzitter Vandekerckhove niets wijzigen aan de kern van de zaak: de grendels zijn sinds lang een uitgemaakte zaak en de vlaamse kleurpolitiekers zitten vastgespijkerd op de beloften die ze destijds aan de Walen deden. ● De C.V.P. is tans, net zoals na Hertoginmedal, alleen nog maar bekommerd om de verpakking waarin de kapitulatie kan worden aange-diend. ● Het klinkt natuurlijk mooi wanneer de radio en de tv en de toegewijde partijkranten beweren dat de C.V.P. « nog tegenstribbelt » inzake de grendels. Maar de C.V.P. heeft het eens te meer al lang « gedaan »: ze heeft de grendels sinds jaren klakkeloos aanvaard...

verlenen. In geen geval echter zal de V.U.-afdeling Jette haar plichten ten opzichte van alle vlaamse inwoners ontvluchten ».

We hebben uitvoerig uit de oproep van onze jette vrienden geciteerd; daarmee ligt meteen voor later de verantwoordelijkheid van eventuele vlaamse verdeeldheid vast. Inmiddels heeft de V.U. het goede brusselse voorbeeld gegeven...

## GEEN GRENDELS

De Vlaamse Volksbeweging heeft in een motie nogmaals energiek stelling genomen te-

gen de grendels: « Het is dan ook des te meer onlogisch dat in deze fase de vroeger voorgestelde grendelprocedures opnieuw ten berde worden gebracht: deze grendelprocedures werden als volledig voorbijgestreefd beschouwd en zijn onaanvaardbaar... ».

Uit deze motie, uit de stellingnamen in de pers en uit ontelbare andere reacties blijkt duidelijk, dat de vlaamsgezinden het roerend eens zijn met de houding van de Volksunie. Zoals in de zaak Leuven: we weten ons gesteund door gans de bewuste vlaamse opinie.

## DE ABONNEMENTENSLAG

Het feit dat verleden zaterdag en zondag honderdduizenden pamfletten moesten verspreid worden over gans het vlaamse land, heeft onze beste propagandisten en afdelingen er niet van weerhouden om voort te werken aan de abonnementslag en goede resultaten te behalen. Tijdens de jongste week kwamen de beste resultaten van de afdelingen St Maria-Horebeke (nog altijd algemeen landskampioen procentsgewijze!), St Niklaas, Eppegem en Wervik.

Naast deze groep drijven een aantal afdelingen stelselmatig hun resultaten hoger op: Broechem, Antwerpen-Stad, St Andries en Erps-Kwerps.

Vijf arrondissementen zitten boven de grens, die op dit ogenblik de goeden van de zwakken scheidt: Antwerpen, Brussel, Kortrijk, Oudenaarde en St Niklaas. Brugge en Mechelen kunnen, mits een inspanning, die grens binnenkort overschrijden.

Wat de overige arrondissementen betreft: ze vallen uiteen in een groep der « zwakken » en in een groep der « slechten ». We geven hen een weekje respijt en noemen dus geen namen. Behalve één enkele. Juist gerdan: Roeselare-Tielt volhardt in de boosheid. In het kleine dorpje St Maria Horebeke werden totnogtoe vijftien nieuwe abonnementen gemaakt. Dat zijn er vijftien meer dan in gans het arrondissement Roeselare-Tielt...

EN WEET JE WAT MENEER DINGES, PARLEMENTSLID VAN EEN DER DRIE KLEURPARTIJEN, DAARVAN ZEGT? « FIJN GEDAAN VAN DIE JONGENS: NIET TE VEEL ABONNEMENTEN GEMAAKT, DAT PAST JUIST IN ONS KRAAM. WANT HOE MEER ABONNEMENTEN, HOE VAKER ONS HET MASKEER VAN HET GEZICHT GERUKT EN DE GRENDEL OP DE NEUS GEDRUKT WORDEN ». WIE MENEER DINGES EN ZIJN GRENDELS WIL HELPEN, HOUDE HET ZICH VOOR GEZEGD: GEEN ABONNEMENTEN WERVEN. JONGENS!

## ONVINDBARE POSTZEGELS

Niet alleen heeft de regering tegen het advies van de vaste prijzenkommissie in (welke adviezen ze doorgaans wel involt) de prijs van de briefport van 3 tot 3.50 fr. verhoogd, ze heeft daarbij nog een flater ter grootte van een... kemel begaan. Vorige zaterdag moesten we dus allemaal een zegel van 3.50 fr. op onze gewone brieven plakken. Dat ging echter niet om de eenvoudige reden dat er haast geen postzegels van 3.50 fr. voor handen waren. De andere (nood-) oplossing zou geweest zijn, een zegel van 0.50 fr. bij die van 3 fr. te plakken, maar ook deze zijn onvindbaar. Zodat het een gecijfer en geplak van jewelste werd.

En dan te noteren dat nog op 10 november een speciale postzegel, herinnerend aan de opening van de Kennedy-tunnel werd uitgegeven, waarde... 3 fr. Een fameus departement, dat van postzegelbaas Anseelé. In de privé-sektor zouden zulke « managers » met klikken en klakken buitenvliegen. In de « goed geregeerde staat België » blijven ze waar ze zitten. Waar ze zitten te slapen...

## GEMEENTEBELEID

Vorig weekend was het na Antwerpen en Brabant de beurt aan West- en Oost-Vlaanderen om te starten met de Dofel-instituutcyclus « Gemeentebeleid ». Ook hier lag de opkomst aan de hoge kant met een kwalitatief even hoog peil als in de twee andere provincies: resp. 85 en 97 kursisten. Voor de vier provincies samen is dat dus ca 400 kursisten. Rondt Limburg af naar de 500?

## GEVAARLIJK

Op 11 november deelden enkele leden van « t Zal wel gaan », vrijzinnig studentengenootschap, te Gent een pamflet uit waarvan de tekst er op neerkwam, de essentie van het leger als dodend instrument duidelijk te maken. Het was een vredesmanifestatie op een dag van vredesherdenking, tevens bedoeld als contestatie tegen demonstratiedagen van het leger die juist deze week in de Arteveldestad werden gehou-

den. Een politiepatroelje nam de pamfletten in beslag en noteerde de identiteit van de verdelers. Dit was een duidelijke inbreuk op het recht van vrije meningsuiting, dat nochtans grondwettelijk is gewaarborgd. Al delen we de politieke opvattingen van de betrokkenen niet, toch mag hun protest tegen dergelijke praktijken beaamd worden en mag de vraag gesteld worden: waarom overigens een grondwet herzien, die in talrijke domeinen toch niet wordt nageleefd door de overheid?

## « CONFERENCE DU JEUNE BARREAU GAND »

De balie is een erkend lichaam maar de « konferenties van de jonge balie » zijn strikt partikuliere verenigingen. Te Gent vormen enkele laatste Mohikanen (en niet van de jongsten) nog een franstalige « conférence ». Is het passend dat deze « conférence » mag vergaderen in een lokaal van het Hof van Beroep? En dat hoge gentse vlaamse (?) magistraten de vergaderingen versieren?

Deze franskiljons nodigen parijsse en brusselse grootheden uit maar zouden toch moeite hebben, om ook luikse prominenten naar Gent te lokken. Misschien oordelen de Walen dat ze een eventuele vlaamse conferentie van de jonge balie in de vurige stede in de Maas zouden gooien? Van zelfrespekt gesproken...

## TWEDE KAAKSLAG ?

Minister Harmel overweegt nog steeds de uitgesproken anti-Vlaming Steve Davignon tot directeur-generaal van de politieke afdeling van het departement Buitenlandse Zaken te benoemen. Het is niet genoeg dat we destijds zo fel tegen een baron Vandenbosch moesten ageren omdat deze oud-directeur-generaal als nederlandskundige op de belangrijke ambassadeurspost te Londen werd benoemd.

Op haar beurt deelde de Vlaamse Volksbeweging Eyskens en Harmel mede dat de vlaamse gemeenschap een

## GEEN GRENDEL OP ONZE DEMOKRATISCHE MEERDERHEID

EÉN VLAMING IS GELIJK AAN EÉN WAAL !

# EENMAN EENSTEM

DOOR DE  
GRENDEL  
PROCEDURE  
IN DE GEWIJZIGDE GRONDWET  
WILLEN DE

# CVP BSP PVV DE VLAMINGEN BEROVEN

VAN HUN  
DEMOKRATISCHE  
MEERDERHEID

tweede Vivario-kaakslag niet zal nemen. De V.U. van haar kant zal niet nalaten dit schandaal-in-de-maak aan de kaak te stellen. Intussen doet de C.V.P. het weer eens. In het « misdoen » is ze sterk.

In ieder geval: de gemeenteraadsverkiezingen in het Brussels voor 1970 zullen een boeiend spektakel worden. Misschien zullen wij dan op

## GEVAL VAN DEN BOEYNANTS

Alle « traditionelen » vragen zich af wat Van den Boeynants zal doen met de gemeenteraadsverkiezingen. Zou zijn ster aan het dalen zijn? Misschien wel als men weet dat de tegenstanders van Groot-Brussel sommige brusselse muren en diskrete plaatsen aan het vol kladden zijn met slagzinnen als « Ein Volk, ein Reich, ein Führer : von den Boeynants »?

Andere geruchten schrijven de ex-premier het inzicht toe zich in oktober 1970 te laten plebisciteren door in ieder van de 19 brusselse gemeenten op te komen (al zou hij slechts in één van de 19 raden kunnen zetelen). Brusselse socialisten zouden alvast druk uitoefenen om 'n stukje wet te doen stemmen, waarbij men zich slechts in één gemeente kandidaat kan stellen.

## PALERMO 1969

Een kapitein van de lange omvaart vertelde hoe hij met zijn schip aanlegde in een chinese haven. Onmiddellijk kwamen de koelies in aktie, en toen gebeurde het dat een van hen zijn been werd verpletterd. De kapitein greep onmiddellijk in en liep zich de benen onder 't lijf uit om een geneesheer te zoeken. Hij vond er een die whisky zat te drinken en vroeg hem om mee te gaan. Toen de dokter hoorde waar het over ging was zijn enige reactie: « Oh, het is een koelie ! » en hij bleef zitten.

Pas in 385 werd de romcine staatswet opgeheven waardoor de ouders van ongewenste of overtollig geoordeelde kinderen het recht kregen die kinderen op de openbare vuilnisbelt te werpen. Een voorbijganger mocht die dan meenemen als hij dat wenste, maar in elk geval wist men ook toen al hoe vlug een onbeschermd en ongevoed wiegkind sterft.

De gedachte dat elk mensenleven, hoe ongewenst, hoe jong, hoe onbeschermd, hoe nutteloos ook moet geëerbiedigd worden, dat geen enkele andere mens er over te beschikken heeft, is heel duidelijk geen vanzelfsprekend iets. Eerder integendeel. Als we menen ons te moeten los maken van al het zagezegd bijgewerkte, van al het niet oorspronkelijk menselijke om terug te keren tot datgene wat als het ware « vanzelf » en in elk geval in iedere mens aanwezig is, zouden we ook wel eens aan de gevolgen hiervan kunnen denken.

Zelfs de zorg voor de opvoeding van de kinderen, ten minste zoals wij die nu zien als een hulp die zonder meer in dienst moet staan van het verdere leven en van de mogelijkheden van van dit kind zelf, is een zeer langzame verworvenheid. Talleyrand-Périgord, die nochtans uit een zeer welstellende familie stamde, was kreupel omdat hij als kind zonder meer bij een min werd uitbesteed en bij een ongelukje geen betere verzorging kreeg dan alle andere volkskinderen in die tijd.

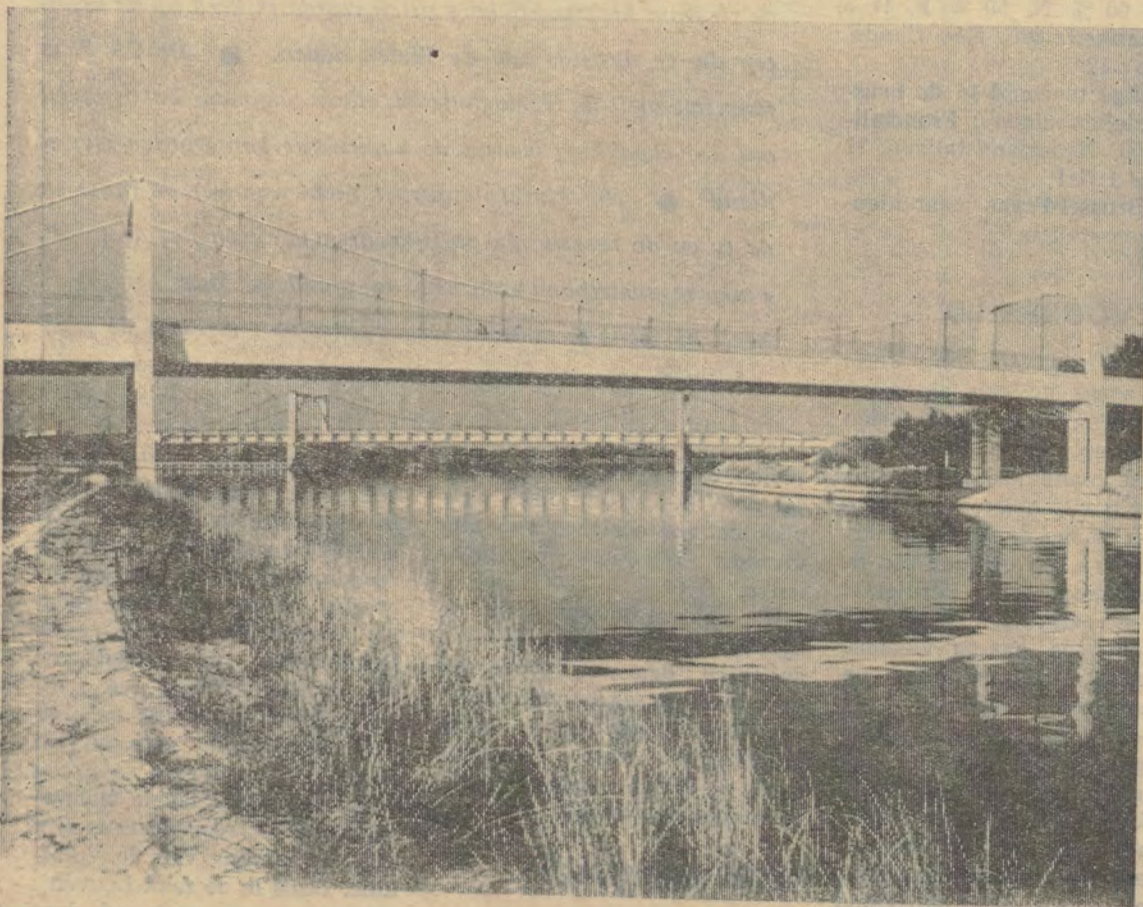
Maar al dit uiterst langzaam gegroeide, al dit nooit volledig aanvaardde en toegepaste, is voor ons even vanzelfsprekend geworden als het feit dat we over twee voeten en benen beschikken om ons voort te bewegen. Is het dan een dwaze of belachelijke gedachte zich af te vragen of dit alles wel zo onbedreigd als het van ver en oppervlakkig bekeken schijnt te zijn? Of is het, een absolute plicht tegen alle ervaring in te geloven in een onweerstaanbare ontwikkeling naar het altijd maar betere?

Op een buitenlandse radiozender kwam een bericht door dat (voor zover we weten) op onze nationale zenders niet werd gegeven in de zuiditaliaanse stad Palermo is het voltallige personeel van een psychiatrische kliniek met tweeduizend patiënten in staking gegaan. Zelfs voor de voeding wordt niet gezorgd, daar zorgen nu zo goed en kwaad als het gaat de families van de patiënten voor. En de dokters trachten iets te doen voor de meest dringende verzorging. De reden van de staking is naast de eis tot loonsverhoging ook dat het stadsbestuur van Palermo waar die kliniek volledig van afhangt al sinds een zekere tijd de lonen niet meer uitbetaalt. Er is namelijk geen geld meer.

In Nederland dat toch zeker niet achteraan komt wat het verstrekken van allerlei zorgen betreft, stelde een hoge ambtenaar een paar maanden geleden als enige oplossing om voldoende verplegingspersoneel te hebben, het invoeren voor van een dienstplicht voor meisjes (het woord « arbeidsdienst » werd niet gebruikt!).

Na de eerste wereldoorlog ontdekten bedachtzame Europeanen dat beschavingen sterfelijk zijn. Na wereldoorlog twee was het optimisme voor velen te groot! Maar het is kwetsbaar.

NEMROD



Te Gent werd dan eindelijk de ringvaart voltooid, waardoor de zeer moeilijk geworden binnenscheepvaart ontlast wordt. Misschien is het nog net op tijd gebeurd, want met die grendelkomplexen van de Walen en hun vlaamse knechten kunt ge nooit weten...

# GEEN GRENDELS



Neen, overdrijven mogen we niet : een treinongeval, desnoods met doden en gekwetsten, zullen de Walen en de Brusselaars ons niet toewensen. Wat ze ons wél toewensen is, dat ons spoorverkeer traag en achterhaald en onvoldoende is. Turnhout — toevallig een vlaamse stad — heeft nog nooit een trein gezien. Tussen Antwerpen en Gent moet er een flessenhals op enkelspoor blijven. Want Antwerpen mag niet over een snelle verbinding met Noord-Frankrijk beschikken : die moet een brussels-waals monopolium blijven. Straks, met de grendels, kunnen « ze » ons nog véél meer de das omdoen.

## HUN UITLEG

At en toe maken franstalige bladen aan hun publiek duidelijk, hoe « gerechtvaardigd » sommige anti-vlaamse wantoestanden zijn. Want zelfs dat publiek zou wel eens durven zeggen : tiens, de Vlamingen klagen over dit en over dat en eigenlijk hebben ze toch wel een beetje gelijk.

Zo heeft « Pourquoi Pas » zich deze week in het zweet gewerkt om duidelijk te maken, dat de scheve taalverhoudingen in het officierenkader « gerechtvaardigd » zijn.

Een hele generatie van vlaamse officieren, zegt het brussels haatblad, moest in 1944 uit het leger gegooid worden omdat ze bestond uit louter verraders en incivieken. Het blad voegt er aan toe : « We onthouden ons van commentaar. Laat ons alleen maar zeggen dat het onaanvaardbaar is dat die fouten moeten betaald worden door de franstalige officieren en door de belgische belastingbetaler ».

Zo worden de frankofonen voorgelicht door hun pers! Het vlaamse volk : een hoop verraders. En de Brusselaar : de eeuwige sukkel die zijn goede belastinggeld maar moet neertellen om de schanddaden van de vlaamse verraders weer goed te maken.

Wie kan zich dan nog verbazen over het chauvinisme van een bevolkingsgroep die dag na dag, reeds sedert decennia, aan dergelijke anti-vlaamse brainwashing is blootgesteld?

## SANDWICHMEN

Grasduinend op de sportbladzijden van « Volksgazet » vernamen we, dat basketball-spe-

le Tienne Geerts bediende is bij een socialistisch ziekenfonds.

Dat deed ons even terugdenken aan het geval Carteus, middenvoor bij F.C. Brugge, die kinezist-masseur is geworden voor de westvlaamse kristelijke mutualiteiten.

We gunnen die jongens van harte hun plaatsje. En wellicht beseffen ze zelf niet, dat ze een levensecht teken des tijds vormen. Vroeger zochten sportklubs naar mecenas : de een of andere brouwer of konfektiefabrikant was altijd wel bereid, een sportvedette aan een zacht baantje te helpen. In ruil kreeg hij dan — of hoopte hij te krijgen — de goodwill en de klandizie van de supporters.

Mutualiteiten bieden natuurlijk een betere uitkomst : van de meer dan twee en half miljard Z.I.V.-werkingskosten kan er altijd wel een schnabbeltje af om een paar sportjongens onderdak te bezorgen.

Krijgen we binnenkort ziekenbondreklame op de truitjes en broeken?

## JEF GAAT BETER

Heel wat mensen, die ons blad verleden week gelezen hadden, vroegen ons de jongste dagen hoe het gaat met rotativist Jef, die bijna zijn hand verloor tussen de cilinders van de pers waarop « WIJ » wordt gedrukt.

Hij maakt het, gezien de omstandigheden, vrij goed. Maar wat het definitief met zijn linkerhand zal worden, moet nog worden afgewacht.

We bezochten hem in het grootstedelijke hospitaal waar hij (tussen haakjes : zeer goed) verzorgd wordt. Dokter druk in

de weer, verpleegster druk in de weer en al wat je wil. Maar Nederlands was er niet bij. Niet uit slechte wil, maar uit onvermogen...

De verantwoordelijkheid voor dergelijke tergende taaltoestanden ligt tenslotte niet zozeer bij de individuele arts of verpleegster; ze ligt hoger op, bij de brusselsse manitoe's.

Inmiddels hebben we weer beleefd hoe schrijnend het is : vlaamse mensen die uit de mond van een eentalig-franse geneesheer of verpleegster moeten vernemen hoe het gesteld is met hun vader, broer, tante of moeder...

## WOORDEN EN DADEN

Tijdens de Kamerzitting van verleden woensdag hield C.V.P. - volksvertegenwoordiger Van Elslande nog maar eens een forse redevoering. Hij roerde de vlaamse grieventrommel met groot kabaal. Wie hem zou beluisterd hebben zonder hem te kennen, moest tot het besluit komen : hoor eens wat een ferme vlaamse klepper.

Een paar uur later was de ferme vlaamse klepper aan het woord in het radio-magazine « Aktueel ». En daar vond hij, dat het verkavelingsplan voor de randgemeenten een oplossing is waarover wel eens kan gepraat worden.

Op de tribune kan het nooit straf genoeg zijn. Maar als de daden uiteindelijk aan de woorden inhoud moeten geven, dan is het gedaan. Zo was het destijds in Hertoginnedal, waar Van Elslande zelfs « vergat », in de wet te doen schrijven dat de randgemeenten tot Vlaanderen behoren.

# PARLEMENTAIRE KRABBELS

## IN DE KAMER

Na de inleidende schermutselingen van de interpellaties waarbij de ministers individueel op de korrel genomen worden, is de kamer eindelijk toe aan de bespreking van de rijksmiddelenbegroting waarbij de gehele regering over haar zondenregister in het verleden en haar plannen voor de toekomst onder schot wordt gehouden. Deze bespreking is zeer belangrijk, niet alleen omdat het gaat om de verantwoording van de uitgaven van 290 miljard, maar om het beleid van de regering volgend jaar dat

zal naverken op het leven van de gemeenschappen en van al de inwoners in dit land.

Tot het peil van de bespreking kan de verslaggever sterk bijdragen. De commissie kan dan ook niet gelukkigwens worden met de keuze van de verslaggever Posson. Deze antwerpse schepen dweilt jachtig de patronagezalen af, azend op voorkeurstemmetjes, in een tempo dat hij niet verleert in de kamer, waar hij in halve loopas naar de tribune of door de wandelgangen rent.

Hij besprak de rijksmiddelenbegroting met de weidse vizie van een melkboer, in een « gekoouist Aantweirps » dat de sappigheid van het echte Antwerps niet meer bezat en de voornaamheid van het Nederlands miste. Hij noemde cijfers die iedereen in het ontwerp kon lezen, spuide stoffige gemeenplaatsen en eindigde met een slot, een nieuwjaarsbrief waardig. Hoewel wij vaak genadig zijn voor de « geachte collega's » hebben wij ditmaal de lens scherp gesteld en het portret later niet getouchéerd. Posson's dienstbaarheid aan de regering (aan elke regering waarvan zijn partij deel uitmaakt) bestaat erin de oppositiesprekers, en vooral de Volksuniesprekers met kwaadwillige onderbrekingen van de kook proberen te brengen. Ook buiten de arena, waar de ongeschreven wetten der kollegialiteit steeds worden geëerbiedigd, gaat deze onvergetelijke verslaggever zich te buiten aan giftige opmerkingen, zoals hij zich als schepen op eigen bevoegdheidsgebied een minipotentiaatje waant, zelfs bij feestelijke gelegenheden.

Vice-premier Cools, minister van Begroting bleef perfect in zijn rol, toen hij de lof kwam zingen van de mammoetbegroting. Deze wallingant, met vlaamse naam, heeft een pijlsnelle opklimming gemaakt. Deze nog jonge man die eruit ziet als een suksesvol jeune premier compleet met snorretje, heeft jaren in de schaduw van Merlot geleefd

uit wiens arrondissement hij stamt. Hij heeft echter van de volksjongen de realistische kijk op het leven, door de eigen ervaring en de direkte waarneming. Hij bezit de gave van de efficiency en van de rake repliek. Hij is in tegenstelling met andere wallinganten federalist gebleven. Hij heeft het voor zijn eerste ministerfunctie « met voldoening » afgebracht, zodat hij na Merlots overlijden tot het vice-premierschap werd geroepen. Als hij het ook hier doet, kan hij in Wallonië de gezaghebbende voorman worden die het federalisme kan doen opschieten.

Uit de tussenkomst namens de C.V.P. van Van Elslande valt te onthouden dat deze groep tegen de uitbreiding van Brussel gekant blijft, welk ook het succes zou zijn van de franstaligen in Brussel en de periferie bij de gemeenteverkiezingen.

Jef Olaerts maakte er de regering een scherp verwijt van dat zij bij de stijging met 26 miljard de sociaal en economisch zwakken alleen de kruimels van de welvaartstaat toewerpt. De inproductieven worden in deze arbeidsmaatschappij gestraft omdat zij ongeschikt zijn voor het huidige bestel. De regering is in de Europese solidariteit te kort geschoten door de B.T.W. uit te stellen. Op een verkapte manier doet de regering de belastingen stijgen doordat de indexering niet wordt ingevoerd. Voor bescheiden inkomens wordt de belastingdruk hierdoor gevaarlijk verhoogd. De regering heeft geen grootse sociale vizie. De begroting werd een rustige begroting genoemd. Zij is echter « de begroting van de berusting ».

Nik Claes.

Staatsminister Jos Van Eynde is met de verdediging van de grendels in « Volksgazet » begonnen vorige zaterdag, onder de titel « mond- en andere revolutionairen in de Volksunie ».

Het was een plezant stukje voor wie de man kent en voor wie weet welk verwrongen beeld van de werkelijkheid hij gewoon is zijn vaak onkritische lezers voor te houden. De « lijmmerige » Van der Elst wil een klerikaal Vlaanderen, zoiets als Ierland en Portugal en Jorissen is een « mondheld » die de revolutie predikt, maar dan bang wordt als zijn volgelingen dit ernstig opnemen. De Volksunie is een separatistische partij, die het federalisme niet ernstig kan menen omdat de partij dan uit elkaar valt...



De heer Van Eynde is vooreerst slecht gezind omdat de antwerpse Kontaktclub waarin ook V.U.-mensen zeten en waarvan volksvertegenwoordiger Schiltz de voorzitter is, Paul-Henri Spaak als spreker gevraagd heeft. Spaak zal er Frans spreken. De Volksunie is dus niet konsekwent.

Dit is de eerste karikatuur van de V.U. waarvan Van Eynde de gevangene is. Wij eisen inderdaad dat ministers en hogere ambtenaren die in Vlaanderen het woord voeren Nederlands zouden praten en eveneens dat in alle vlaamse fabrieken arbeiders en bedienden in het Nederlands te woord gestaan worden, twee eisen die we nog nooit in de artikels van Jos Van Eynde gelezen hebben. Maar Spaak is nu een privépersoon en de Kontaktclub een vrije vereniging, die geen verfransing op het oog heeft. Het is duidelijk dat er geen bezwaar kan bestaan dat een franstalige, engelstalige of duitstalige er in zijn eigen taal kan komen spreken. Ten slotte zijn het alleen de franstaligen en Jos Van Eynde, die menen — uiteraard ten onrechte — dat wij taalfanatici zijn.

Overigens zo Spaak geen Nederlands kent is dit onder meer de schuld van Jos Van Eynde. Waarom heeft hij zijn partijgenoot, zo vaak door hem opgemeld als « de man die Europa ons benijdt » geen Nederlands geleerd? Hij heeft hem toch jaren als ondervoorzitter van de B.S.P. onder zijn hoede gehad? Waarom praatte hij altijd Frans tegen hem? In plaats van zijn eigen taal?

In zijn toespraak voor de Kontaktclub heeft Frans Van der Elst anderzijds hoofdzakelijk de C.V.P. aangevallen omdat hij weet dat de socialistische arbeiders toch niet over te halen zijn voor de Volksunie, aldus de hoofdredakteur van de « Volksgazet ».

Is de heer Van Eynde zo zeker van die arbeiders en is hij vooral zo zeker van zijn intellectuelen en van zijn jongeren, over welke groepen hij niet schrijft?

Hij weet wel beter. Het Vermeylenfonds dat toch grote invloed heeft op de socialistische intellectuelen heeft bij herhaling stelling genomen tegen de grendels.

En het weekblad « Links » dat toch een deel van de socialistische jongeren beïnvloedt schreef nog op 27 september j.l. (nr 41) in een redactioneel hoofdartikel getiteld « Gevaarlijke klippen voor de regering »: « Elders ware het wenselijk dat afgezien wordt van het beruchte artikel 38bis, ondanks de tegenkanting van de Waalse P.S.C., en dat aldus vanuit vlaams standpunt totaal onaanvaardbare grendels geveerd worden. »

## JOS VAN EYNDE EN DE REVOLUTIE

Totaal onaanvaardbare grendels. Kan het duidelijker?

In elk geval als de heer Van Eynde meent dat we onze opvattingen niet zullen propageren in zijn kringen en dat de B.S.P. door ons niet zal aangevallen worden dan maakt hij zich te veel begoochelingen.

Volgens « Res Publica » tijdschrift van het Belgisch Instituut voor Wetenschap der Politiek, 1969/1 heeft de Volksunie vorige verkiezing slechts 10 % van haar stemmenwinst uit de B.S.P. gehaald. Dat zal wel juist zijn, maar toen zat de B.S.P. in de oppositie, verdedigde ze de grendels niet en saboteerde evenmin de taalwetten zoals nu haar minister Harmegnies en Vermeylen het om prijs doen, om van de regionale economische politiek van de huidige regering maar te zwijgen.

Wij zullen de B.S.P.-kiezers op tijd en stond en meer dan Van Eynde lief zal zijn de politieke gedragingen van hun ministers voor ogen houden.

Anderzijds zouden we — en ik speciaal — de Vlamingen ophitsen tot revolutie maar er zelf bang voor zijn.

Ik vrees inderdaad revoluties en ik gruwel voor oorlogen en burgeroorlogen zoals tans in Vietnam en in Biafra. Ik zal de laatste zijn om bloed te vergieten of te doen vergieten. Ik huiver er inderdaad voor. Jos Van Eynde niet?

Maar de heer Van Eynde zou eens moeten zeggen waar ik ooit gezegd of geschreven heb dat de Vlamingen revolutie moeten maken? Ik ben niet zo knettergek van te menen dat een paar honderd man met pistool of machinegeweer de macht in België kunnen overnemen!

Ik ben sinds mijn jeugd een overtuigd demokraat en ik verwacht slechts heil van de bewustwording — hoe vlugger, hoe liever — van de vlaamse gemeenschap. Met kunstknepjes of machinegeweren zal dat niet gaan, wel met ideeën en met overtuiging. Dat is mijn taktiek en dat is de taktiek van de Volksunie. De Vlamingen zijn de meerderheid in het land en het is voldoende dat we vlaams bewust worden om een einde te maken aan onze kolonizatie.

Het is dan ook duidelijk dat ik onze

aanhangers bedaar als ze « revolutie » willen maken. Zij moeten werken, propaganda maken en overtuigen. Dat is de enige omwenteling die Vlaanderen nodig heeft. De rest 's verloren gepraat, alans zo lang er geen grendels zijn. Later weet ik het ook niet meer.

Zo men de franstaligen de springstof van de grendel in handen geeft na de springstof van de faciliteiten wordt alles mogelijk. Het moet toch voor iedereen duidelijk zijn dat zo de vlaamse meerderheid afgegrendeld wordt in de voortstuwende ontvoogdingstrijd dat de dijken zullen doorbreken en dat het deksel van de stoomketel zal vliegen. Een volk in opmars houdt men niet tegen door ondemokratische grendels. Het is duidelijk dat op een bepaald ogenblik de bewuste vlaamse gemeenschap de grendels zal doen springen met heel de belgische staat erbij. Waren wij mensen zonder verantwoordelijkheidszin, zoals de vlaamse kleurpolitici, wij zouden tegenstemmen zonder een grootscheepse kampanje te voeren en het ogenblik afwachten dat de vlaamse volkwil zich uit in een democratische vloedgolf die het neo-kolonialistisch grendelsmaakwerk wegspoelt met de kleurpolitici daarbij. Want dat de goedkeuring van de grendels op korte of zeer korte tijd de overlidensakte van degenen die ze goedkeuren zal meebrengen zal een feit zijn. Te Hertoginnedal werden enkele gemeenten prijsgegeven, met de grendels worden de levensmogelijkheden van onze vlaamse gemeenschap zelf vergooid. Dat moet geweldige democratische woedeuitbarstingen meebrengen. Daaraan zal de staat niet kunnen weerstaan.

Waarom we er dan radikaal tegen zijn? Omdat we menen dat het de taak van politici is rampen te voorkomen en ze niet te veroorzaken. Omdat we menen dat men de stuwung van de ideeën niet moet proberen af te grendelen op tegennatuurlijke wijze, doch integendeel ze positief moet opvangen in nieuwe structuren.

De heer Van Eynde verwijt me ten slotte een meetingtoon te hebben gebruikt op de werkgroep.

Hoe zit dat nu met de heer Van Eynde? Kan hij daar niet meer tegen sinds

hij staatsminister is en gaat banketten met bankiers van de Banque de Paris et des Pays-Bas?

Wij hebben er niets op tegen dat bij een geurende mokka de B.S.P.-ondervoorzitter zijn dure havana doopt in even dure « fine Napoleon », maar moet hij daarom onmiddellijk zo preuts worden als een kleinburgerlijke maagd? Wil hij voortaan nog alleen zoutloos pseudo-akademisch geleuter horen? Verkiest hij voortaan wijwaterproza?

Wat had hij dan gedacht?

Dat onze groep even vlug door de knieën zou gaan als de andere vlaamse vertegenwoordigers en zich zou hebben laten afgrendelen?

Dacht hij dat wij de felle trom roeren buiten de werkgroep en daar met stille trom zouden bijzitten? Alleen naïevelingen kunnen denken dat — overigens zeer ongemakkelijke — ministerzetels daartoe in staat zijn. Wij zijn geen kleurpolitici.

Dacht hij dat we onder de indruk zouden komen van de voorstellen van zijn geliefde voorzitter, kanunnik Collard, die een nieuwe reeks vlaamse randgemeenten wil roven zoals de eerste de beste F.D.F.-er?

Noch Collard, noch Eyskens, noch bankiers of kardinalen, noch de vorst der Belgen zijn in staat mijn ideeën te wijzigen of te beletten mijn betogen te houden zoals ik zelf dat wil.

Ik heb een hekel aan dubbelzinnigheid of aan twee gezichten. Ik spreek overal dezelfde taal. Klinkt het niet dan botst het maar, hoofdzaak is dat het de waarheid is.

Ik ben toch niet naar de werkgroep getrokken om lijdzaam de meest dwaze taalassististische kletsboek van de franstaligen te ondergaan of om me te ergeren aan de knechtenmentaliteit van zoetwaterflaminganten. Men zou voor minder eens te keer gaan.

Het is me dan toch al een troost dat ik de heer Van Eynde geërgerd heb, zodat onze groep niet de enige was die zich daar ergerde.

Al had Van Eynde zich beter aan de fransdollen geërgerd dan aan mij. Fransdollen die toch ook tot zijn partij behoren!

WIM JORISSEN.



# Meer praktische bezwaren dan wetten

ONLANGS HEBBEN DE LIMBURGERS BETOOGD VOOR « HUN » UNIVERSITEIT. DE ANTWERPENAREN TWISTEN OVER HET PLURALISME VAN DE HUNNE. DE MILJOENEN EN MILJARDEN-BEDRAGEN VOOR DE ZOGENAAMDE UNIVERSITAIRE EXPANSIE VERSCHIJNEN OP DE EERSTE BLADZIJDEN VAN DE KRANTEN. INRICHTENDE MACHTEN EN HOGLERAREN BECIJFEREN WAT ZE HOPEN BINNEN TE RIJVEN.

## VOOR EEN UNIVERSITEIT IN DIENST VAN HET VOLK

### DE PREFABRIKATIE VAN 1965

Het is van de eerste strijd af voor de vernederlandsing van het hoger onderwijs met Mac Leod dat Vlaanderen zich bewust is van de betekenis van de universiteit. Het was het jaar 1960 voorbij dat het officiële België beangstigd geraakte voor het wassend getij van het aantal studenten.

Het brusselse establishment heeft weinig gedaan om een planmatige democratisering, in goede banen geleid, op gang te krijgen. Wanneer de studenten toestroomden moesten ze wel opgevangen worden.

Zou men de bestaande universiteiten uitbreiden? Zou men er nieuwe oprichten? Zou men kandidaturen spreiden?

Voor- en nadelen van de verschillende stelsels en meer nog de lobbies van verschillende machten botsten tegen mekaar aan. De waals-vlaamse verhoudingen vergemakkelijken de zaak niet. In een normaal land zou de staat als hoeder van het algemeen belang uiteindelijk beslisen, maar België heeft wel een regering maar geen staatsgezag (doodeenvoudig omdat België geen « natie » is).

Het is in die omstandigheden dat op het uiterste einde van de legislatuur de Wet Lefèvre-Janne van 9 april 1965 gestemd geraakte. Zo onplanmatig als maar zijn kon werd gepoogd « elk wat wils » te geven. Het was een voorlopige wet, geldig voor drie jaar. Ze was bedoeld voor de universitaire expansie want het belgische Doornroosje sluimerd nog maagdelijk door, wat de universitaire vernieuwing betreft. Het was vooral de student (niet de prins-student) die het wicht zou wekken.

Nu is België het land waar voorlopige wetten een taaiër bestaan leiden dan definitieve wetten die verkracht worden. De driejarige — voorlopige — wet van 1965 zal haar bestaan rekken tot 1970 en dan opnieuw door een andere voorlopige worden vervangen.

De Volksunie heeft in september 1968 een sluitend voorste, ingediend. Het werd echter moedwillig begraven omdat het zou verhinderd hebben dat men voorts zou knoeien.

### MEER PRAKTISCHE BEZWAREN DAN WETTEN

Van de universitaire expansie en vernieuwing kan men aldus niet zeggen met Elschot « dat er wetten in de weg staan » maar wel « praktische bezwaren ». Deze zijn onder andere klerikaal-anti-klerikale veten, regionale behoeften van een universitair onderontwikkeld Vlaanderen, naijver onder universiteiten en hogleraren, enz.

De wetten die er niet zijn, zouden moeten uitgaan van de werkelijke taak van een universiteit, namelijk wetenschappelijk onderwijs verstrekken en wetenschappelijk onderzoek verrichten in dienst van de maatschappij.

De democratisering van de universiteit moet gezien worden in het licht van deze, haar doelstelling. De democratisering bestaat er niet persé in, het aantal studenten op te voeren. Werkelijke democratisering zou er in de toekomst (!) wel eens kunnen toe leiden, de toeloop af te remmen, namelijk de onbekwamen te weren.

Van volksnationalistischer standpunt beteken democratisering van de universiteit het volgende: eerst en vooral onderwijs en financiële steun zodanig organiseren dat geen talenten verloren gaan, dat iedereen die ertoe begaafd is bij de wetenschap betrokken wordt. Aan hen die een andere dan een weten-

schappelijk-intellektuele aanleg hebben, de best aangepaste opleiding worden verstrekt. Het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek moet ten tweede zodanig gericht worden dat de volksge-meenschap (de betalende macht) en de volkenfamilie er maximaal nut uit trekken voor de verhoging van de welvaart en de leefbaarheid van de wereld.

### KRACHTLIJNEN VAN EEN VOLKSNATIONALE UNIVERSITAIRE UITBOUW

Nogmaals dient te worden herhaald dat deze krachtlijnen niet worden uit-gestippeld door klerikale of antiklerikale machtsdrang (die wat anders is dan pluralistisch respect voor een noodzakelijke levens- en wereldbeschouwing), niet door regionalistische verzuchtingen en overwegingen, niet door onderlinge naijver van wetenschapsmensen. Zonder aanspraak op volledigheid hebben wij in het algemeen volksbelang de universitaire kwestie als volgt te stellen. Ze gaat allen aan omdat aller welzijn beïnvloed wordt door het wetenschappelijk peil van onze gemeenschap.

Wat het aantal universiteiten betreft mag men in de huidige stand van onze westerse maatschappij één universiteit per miljoen inwoners verwachten. In Vlaanderen is dus plaats voor vijf of zes universiteiten. We hebben er momenteel drie: Gent, Leuven en Brussel.

Inzake taakverdeling is het in de huidige stand van de wetenschap onzin-nig dat een universiteit « alles » zou omvatten. De volledige universiteit heeft afgedaan!

Indien er zich voor een bepaalde studierichting in de eerste kandidatuurtweehonderd of driehonderd studenten aanmelden moet men zich eerst afvragen of deze mensen een toekomst kunnen hebben en zo ja tot het besluit komen dat dit een te groot aantal is en deze studierichting «us ook «elders» moet worden georganiseerd.

Indien een bepaalde studierichting in de eerste kandidatuur jarenlang stag-neert met een klein aantal studenten

moet deze elders niet worden georganiseerd. Veeleer moet men zich afvragen of ze niet moet worden opgedoekt (ge-concentreerd).

Eenmaal dat men in de licentiaten en a fortiori in het post-universitair onderwijs specialiseert kan er geen sprake van zijn dat iedere universiteit « alles » zou willen doen. Daar hebben we noch de duiten noch de hersenen voor (name-lijk de bekwame hogleraren). Zelfs in de USA organiseren de meest befaamde universiteiten niet alle specializaties. De meeste specializaties kunnen in Vlaanderen maar op één plaats voorzien worden (zelfs in het hele neder-landse taalgebied slechts op één plaats!). In sommige gevallen is er alleen in europees verband enige kans om de Amerikaanse of Russische kolos-sen in de ogen te kijken.

### VERTIKALE UITBOUW

Wij hebben alzo voor ogen de vijf of zes Vlaamse universiteiten. Geen van alle kan er prat op gaan een volledige universiteit te zijn. Wel zal iedere universiteit meerdere studierichtingen tellen en iedere studierichting zal vertikaal uitgebouwd zijn van de kandidaturen af tot de top. Van de wenselijkheid van afgezonderde kandidaturen heeft men ons niet overtuigd.

### LOKALIZATIE

In het kader van de taakverdeling zal men uitmaken waar nieuwe vestigingen te voorzien zijn en voor welke studierichtingen. Hierbij moeten de behoeften van de streken mede worden ingere-kend, want een universiteit kan, bij voorbeeld voor het toegepast weten-schappelijk onderzoek, best aanleunen bij de economische activiteit van de streek. Beide vinden daar baat bij.

Ik kan mij bij voorbeeld voorstellen dat de Waler, hun éne sekte « Wateren en bossen » niet te Mons (Bergen) vestigen maar te Luik (gericht op de oostelijke Ardennen). Ik kan me eveneens voorstellen dat scheepsbouw beter te Antwerpen dan te Leuven wordt gelo-kaliseerd. Enzovoort.

Ik zou de streekgebondenheid minder willen zien in functie van de studenten. Laten Westvlamingen te Hasselt gaan studeren en Limburgers te Gent. Groningen in het « hoge noorden » van Nederland trekt studenten uit alle gewes-ten aan.

### AANGEPAST STUDIELOON

Om de geschikte planmatige uitbouw mogelijk te maken moet het studieloon (partijprogramma van de Volksunie) aangepast zijn aan de afstand tussen de universiteit en de woonplaats van de student. Indien het zinnig bevonden wordt, bepaalde studierichtingen of studie-metoden vertikaal in Limburg uit te bouwen moeten die daar komen maar de Limburgers, die er minder voor voelen deze vakken te kiezen, moeten daar niet toe gedwongen worden omdat het nu eenmaal « in Lim-burg » te doen is. Ze moeten zonder financieel offer te Leuven, Brussel, Gent of Antwerpen op kot kunnen gaan als daar een wetenschap gedoceerd wordt waar ze iets voor voelen. Vanzelfsprekend zal het grootste aantal studenten wel een regionale keuze doen, zodanig dat de financiële bijdrage van de gemeenschap om de meest dynamische el-ementen toe te laten, verre van huis te specializeren, niet ondraaglijk wordt. Even vanzelfsprekend zal het inkorten van de afstand ook de geestelijke drem-pelvrees helpen overwinnen (nogmaal een argument pro Limburg).

Uit het feit dat ik het steeds over Limburg heb gehad zou ik niet willen afgeleid zien dat ik West-Vlaanderen geen universiteit gun. Er mag echter worden vastgesteld dat Kortrijk geen overweldigend succes kent en West-Vlaanderen mag ertoe verzocht worden, op objectieve gronden na te gaan of de gekozen studierichtingen deze zijn die West-Vlaanderen het meest nodig heeft, namelijk of het deze zijn met dewelke West-Vlaanderen de hele Vlaamse ge-meenschap het best dient.

M. VAN HAEGENDOREN,  
Senator.



# INDISCHE BREUK

In 1885 werd de Indische Congrespartij opgericht door indische nationalist, die van deze partij het instrument wilden maken dat hun reusachtig land van de britse heerschappij zou verlossen. Het zou bijna 70 jaar duren vooraleer de inmiddels quasi-alles beheersende Congrespartij dit doel zou bereiken. Heel wat Congresleiders hadden intussen kennis gemaakt met britse gevangnissen, verbanning, broodroof en zovele andere repressieve middelen waarover een grootmacht beschikt om ontvoogdingsverzuchtingen uit te hollen. Uiteraard beleefde de Indische Congrespartij haar hoogtepunt met mahatma Gandhi en Nehroe. Deze — grootste — partij van India is tans uiteengevallen als gevolg van een konflikt tussen de konservatieve en de progressieve vleugels. De scheuring reikt dus verder dan persoonlijke tegenstellingen aan de top, waar zich echter wonderlijk genoeg aan beide zijden van de « barrikade » een overhaasting merkbaar maakt die dan toch niet tipisch oosters kan genoemd worden, maar wel aansluit bij de indische lichtgeraaktheid.

Het « westers » tempo waarin de scheuring zich voltrok zou zeker niet naar de zin van Gandhi (de mahatma dan) geweest zijn, die het geduld en het overleg als leitmotieven voor gans zijn denken en doen had gekozen. De breuk in de Congrespartij is niet alleen een partijpolitieke breuk-doch betekent ook een breuk met het verleden. Sinds de onafhankelijkheid hebben Nehroe en zijn opvolgers heel wat pogingen in het werk gesteld om de oude maatschappelijke structuren te doorbreken, omdat ze een belemmering zijn voor de sociaal-ekonomische vernieuwing van staaf en volk(en) die hen dan toch voor ogen stond. Het is niet gemakkelijk van hieruit na te gaan, in welk tempo deze veranderingen zouden moeten plaats vinden, want men weet niet wat er door een te bruuske zwenking aan waardevoels uit het verleden kan teloor gaan. Dit vraagstuk stelt zich overal ter wereld, maar in het Oosten in het algemeen en in India in het bijzonder stelt het zich wel bijzonder scherp. De krachten die zich tegen elke vernieuwing verzetten zijn in India bijzonder taai, omdat ze ook in wat men in de brede zin van het woord religieuze gronden noemt verankerd zijn. Zo hebben de opeenvolgende regeringen nog niet veel kunnen veranderen aan het voor het Westen onbegrijpelijke kastesysteem.

Het is dus niet de nationalisatie van de banken door de regering Indira Gandhi alleen die tot de scheuring in de Congrespartij heeft geleid. Het scheuringsproces broedt al veel

langer en de oorzaken liggen dieper. Geleidelijk heeft zich het verschil afgetekend tussen hen die de « overname van westerse structuren » als een heiligschennis beschouwen en hen, die streven naar structuren, die in ieder geval een opgang van de indische volkeren naar materiële welvaart moeten mogelijk maken. Eens te meer staan we hier voor een konfrontatie tussen wat men de fatalistische levensbeschouwing van een grote massa kan noemen, waarop hogere kasten zich steunen om hun opvattingen kracht bij te zetten en hun belangen te dienen en zij die zich minder of helemaal niet aan deze motieven gelegen laten. De zogenaamde indische progressisten hebben tenslotte toch een britse scholing achter de rug, zagen de britse voorbeelden en hebben reeds een eigen bewinds-ervaring, die hun in hun opvattingen heeft gestaafd. Het is trouwens zo dat het materialisme in India veel meer praktische aanhangers telt dan sommige werken over India's levensbeschouwingen willen doen geloven.

Of Indira Gandhi het zal halen werd met verloop van tijd twijfelachtiger. Terwijl ze met 11 stemmen in het partijpresidium in de minderheid werd gesteld (de absolute minderheid vermits haar 10 aanhangers afwezig waren) steunden aanvankelijk 330 van de 429 parlementsliden van de Congrespartij de premier. Enkele dagen later was deze aanhang reeds geslonken tot 270, zodat de regering geen parlementaire meerderheid meer had. Het heet nu dat de kommunisten en enkele kleine

parlementsfrakties de regering zullen steunen, maar dat zal wel niet onvoorwaardelijk zijn. Momenteel is de regeringstabieleit in India dus zoek. Uit de Congrespartij zullen waarschijnlijk twee grote partijen ontstaan, die elk voor zich zullen pogen aanverwante groepen op te slopen. Elektoraal ging het met de Congrespartij bergaf, waaruit Indira Gandhi en haar aanhangers het besluit trokken, dat de boeg moest worden omgegooid. Deze elektorale overwegingen hebben zeker een rol gespeeld bij de besluitvorming in de twee antagonistische frakties van de partij.

Men zal te Londen en te Washington zeker niet opgetogen zijn over deze evolutie. De Congrespartij, eens Londens gevaarlijkste tegenstander, was na de onafhankelijkheid een faktor van zekerheid voor Londen geworden, waar men immers nog zeer veel financiële en ekonomische banden (en hefboomen) met de vroegere kroonkolonie onderhoudt. Binnenlandse politieke instabiliteit zou deze banden zeker ondermijnen, nog afgezien van de diverse en vaak tegenstrijdige strekkingen in de indische deelstaten. Verliezen we ook de machtige chinese noorderbuur niet uit het oog, die niet zou nalaten van deze onstabieleit te profiteren, gedachtig zijn territoriale aanspraken aan de grenzen en zijn expansionistische ideologie. Strategisch gezien zou de Amerikaanse positie, reeds verzwakt door de evolutie in Vietnam er met een sterker verdeeld India niet beter op worden. Het ware daarom voor alle betrokkenen misschien best dat India vrij spoedig naar verkiezingen zou gaan. De nieuwe partijpolitieke machtsverhoudingen zouden dan wellicht klaarheid scheppen op regeringsvlak, in een ontwikkelingsland waar alle betrekkelijkheid in acht genomen de « democratie » nog het best fungeerde.

## DEZE WEEK IN DE WERELD

- Voorzichtig optimisme bij het begin van de russisch-amerikaanse besprekingen te Helsinki (Finland) over het beperken van de wapenening.
- Massale betogingen in Japan van studenten en arbeiders tegen het vertrek van premier Sato naar Amerika, waar hij besprekingen zal voeren over de teruggave van het eiland Okinawa aan Japan. De linkse niet-parlementaire oppositie ziet daarin een poging tot versteviging van de Amerikaanse druk op de japanse politiek.
- Premier Indira Gandhi door het partijpresidium van de Congrespartij uitgestoten. Gandhi poogt zich in het parlement te handhaven doch verliest door geleidelijke afbrokkeling van haar parlementaire steun de meerderheid.
- Eerste kongres van de westduitse kristen-demokraten als oppositiepartij, te Mainz, met scherpe kritiek op de openingspolitiek naar Oost-Europa van de regering Brandt-Scheel. N.P.D.-kongres te Saarbrücken door de saarlandse regering verboden.
- Nieuwe massale betogingen in Amerika tegen het Vietnambeleid van de regering, zonder incidenten verlopen. Ook in ander westerse hoofdsteden werd voor het stopzetten van de Amerikaanse interventie betoogd.
- Apollo 12 ondanks ongunstige weersomstandigheden veilig in zijn baan rond de aarde gebracht en daarna vertrokken naar de maan, waar de tweede landing plaats heeft.
- Stoutmoedige egyptische onderwater-aanval op voor anker liggende schepen in de israëlsche haven van Eilat.
- Filippijnse troepen zullen Zuid-Vietnam verlaten.
- Libië nationalizeert alle buitenlandse banken en eist opnieuw ontruiming van alle buitenlandse militaire bases.
- Griekse regering verdaagt proces tegen daders van de aanslag op israëlsch vliegtuig te Atene, omwille van de relaties met de arabische landen. Tel Aviv protesteert.



Te Parijs werd — natuurlijk — ook betoogd tegen de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam en raakten betogers slaags met de politie.

Het woord « elite » heeft een zeer kwalijke klank gekregen. En als elite zou betekenen dat een grondeloze en oeverloze aanspraak op allerlei voorrechten moet aanvaard worden, dan zou die kwalijke klank méér dan verdiend zijn. Hoe dikwijls zo iets ook in feite gebeurt, en dus verdient afgewezen te worden, in de kern gaat het toch wel om het erkennen dat er op velerlei gebied leidende figuren of leidende groepen zijn. Niet iedereen kan een Mozart of een beatle zijn, evenmin als iedereen in staat is een bedrijf te leiden of aanvaardbare wetteksten op te stellen. Natuurlijk sluit dit inzicht het democratische controlerecht niet uit! De titel « Sovjetelite » sluit dus geen enkele veroordeling, of zelfs maar een stellingname in.

In « Het kommunistisch manifest » voorzagen Marx en Engels geen enkele rol voor een elite. Zelfs de kommunisten waren dit eigenlijk niet: « De theoretische stellingen van de kommunisten berusten helemaal niet op ideeën, op principen die door een of andere wereldverbeteraar uitgevonden of ontdekt zijn. Zij zijn enkel de algemene uitdrukking van de feitelijke verhoudingen van een bestaande klassenstrijd, van een historische beweging die onder onze ogen plaats grijpt ». Toen Lenin trachtte de marxistische leer aan te passen op de achterlijke toestanden in Rusland zag hij spoedig en scherp dat het niet zou gaan zonder een geschoolde en aktieve

## DROOM EN WERKELIJKHEID SOVJETELITE

minderheid, de beroepsrevolutionairen. Zijn laatste artikel in de « Pravda » (4 maart 1923) droeg als titel: « Liever minder, maar beter » en handelde over de noodzakelijke scholing, vorming en keuze van de kaders. Het is een artikel boordevol kritiek op de ontwikkeling zoals die de voorbije vijf jaar sinds de revolutie verliep. Als stelregel formuleert Lenin: « liever minder in aantal, maar hogere kwaliteit ».

Stalin nam die opvatting over, maar zoals iedereen nu wel weet en zeggen mag, helemaal niet in de geest van Lenin. Reeds in 1921 schreef hij in een brochure « Over de politieke strategie en taktiek van de russische kommunisten » dat de partij moet zijn « een soort orde van zwaarddragers in de sovjetstaat, die er de organen van bestuurt en hun aktiviteit bezielt ». Duidelijker nog drukt hij zijn eigen opvatting vele jaren later uit toen hij de partij « een vesting waarvan de poorten zich enkel voor de waardigen openen » noemde. Terecht kon Trotski in « Die verratene Revolution » inderdaad schrijven dat « als hoofddeugd van de bolcheviekken de gehoorzaamheid geldt ».

De beroepsrevolutionair van Lenin werd spoedig, maar daarom niet altijd gewillig een partijburokraat, een partijburokraat van stalinistisch model. Het gevaar zowel van de burokratie als van de stalinistische vorm ervan had Lenin al duidelijk zien aankomen. Om zichzelf te redden moest de partijburokratie zich aanpassen en zich schikken naar de despotische manier waarop Stalin wenste te regeren. Maar ze bleef dan ook als een soort elite bestaan. Maar dan als een elite waarvan de wortels in het gehele volksleven verdord of afgesneden waren. Een op zichzelf teruggedrongen groep.

Naast deze partijelite onstond noodgedwongen een functionele elite: zij die het ekonomische leven gaande hielden. Tussen 1920 en 1930 reeds koos men « vooruitstrevende, begaafde arbeiders voor de verantwoordelijke, leidende plaatsen » (de « vydvizencen »).

Te weinig voorbereid kenden ze niet onmiddellijk het verwachte welslagen, maar ze werden gekeurd en geschoold. Zij kregen ook heel wat tastbare voordelen. Later kregen zij de naam « praktiki » en sindsdien zijn zij onmisbaar geworden. Ook de arbeiders zelf kregen hun « aristokratie », de Stachanov-arbeiders. De besten van hen werden « helden van de socialistische arbeid », uitzonderlijk nog verveerd met de gouden penning « Hamer en sikkal ». De « elite » werd ook in het leger hersteld. Een elite leidt de Sovjetunie, dat is geen propaganda, maar een feit. Maar waar is de democratische controle waarop Lenin nog hoopte?

## VRUCHTBAAR TOERISME

Op nauwelijks negen jaar heeft het toerisme Spanje zeehonderd miljard pezetas in deviezen opgebracht. Een dergelijke hoeveelheid buitenlandse deviezen heeft ongetwijfeld een grote invloed gehad op de economische ontwikkeling van dit land. De menselijke invloed van de massa toeristen zal al evenmin te verwaarlozen zijn. Alleen zal het nog wel meerdere jaren duren voordat het duidelijk wordt, hoe die invloed door de Spanjaarden, deze « kristelijke Arabieren », verwerkt wordt. Pas later zal blijken of het grote zelfbewustzijn van dit volk erdoor zal gemilderd worden.

## GOEIE JONGENS

Tijdens een bijeenkomst van sovjetspecialisten met hun Amerikaanse kollegas, waarbij de wederzijdse verhoudingen besproken, zei de leider van het « sovjetinstituut voor Amerikaanse studies » Arbatov enkele zeer belangrijke woorden: « Zolang de Verenigde Staten sterker staan dan de Sovjetunie beschouwt men alles als in orde. Want de Amerikanen zijn overtuigd dat zij goeie kerels zijn, die niemand kwaad willen. Maar ik verzeker u dat wij in de Sovjetunie onszelf ook als goeie kerels beschou-



Israëlische patroelje te Hebron ( bezet gebied ) waar na een reeks aanslagen het uitgangsverbod werd uitgevaardigd.

wen en ons helemaal niet op ons gemak voelen als de opponent er hardnekkig naar streeft de sterkste te zijn.» Ook dit psychologisch aspect van de internationale verhoudingen verdient wel enige aandacht!

## MALAGA

Deze naam van een streek en van een spaanse wijn is ook de naam geworden van de eerste reuzetanker. Dit schip van

honderdeenenvijftig duizend ton werd te Cadix gebouwd. De scheepsbouw begint een van de snel groeiende bedrijven in Spanje te worden: volgens de Rankin (dit is het internationaal klassemment van de scheepsbouw) staat Spanje tans op de tweede plaats voor de bouw van grote tankschepen en op de zesde plaats voor wat de globale produktie van de scheepswerven betreft.

## TOMATENVANGER

Met deze nieuwe woordvorming wordt bedoeld de man die dan maar de tomaten en andere protestprojectielen moet opvangen in plaats van een ander. Een dergelijke opdracht schijnt de Amerikaanse vicepresident Spiro Agnew nu gekregen te hebben. Hij spreekt de sterke en vaak krasse woorden uit die president Nixon zelf liever niet zegt. Hij valt de voorstanders van vrede in Vietnam aan en wordt dan ook als de onbehouden boeman be-

handeld. De president zelf kan dan verder, boven dit gewoel uit, voorzigtiger woorden spreken terwijl de voorstanders van een dergelijke krachtige aanpak tevrèden gesteld worden.

## DALENDE BEURSWAARDE

Het Amerikaanse weekblad « Time » liet 'n onderzoek doen naar de populariteit van Edward Kennedy. De vergelijking van de cijfers uit de maand augustus en die van oktober tonen zeer duidelijk aan, dat de geloofwaardigheid van Kennedy en de beoordeling van zijn gedrag bij het ongeval dat het leven kostte aan Mary Jo Kopechne zeer in zijn nadeel veranderd zijn. Verschillende « meerderheden » zijn verdwenen: de meerderheid gelooft nu niet langer dat hij de waarheid heeft verteld; enkel een minderheid neemt nu nog aan dat hij terugkeerde om de jonge vrouw te redden. En er is bijna een meerderheid die gelooft dat hij niet de nodige eigenschappen heeft om een hoog openbaar ambt te bekleden.

## SICILIAANSE MAFFIA

De Italiaanse carabinieri overvielen in Montalto een vergadering van belangrijke leiders van de maffia. Een gedeelte van de aanwezigen vluchtte de bergen in, maar de anderen gingen een vuurgevecht aan met de achtenveertig carabinieri. Zeven politiemannen werden gewond en twee leden van de maffia. De buit van de politie bedroeg naast een hoeveelheid wapens, vijfendertig dure wagens en eenentwintig maffialeiden (hun ouderdom ligt tussen 19 en 75 jaar!) Maar de « pezzi grossi », de grote koppen, waren weg. Dit was het grootste gevecht sinds jaren, maar met de maffia is het beslist nog lang niet gedaan. De maffia zit immers vastgeworteld in het gehele verleden van dit eiland, dat zowel door de Grieken als door de Noormannen en door de Arabieren beheerst werd. Riepen de Amerikanen de maffia niet te hulp tijdens de laatste oorlog?

# GOLDA MEIR

Toen mevrouw Golda Meir eerste minister werd stelden de jongere leden van partij, de Mapai, haar ouderdom in vraag. Deze hedendaagse uitdrukking betekent niet dat men een vraag stelt over iets, er iets niet over weet; het is integendeel een retorische vraag waar het ontkennend antwoord al in ligt! De jongeren vonden dat Golda Meir te oud was. Haar slagvaardig antwoord: « zeventig zijn is geen zonde ». Dit antwoord gaf zij in februari van dit jaar, maar toen was zij al een eind op weg naar de eenenzeventig, want zij werd in 1898 geboren te Kiev (Rusland).

De naam Meir is echter heel wat jonger: hij dateert pas van 1956, toen mevrouw Golda Meyerson minister was in de regering van Ben-Goerion. Zij koos toen die naam omdat de eerste minister wilde dat al de leden van de regering Israëlische namen zouden hebben. Heel bescheiden is die naam niet want hij betekent: verlichten of voorlichten.

Ook de naam Meyerson kreeg zij pas in 1917 toen zij trouwde met Morris Meyerson die werkte als schilder van uithangborden in de Amerikaanse stad Denver. Als veertienjarige was zij daar komen wonen bij een van haar zusters om er de opleiding te volgen voor onderwijzeres. Hoe zelfstandig en zelfbewust Golda ook geworden is, dit was bijna zeker een louter familiale beslissing. Maar deze vroege verwijdering van het ouderlijk huis (de familie woonde in Milwaukee sinds hun emigratie uit Pinks in 1906) heeft haar karakter en levensloop ongetwijfeld beïnvloed. Als leerlinge-onderwijzeres kreeg zij spoedig politieke belangstelling en werd zioniste. In die tijd ook ontmoette zij voor het eerst de toen dertigjarige Ben-Goerion die een rondreis maakte in de Verenigde Staten en werd lid van de « Zionische Arbeidersbeweging ».

Uit haar jeugd in Rusland herinnert Golda Meir-Meyerson, die toen nog Golda Mabovitz heette (een naam die nu vrijwel onbekend is!) zich de angst voor de pogroms. Een feit is haar bijgebleven: hoe zij eens met andere joodse kinderen in de straat speelde en hoe de kozakken toen hun paarden de sporen gaven om over de hoofden van de kinderen heen te springen. Vele jaren later zei ze daarover: « Als er enige logische uitleg bestaat voor de rich-

ting die mijn leven heeft genomen dan is dit het verlangen en de wil om joodse kinderen te redden voor dergelijke dingen en ervaringen ».

In 1921 bestelde Golda Meyerson dat haar man samen met haar naar Palestina zou gaan. Want het is duidelijk genoeg dat zij (toen al) de beslissing nam. Zij behoorden tot de derde golf van immigranten en kwamen in de kibboets Merhavia, tien mijlen ten zuiden van Nazaret terecht. Golda werd er amandelpukster. Ook haar bleven natuurlijk niet de moeilijkheden van die tijd bespaard!

Jaren later vertrok zij naar Jeruzalem omwille van de opvoeding van haar zoon Menachem en haar dochter Sara. Waarschijnlijk echter ook wel omdat de rol van huismoeder zonder meer haar tegenstak. Zij werd dan sekretaress van de arbeidsraad voor vrouwen en haar appartement werd spoedig het centrum voor het plannen van onwettige immigratie. Mevrouw Meyerson ging ook op bedelreis naar de Verenigde Staten en bracht er in minder dan drie maanden vijftig miljoen dollars bijeen. Vijftig miljoen dollars van voor 1950! Terecht kon Ben-Goerion over haar spreken als « de joodse vrouw die het geld bijeen kreeg dat de staat mogelijk maakte ». Want met dat geld werden de wapens gekocht waarmee de oorlog van 1949 werd gewonnen. Of Morris Meyerson zelf meegevochten heeft is onzeker: na de echtscheiding in 1945 keerde hij naar de Verenigde Staten terug! Maar kwam op een onbekende datum terug naar Tel Aviv waar hij in 1951 stierf.

Mevrouw Golda Meir-Meyerson-Mabovitz was gezant van Israël in Moskou; minister van arbeid en minister van buitenlandse zaken. In die functie steunde zij de harde politiek van Ben-Goerion die haar « de enige man in de regering » noemde. Zij is een kettingroker die bijna drie pakjes per dag nodig heeft, maar zij vermijdt in he openbaar te roken « om geen slechte invloed op de jongeren uit te oefenen ».

Golda Meir is geen oude vrouw, zij is (en dit heeft niets te maken met de beoordeling van haar politiek!) een van de krachtigste figuren in het internationale leven. Met alle gevaren ook die in dergelijke figuren verborgen zitten.



Geen vliegende schotels maar een bungalow in de vorm van een afgeplat ei die per helikopter in Zweden ter plaats van bestemming werd gebracht

# elegasten

DAT BRUSSEL EIGENLIJK TWEETALIG IS, DAT ER IN DIE STAD GELIJKHEID BESTAAT VOOR IEDEREEN EN DAT LEUVEN EEN GEHUCHT IS ERGENS IN VLAANDEREN, LEERDE JANTJE VANDAAG ALLEMAAL OP SCHOOL. JANTJE LEERDE NOG VEEL MEER. VRAAG HET MAAR AAN DE ELEGASTEN. DIE WETEN ER ALLES VAN. ZIJ LANCEERDEN IMMERS DIT JAAR OP HET FESTIVAL TE KNOKKE HET LIED « WAT HEB JE OP SCHOOL GELEERD », DAT SPOEDIG EEN GOED PLAATSJE VEROVERDE TUSSEN DE NEDERLANDSE CHANSONS. IN DAT GROEPJE VINDEN WE NOG ANDERE LIEDJES VAN HERMAN ELEGAST EN DE ELEGASTEN : « DE KABOUTERS », « HET SNEEUWUIT VOGELTJE », « DAT JE MIJN LIEFJE BENT », ENZOVOORT.

riet  
ray  
paul  
yvan  
herman



Herman : niet zo'n braaf Jantje...

Wij gingen door de dichte mist heen op zoek naar de Elegasten. Een avond in het najaar ( vandaar de mist ). Het plannetje, dat we hebben gekregen, leidt ons naar Berlare, een Oost-Vlaamse gemeente aan de Schelde, in de buurt van Dendermonde. We stappen een papier- en potloden-winkel binnen, eigendom van Riet Poppe. De winkel door, komen we in de woonkamer van Riet en Ray. « Hier is het, dat de Elegasten enkele keren per week samen komen om te oefenen, » vertelt Riet.

Paul, die in een hoek van de gezellige kamer zit, vertelt over het ontstaan van de groep: « Wij zijn met drie broers, Ray, Yvan en ik. Ray is gehuwd met Riet. De vijfde man is Herman. ». « Herman en Ray kenden elkaar van vroeger op het kollege, » zegt Riet.

« Wij treden nu reeds ongeveer vijf jaar samen op, » vervolgt Paul. « In het begin brachten we meestal spirituals. Dat heeft ongeveer anderhalf jaar geduurd. Dan zijn we overgeschakeld op vlaamse, nederlandse liedjes. »

Buiten de talrijke voorstellingen in Vlaanderen, traden de Elegasten ook reeds op in Nederland en Duitsland.

Over hun diverse belevenissen tijdens de optredens vertellen ze ronduit, urenlang.

« Wij hadden op een keer een voorstelling gegeven in een klooster, » vertelt Paul. « Tijdens de pauze, we wilden net een stukje gaan eten, kwam zuster-overste bij ons staan. Wij voelden dat ze iets wilde vragen, maar niet goed over de brug durfde komen. Na een hele hoop van die onrechtstreekse vraagjes, kwam het er dan uit. De zuster vroeg aan Herman : - Mijnheer, wat bent u in het civiele leven ? - Heel gelukkig, zuster, antwoordde Herman. »

Terwijl Paul zijn verhaaltje vertelt, spelen Ray, Riet en Herman een liedje voor ons. Yvan is er niet bij. Hij zit te bed met een verkoudheid.

« Wat die zuster van daareven bedoelde, » gaat Paul verder, zijn onze beroepen ; wat wij doen om aan de kost te komen buiten onze optredens. Ik zal dat vlug duidelijk stellen. Riet is huismoeder, heeft

twee kinderen, Nik en Annabelle, en een echtgenoot, Ray, die voor zijn gezin zorgt door te werken voor de Regie der Luchtwezen. Yvan woont hier in Berlare, enkele kilometers verder en heeft daar een eigen zaak voor tuinaanleg. Herman woont in Gijzegem, 15 km hiervandaan. Hij is leraar moderne talen - vooral Frans - in Merchtem. Ikzelf woon met mijn echtgenote in Schellebelle. Ik ben ingeschakeld in de planning van een grote automobielfirma. »

Of het niet moeilijk is om als Elegast(e), ook huismoeder te zijn ( of omgekeerd ), vroegen we aan Riet.

« Waarom zou het niet gaan, » antwoordt onze gastvrouw. « Tegen de herhalingen



Werkfoto

's avonds heb ik geen bezwaar. Nik (3 jaar) en Annabelle (10 maanden) zijn dan toch gaan slapen. We zitten hier dus altijd gerust. Aan lawaai zijn de kinderen al gewoon geraakt. De burens trouwens ook. Ik ben volledig vrij. »

Aan Paul vragen we hoe lang de Elegasten nog zullen blijven optreden.

« Nog heel lang hopen wij. Tot we van onszelf zullen zeggen: nu worden we toch te oud. Wanneer dat zal zijn weet ik niet. Maar als het zover komt, stoppen we er best mee. Het is namelijk beter dat men ophoudt op een ogenblik dat de mensen nog een goede herinnering aan u hebben, dan dat ge blijft voort kletsen als het bergaf gaat.

Men moet de plaats durven ruimen voor andere jonge mensen, die iets nieuws trachten te brengen.

— Of de Elegasten iets nieuws brengen? — Allezins, neem « Wat heb je op school geleerd? » maar. Wij zijn vaak een heel tijd bezig met een liedje om het in te oefenen. Als we uiteindelijk vinden dat het niet datgene is wat we willen hebben, stoppen we ermee. We gooien het over boord. We stellen onszelf dus zeer zware eisen. Het wordt geen loutere commerciële uitbuiting. Integendeel. »

Tussen de woorden van Paul in, de geluiden van het liedje van « Kleine Jan »

« Er sommige strofen die we niet op de plaat mochten brengen van de platenfirma, » zegt Herman. « Voor hen heeft het lied ook een commerciële waarde. »

We horen zingen over de Boemerang-actie van de B.R.T.; over de amnestie en over de heilige censuur. Dat alles vervat in die koepletjes, die niet op het schijfje staan. Om ze te horen moet je een « live » optreden van de Elegasten gaan bijwonen.

Dan nog een verhaaltje over een optreden dat de Elegasten samen met Martine Bijl hadden voor een 3000-tal jongeren op « De Kluis », het grote buitendomein van de scouts in St.-Joris-Weert bij Leuven.

« Je weet, » vertelt Ray, « Martine heeft altijd een glaasje water bij als ze optreedt. Dat is gewoonweg omdat ze een nogal zwakke keel heeft. Reeds tijdens het eerste deel van het optreden waren er enkele reakties van het publiek gekomen, telkens Martine aan het glas nipte. Na de pauze, toen de chanssonnière weer even het glas aan de mond bracht, begonnen de 3000 jongelui « Prosit! » te zingen. Martine vond dat niet zo plezierig.

Wij hebben daar een fatastisch optreden gehad. Telkens als het publiek van die grappen uithaalde, deden we gewoon mee.

— Ge moet het publiek altijd op uw hand trachten te krijgen voegde Paul er aan toe. Wij moesten eens optreden voor oud-leerlingen van een school in Lekklo. Voordien was er een klein toneelstukje geweest. Toen het onze beurt was, begonnen de vroegere leerlingen van de instelling net aan het voorgerecht van een uitgebreid menu.

De eerste liedjes die wij brachten waren spirituals. De dokters, advocaten, architecten en weet ik veel, die daar voor ons zaten te peuzelen, wilden niet luisteren. We moesten steeds maar luider zingen om nog boven het lawaai in de zaal uit te komen. Wij hielden op. Herman heeft de mikro in de hand genomen en gezegd: « Wij zijn gekomen om te zingen, jullie om te eten. Als we allebei op ons standpunt blijven, vervelen we elkaar. Maar als jullie een beetje water bij die lekkere wijn gieten en wij nog eens extra ons best doen, wordt het beslist goed. Het is formidabel geworden, om duimen en vingers af te likken. We hebben na afloop nog een lekker diner gekregen. »

— Daar was het ook, zegt Herman, dat we dat unieke kleedkamertje hadden, die oude poppenkast.

Op het einde van dit jaar, in november, plannen de Elegasten een kleine rondreis door Duitsland. Er zijn reeds contacten opgenomen met de Duitse radio en televisie. Ook met de Nederlandse radio werd onderhandeld. De komende maanden zal nauw samengewerkt worden met de AVRO.

Herman verduidelijkt: De bedoeling is de liedjes, vooral de nieuwste, meer bekendheid te geven in Nederland. Het verschijnsel doet zich inderdaad voor, dat de overgrote meerderheid der Vlaamse liedjes slechts zelden bekend geraakt bij onze Noorderburen. Van integratie is op het vlak nog maar weinig sprake. Omgekeerd is de toestand wel wat gunstiger. Liedjes uit Nederland komen wel tot ons. Ze geraken soms zelf in de hoogste regionen van de hit-parade. »

» De man die ons aangesproken heeft, zegt Paul, beklagt er zich over, dat de Vlamingen zo weinig aandacht besteden aan de integratie tussen Noord en Zuid, wat de chansons betreft. Onze kontakman is Nederlander en blijkt de mening te verkondigen van vele van zijn landgenoten. In de toekomst willen wij verandering brengen in die zaak. » 19 en 20 november traden de vijf Elegasten op in een grote zaal te Keulen.

### LANGSPEELPLAAT

De groep heeft ook enkele langspeelplaten in de pekel liggen. Herman zegt daar het volgende over: « Wij hadden al lang beloofd een langspeelplaat uit te brengen. Moeilijkheden met het persen en nadien met de druk van de omslag hebben wat vertraging gebracht. Nu is het echter nog slechts een kwestie van dagen. De tweede langspeelplaat, die we uitbrengen, zal er zijn in het Duits. Van die kant krijgen we namelijk tamelijk veel bestellingen zodat een « long-playing » zeker zal renderen. » Kleinkunstliefhebbers, jong en oud, en Elegasten-fans zullen binnenkort een plaatje meer in de diskoteek hebben.

Stilaan tijd om afscheid te nemen van Herman Van Caekenberghe (de echte naam van Herman Elegast) en van Riet, Ray en Paul Poppe. Yvan Poppe (de vierde van de vijf) wensen we spoedig herstel toe.

We trekken terug de mist in, met onder onze arm een plaatje dat we gekocht hebben: « De Kabouters » en « Wat heb je op school geleerd? » van Herman Elegast en de Elegasten. Aan de achterkant schreef Paul een versje: « Braaf zijn is de beste deugd!! » Verder vijf handtekeningen en een gek tekeningetje van Herman.

TEKST : Pieter Lievens

FOTO'S : Bruno Stevens



Zingen is een vlaamse deugd...



Riet, huismoeder en elegante Elegaste : mooie combinatie.



Soms ook eens ernstig kijken...

# haar eigen **Wij**sje

vlaams nationaal

NAAR AANLEIDING VAN ONS INLEIDEND ARTIKEL TOT DE WEEK DER OUDEN VAN DAGEN « IN DE AVOND VAN HET LEVEN » KREGEN WE EEN INTERESSANT ARTIKEL TOEGESTUURD VAN IEMAND DIE ZICH REEDS GEDURENDE EEN AANTAL JAREN MET BEJAARDENZORG BEZICHOUDT. HET GAAT HEM HIER OM DE HUISVESTING VAN DE BEJAARDEN. INDERDAAD, EEN ONDERWERP OM EENS OVER NA TE DENKEN. DE STELLER NEEMT DE PLANNEN VAN DE HOGERE INSTANTIES OP DE KORREL EN GEEFT DE VERANTWOORDELIJKE EEN VEEG UIT DE PAN



## IN DE AVOND VAN HET LEVEN

### huisvesting van de bejaarden

De bejaarde is « in ». We laten in het midden of de belangstelling die hij meer en meer krijgt vooral hemzelf geldt dan, wel het probleem dat hij stelt voor zijn omgeving. Feit is dat die belangstelling er is en o.a. haar uitdrukking vindt in het bestaan van ondermeer een « Nationale Stichting voor Bejaardenzorg », « Het Werk der Ouden van Dagen », « De Belgische Vereniging voor Gerontologie en Geriatrie », de « Nationale Aktie voor Bestaanszekerheid », en het uit de grond rijzen van gepensioneerdenbonden waarin alle kleurpartijen electoraal brood gezien hebben.

Reeds enkele jaren kennen we ook een « Week der Ouden van Dagen ». De tijd is ver dat dit initiatief de indruk gaf genomen geweest te zijn door een groep liefdadige dames die « welwillend » war en zonder te weten hoe ze ook moesten « weldoen ». De laatste jaren immers getuigen de, in het kader van de « week » ingerichte, gerontologische congressen van een realistische aanpak van het bejaardenprobleem. Ook dit jaar is het zo want de « Week der Ouden van Dagen » staat in het teken van de huisvesting van de bejaarden. Het werd voorwaar tijd dat ook op dit aspekt van het bejaardenprobleem de aandacht gevestigd werd van de publieke opinie want op gebied van bejaardenhuisvesting staan we in ons land, enkele alleenstaande initiatieven uitgezonderd, nergens.

In 1965 werd door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin een aanvang gemaakt met een enquête die alle aspekten van het bejaardenbestaan zoals hun bestaansvoorwaarden, hun lichamelijke toestand, hun huisvesting,

hun relaties en hun tijdsvulling tot voorwerp heeft.

Wat betreft de huisvesting ligt het resultaat, dat weliswaar dateert van 1968 maar nog niets van zijn aktualiteit verloren heeft, voor ons. Het is twee-

voudig. Inderdaad, naast de gegevens bekomen door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudien over de huidige woontoeestand van de bejaarden en er bij aansluitend hebben we de studie van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting die de richtlijnen geeft voor een aangepaste woning voor de bejaarde. Praktisch kunnen we zeggen dat de eerste zegt hoe het is, de tweede hoe het moet.

Wij ontkennen niet dat de enquête van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudien belangrijke aanwijzingen bevat maar over het algemeen brengt ze weinig verrassende cijfers en legt ze tenslotte hoofdzakelijk statistisch vast wat reeds algemeen, alleszins door insiders, vermoed werd. Daarenboven geeft ze een massa getallen waarvan men niet onmiddellijk het nut inziet (met het oog op praktische verwezenlijkingen dan) en die de indruk geven dat ze slechts dienen om de enquête wat volume en gewicht te geven.

Dan lijkt ons de studie van het N.I.H., niettegenstaande ze op de toekomst gericht is, van veel groter praktisch nut. Een opvallende leemte echter in beide brochures is het volslagen ontbreken van ook maar de minste aanduiding over de huisvesting van geestsgestoorde bejaarden.

Deze steeds maar aangroeiende categorie wordt nochtans hét werkelijk grote probleem. We weten wel dat het netelig is en niet in een handomdraai op te lossen maar het is toch min noch meer een schandaal dat de openbare instanties van hoog tot laag op dit gebied een struisvogelpolitiek blijven voeren. Het ministerie blijft maar lustig aan de K.O.O.'s miljoenensubsidies verlenen voor de bouw van prestigieuze electoraal rendabele luxe-tehuizen voor valide en half-valide bejaarden, waar de geestsgestoorde en invaliden niet toegelaten of uit verbannen worden. Nog nooit werd één cent, ja één cent, ter beschikking gesteld voor de bouw van een aangepaste instelling voor deze ontmenselijke maar steeds mens blijvende vergetenen van onze samenleving. Ons is echter wel een geval bekend van privaatinstituut dat en door ministerie én door de gemeente stokken in de wielen gestoken en tot onzinnige uitgaven gedwongen werd.

#### ENKELE CIJFERS

Alhoewel het waarschijnlijk niet de bedoeling was, naast de hoger aangehaalde leemte, vormen sommige cijfers over de bestaande huisvestingstoestand eveneens een aanklacht tegen de openbare instanties.

Van de door bejaarden betrokken woningen zijn er slechts 3,9 % ter beschikking gesteld door erkende gesubsidieerde bouwmaatschappijen, 5,1 % door gemeenten en slechts 1,8 % door Kommissies van Openbare Onderstand.

Als we dan bedenken op welke kortzichtige wijze sommige K.O.O.'s omspringen met hun gelden alleen maar om bij hun niet beter wetend kiesklieftel in het gevele te komen dan vraagt men zich opnieuw af wanneer er eindelijk eens een einde zal gesteld worden

aan de uitwassen van de gemeentelijke autonomie.

Ook op een ander terrein schieten de K.O.O.'s dikwijls te kort. Het blijkt dat ongeveer de drie vierden van de bejaarden een huishuur betalen die gaat van 500 tot meer dan 2.000 fr, wat erop neerkomt dat de grote massa ongeveer een vierde of meer van hun inkomen hieraan moeten besteden.

Welnu, de K.O.O.'s zouden meer en meer het systeem moeten verlaten van steunverlening volgens een inkomstbarema en overgaan tot een « individualisatie » van de gevallen waarbij rekening gehouden wordt met de werkelijke staat van behoefte. Dat er ook nog heelwat te doen is — en het is te doen met bescheiden middelen — op gebied van voorlichting blijkt uit de cijfers over de gerieflijkheden in de bejaardenwoningen. Wij weten wel dat deze cijfers voor een groot deel het gevolg zijn van de behoudsgezindheid van de bejaarden maar als bvb. ook blijkt dat de overgrote meerderheid van hen op een onbegrijpelijke wijze gekant is tegen voor hen aangepaste woningen dan lijkt er toch ook wel iets mank te lopen met de voorlichting.

En dat 92 % van de bejaarden een voor hen niet aangepaste woning betrekken kan men toch ook zo maar niet uitsluitend op rekening van diezelfde behoudsgezindheid en financieel onvermogen schrijven.

#### WAT NU ?

De gegevens zijn bekend en werden door de « Week der Ouden van Dagen » nog eens speciaal zeer duidelijk belicht.

Het 6e gerontologisch kongres over de huisvesting der bejaarden georganiseerd ter voorbereiding van hogergevoemde « Week » stond onder de hoge bescherming van de minister van Volksgezondheid en deze van het Gezin en de Huisvesting, die er zelfs de openingsrede hield. Vooral de laatste kennen we als de kampioen van de tamtam op plechtigheden, kongressen en voor de T.V. rond verwezenlijkingen waarvan ingewijden weten dat ze niet veel om het lijf hebben.

Zal hij uit wat het kongres hem bijbracht zijn besluiten getrokken hebben ?

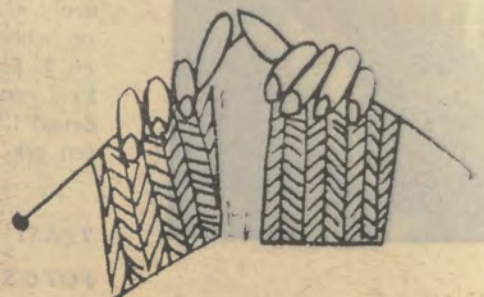
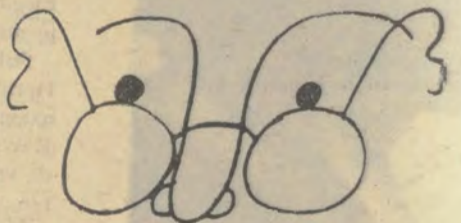
Of heeft hij zich zonder verder nadenken eenvoudig maar vereerd gevoeld omdat hij de openingsrede mocht houden ? Openingsrede na dewelke hij het afgetrapt is. Waarom ook toch zou hij er verder over nadenken, laat staan er zich zorgen over maken ?

Misschien immers was ook dit kongres er een waar de beklagdenstoel ledig bleef omdat de beklagde er ergast was

A.V.D.



Met een vragende blik naar de toekomst kijkend...



# zuid- vlaanderen

Op een regenachtige zondag in mei was er feest in het zuidvlaamse dorpje Sint-Silvester-Kappel, in de buurt van de Kasselberg. Een landfeest van Bachten de Kupe is altijd een heugelijke gebeurtenis vol afwisseling. Dit keer ook was er de feestelijke hoogmis met vlaamse preek door kanunnik J. Verdonck uit Boeschepe, de inwijding van een smeedijzeren wegwijk «Hoghe Baert» en na de middag een hele reeks programmapunten: een filmvertoning over de vroegere landfeesten door R. Watthy; een uiteenzetting over de plaatselijke geschiedenis (in het Vlaams) door de heer Vaasken; het optreden van een vrolijk kinderkoor en van echte zuidvlaamse volkszangers met echte zuidvlaamse volksliederen; een spreekbeurt over de hoppedeteelt in de streek. Ook Westvlamingen brachten afwisseling: het koor van de heemkring zong zuidvlaamse liederen en «voor Outer en Heerd» van Alveringem voerde «Nonkel Henri» op in de streektaal. (Waarom niet oom Henri?: echte Zuidvlamingen hebben ooms, geen nonkels.) Eén ding is anders zeker: elk zuidvlaams landfeest van Bachten de Kupe (en dit was het vijfde)

brengt verbroedering, vriendschap en nieuw vlaams leven in de zuidvlaamse dorpen.

«Bij de jeugd is de stemming tegenover de oude taal aan het keren, vertelt ons de boer-sekretaris Drieux van Broeckerke.» Kenden we maar Vlaams? zeggen de vijftienjarigen van nu. Vroeger hadden ze een suppreem misprijzen voor het Vlaams, de taal van de achterlijke mensen. De heer Drieux heeft bij de ingang van zijn boerderij, waarvan het huis mooi met wilde wingerd begroeid is, op een bordje de mooie naam «Het Groenhof» laten aanbrengen. Dat bij de ouderen dit misprijzen jammer genoeg nog levend is, gelukkig niet bij allemaal maar vooral bij de eenvoudige mensen, blijkt uit deze anekdote. De hondschootse huishoudster van een westvlaamse pastoor krijgt soms haar broers op bezoek. Deze eenvoudige boeren kunnen maar niet begrijpen dat de pastoor met hun in het Vlaams wil praten terwijl hij toch goed Frans kent...

Bij ontwikkelde ouderen is er echter van zo'n misprijzen geen sprake. De brochure over het Nederlands met aanmoediging om het te leren lezen en schrijven, getiteld «Nous,

Flamands de France» en dat de Zuid-Vlamingen zelf zullen uitgeven en verspreiden, heeft nu al een vijftwintig ondertekenaars. Er komen er zeker nog veel bij.

Een duinkerke leraar aan het «Instituut Jean Bart» heeft gekonstateerd dat naar schatting een zestal leerlingen per klas nog Vlaams kunnen spreken op zijn school. Hiervan zijn er zeker een drietal die het ook geregeld onder elkaar doen. Vlaams spreken is «in», zo iets als lang haar of een baard. Met dat laatste gaat Jacques Fermant niet helemaal akkoord. Hij is leraar aan het kollege van Sint-Winoksbergen en geeft er ook sinds Pasen nederlandse les. Die belangstelling voor het Nederlands is volgens hem gegrond op sentimentele redenen, heimwee naar het verleden, of op een opkijken naar Nederland. Zo is er een jonge man uit Terdegem die zopas voor zijn Nederlands eksamen geslaagd is bij professor Thijs in Rijsel die helemaal geen dialect meer wil spreken.

Nog in Duinkerke. Een ander leraar is van plan om het specifieke kustvlaams van schippers en zeelui op te tekenen, dat nu nog gesproken wordt in de duinkerke herbergen. Het staat vaak dicht bij het A.B.N. als het overige Westvlaamse, met woorden als: kever, lusten, zoentje, snoeper, poker (pook) enz. Let wel: Duinkerke staat bekend als volkomen verfranst.

Patrick de Verrewaere uit Lens liep op een dag even rond in Duinkerke. Hij ontdekte in korte tijd zeven cafés waar op het raam te lezen stond: «Hier spreekt men Vlaams». Op één stond het zelfs drie keer. Op een ander las hij: «Men ontvangt belgisch geld - We accept Belgian money.» Hierbij merkte Patrick gnuivend op: «In Duinkerke is het anders als in België, hier is het: Pour les Wallons la même chose.»

C.M.

## DAT MOET U...

### ... welen ...

Kleinkunst-betrokkenen en belangstellenden kunnen te Antwerpen voortaan terecht in een café-chantant in «De Societeite», Vlasmarkt. Het is de bedoeling dat ook klinkende namen uit de nederlandse kleinkunst er hun nieuw programma zullen testen terwijl kersversen in de branche er hun debuut kunnen wagen.

Op 5 december a.s. programmeert de Vlaamse Klub Kunst in het oostendse Kursaal de nederlandse groep Harlekijn met de bekende Herman Van Veen, een echt troetelkind van de lichte muze. Inlichtingen en plaatsbespreking ter Kursaal.

De brusselse Beursschouwburg programmeert tot 4 januari 1970 «Het Logboek» van J. C. Carrière, elke vrijdag en zaterdag om 20 u. en elke zondag om 15 u. Voor de komende sinterklaasperiode heeft het jeugdtheater van de Beurs een nieuw werk van de vlaamse toneelschrijfster Alice Toen gemonteerd: «Bip Bip Maan», science-fiction voor het jongste toneelpubliek. Vrije voorstellingen tot 26 december. Inlichtingen Beursschouwburg, A. Ortsstraat 22, Brussel 1, tel. 02/11.25.25.

De nieuwe Toon Hermans-show blijkt naar het oordeel van sommige critici nog niet «ingereden» te zijn. Waarschijnlijk zal «den Toon» sommige schetsen inkorten en herwerken. Men kan hem behalve te Gent ook te Antwerpen in de Arenbergschouwburg aan 't werk zien, voor november nog op vandaag, 25, 26, 27, 28 en 29 en praktisch de hele maand december.

### ... bekijken ...

Zopas werd in het brusselse paleis voor schone kunsten de tentoonstelling «Het spaans portret van de 14e tot de 19e eeuw» geopend, zowat gaande van Juan Inglés tot aan Salvador Dali, met het werk van Diego Velazquez, die qua techniek ook vaak de spaanse Frans Hals wordt genoemd. Honderd en zeven van de beste portretten van spaanse meesters zijn er te bezichtigen. Geleidelijk aan zien we hoe de spaanse portretschilders zich van hun vlaamse leermeesters ontvoogden om met Velazquez een eigen stijl te veroveren. Tot 1 januari 1790.

Individuele tentoonstellingen kunt U gaan bekijken in de R. Woutersstudio, VTB, E. Jacquain, 126 te Brussel, waar tot 27 november kunstschilder André Meirsonne te gast is, symbolisch en fantasmagisch landschapschilder, meestal werkend op klein formaat; in het muzeum J. D'Hondt te Deurle aan de Leie, waar Elie Borggrave schilderijen en gouaches tentoonstelt tot 6 december (een zopas verschenen monografie van Willem Ezinck over Borggrave met vele zwart-wit- en kleurenillustratie is er eveneens verkrijgbaar); in Caryatide, Vrijheidsplein 4 te Brussel exposeren tot 2 december Gilbert en Françoise Ramman beiden tekenaars, de eerste met een krachtige bijna rauwe lijnvoering, de tweede zoekt het meer in het refinement (een interessante konfrontatie tussen twee hedendaagse vlaamse tekenaars).

De beierse regering heeft voor 3,3 miljoen dollar dit portret van Willem van Huythuisen van de nederlandse schilder Frans Hals aangekocht. Deze aankoop is even «goedkoper» dan de in 1967 aangekochte schilderij van da Vinci waarvoor de beierse landsregering vijf miljoen dollar betaalde.

## TONEEL GENT

«De jongens» («The boys in the band»), het eerste toneelstuk van de Amerikaan Mart Browley, is een knap werk, goed uitgekend, dramatisch sterk geladen, met raak en verscheiden getipeerde figuren, allen homofielen die ons worden voorgesteld als mensen die met de maatschappij overhoop liggen. De homoseksualiteit is niet het hoofdthema voor de auteur, het gaat er veeleer om ons de zelfvernietiging van de mens aan te tonen, die «voor zichzelf de ergste vijand is».

In zijn opzet is hij geslaagd, maar kon dit niet anders dan door homofielen bewezen worden? (Hij werkt nu aan een ander stuk over heteroseksuele relaties). Is dit — nu dit onderwerp in de mode is — geen jacht op goedkoop succes? Er wordt ons op dit gebied zoveel voorgeschoteld, dat we het beu zijn: deze mensen zijn in een tegennatuurlijk bestaan verwickeld en we begrijpen de overdreven belangstelling niet die hiervoor bestaat en die men ons wil opdringen. Trouwens alle homofielen van Browley zijn ongelukkig (naar het schijnt zijn er ook gelukkige?), het zijn levende doden, ze haten zichzelf en de anderen, zijn te moe om te leven en te bang om te sterven.

We lazen onlangs dat proefnemingen worden gedaan met hersensoperaties om seksuele afwijkingen te genezen. We hopen dat ze tot een goed einde zullen gebracht worden... vermits de vrouw nog altijd de natuurlijke partner is van de man. Zeer goede vertolking, dank zij de regie van Jef Demedts en het dynamisme van de centrale figuur: Werner Kopers.

## BRUSSEL

Het «Zuidelijk Toneel Globe» gaf hier een voorstelling van «Oom Wanja» van Anton Tsjechow, waarvan we kunnen zeggen dat het een waar genot was voor wie van toneel houdt. Tsjechow is geen dramaturg, wel een groot humorist, die doet lachen, maar met een nasmaak van vertwijfeling over de hulpeloze mislukkingen die hij ons met zijn vaardige pen en zijn wrange en sarkastische humor worstelt in een troosteloos bestaan met iets dan leegheid, verveling, verloren illusies en vergeten voornemens.

«Oom Wanja» is hiervan een tipisch voorbeeld; daarbij nog zeer sterk toneel, enkele tafereeltjes niet te na gesproken die het in onze tijd minder «doen».

Het homogene, flinke nederlandse gezelschap, onder de regie van Ton Lutz, zorgde voor een dergelijk hoogstaande vertolking, zodat we van perfectie kunnen spreken en liefst geen vergelijking maken met onze gezelschappen, hetgeen we hen, om verschillende redenen dikwijls niet kunnen verwijten.



Giavanni Guareschi, de onlangs overleden auteur van « Don Camillo en Peppone » en de verscheidene daarop volgende « Don Camillo »-boeken, werd in 1908 te Fontanelle geboren. Met zijn 18 jaar kwam hij in de journalistiek terecht, werd ook reclame-tekenaar en karikaturist ( hij illustreerde later zijn eigen romans ) en uitgever van het satirische blad « Candido » waarin zijn politiek-satirisch boek « Don Camillo en Peppone » voor het eerst verscheen. Het succes ervan was enorm. De beide antagonisten Don Camillo en Peppone zijn slechts in de tweede plaats vertegenwoordigers van geloof of partij: het zijn in de eerste plaats twee overmoedige, opulierende en naar karakter zeer identische mensen, die de onvermijdelijkheid van hun samenleven in dezelfde kleine maatschappij niet oplossen naar de mode van vandaag met een zogezegd dialoog dat toch steeds een naast-elkaar praten zal blijven, dat geen oplossing kan brengen aan de overzoenlijkheid van water en vuur.

## DON CAMILLO: BASTA!

Zij vechten het uit op een sportieve manier, waarbij de ideologische tegenstellingen op de achtergrond geraken en de menselijke rivaliteit een uitweg zoekt in poetsen, schelmstreken en ook wel een hardhandige argumentatie. Guareschi's goedmoedige satire kan vergeleken worden met die van de Rus Sostsjenko en met die van de al te vroeg gestorven Hans Venatier, wiens « Major en de Stieren » ongeveer rond dezelfde tijd als « Don Camillo » verscheen: Venatier geeft, eveneens op satirische wijze, de situatie weer in een beiers dorpje, dat door de Amerikanen « bevrijd » wordt en waar van alles gebeurt.

Toen Guareschi stierf, was hij nog niet klaar met de verbetering der drukproeven van een nieuw Don-Camillo-boek « Don Camillo e i giovani d'oggi » - wat in vertaling luidt: « Don Camillo en de jongeren van nu » - maar dat in nederlandse vertaling nu verschijnt bij De Fontein, De Bilt - verspreiding voor Vlaanderen door de uitgeverij Westland, Merksem, onder de titel: « Don Camillo: Basta! »

Wij gaan hier geen gedetailleerde inhoudsopgave brengen van de zeventien hoofdstukken-met-epiloog, waaruit dit nieuwe boek bestaat. Wel willen we even de personages van vroeger in herinnering brengen, naast de enkele nieuwe die hun optreden doen. Tevens willen we de atmosfeer schetsen waarin dit nieuwe boek over de rivalen Don Camillo en Peppone zich afspeelt. Het milieu is ongewijzigd gebleven, evenals de mensen en hun kleine en grote deugden en gebreken - want de menselijke natuur laat zich door geen ideologieën veranderen. Wat er wel veranderd is, zijn bepaalde omstandigheden: ook voor een klein Italiaans dorp houdt de vooruitgang en de consumptiemaatschappij geen halt, zelfs niet als het geregeerd wordt door een kommunistisch burgemeester, die nu in een vuurrode Amerikaanse slee rondrijdt. Zowel don Camillo als Peppone hebben echter af te rekenen met familieleden, die de respectieve geloofs- en partijvoorschriften wat al te licht opnemen. Peppones zoon is aanvoerder van een zeer apolitieke en on-marxistische nozembende en Don Camillo heeft af te rekenen met een nichtje dat naar het zeggen van de bisschop « niet het geschikte type is om als kind van Maria de meisjeskongregatie nieuw leven in te blazen » en dat minigerokt en vooruitstrevend haar eerwaarde oom heel wat moeilijke dagen bezorgt.

Daarenboven heeft de kommunistische burgemeester af te rekenen met een apotekersechtpaar dat zich in het dorp gevestigd heeft, tot de « Chinezen » behoort en de partijdiscipline ondergraaft, terwijl Don Camillo bedacht werd door het bisdom met een jonge onderpastoor die denkt alle mode-verschijnselen, van « dialoog » tot beatmis, met evenveel fanatisme te moeten doordrijven als vroeger de strijd tegen de ketters - voor het gregoriaans werden gepropageerd. Daarom noemt men hem zeer betekenisvol Don Chichi.

Guareschi heeft op satirische wijze de overdrijvingen, de mode-verschijnselen maar ook de inertie getekend, en tevens de verschillende wijzen van confrontatie tussen rivale opvattingen naast elkaar gesteld. Dat de oude wijze die belichaamd wordt in Don Camillo en Peppone en die de principiële tegenstellingen niet door kapitulatie maar door menselijkheid overbrugt, méér dan alle moderne dialoog en alle dorre rationalisme de voorkeur van de auteur heeft, blijkt uit dit prettige, openhartige boek. Dat « de waarheid ook lachend kan gezegd worden » ( om de kenspreuk van een ander satirisch blad dan dat van Guareschi nu eens om te keren ) blijkt uit deze laatste « Don Camillo » en uit de confrontatie van Guareschi's romanhelden met een tijd, die uiterlijk wel veranderd is, maar waarin de mens, alle teorieën ten spijt, toch dezelfde bleef.

Lees dit boek: achter de lach en de satire zult ge de liefde en de warme genegeheid ontwaren van de auteur voor de mensen uit zijn « gekke wereld ».

G. Guareschi: « Don Camillo: Basta! »

— De Fontein, De Bilt.

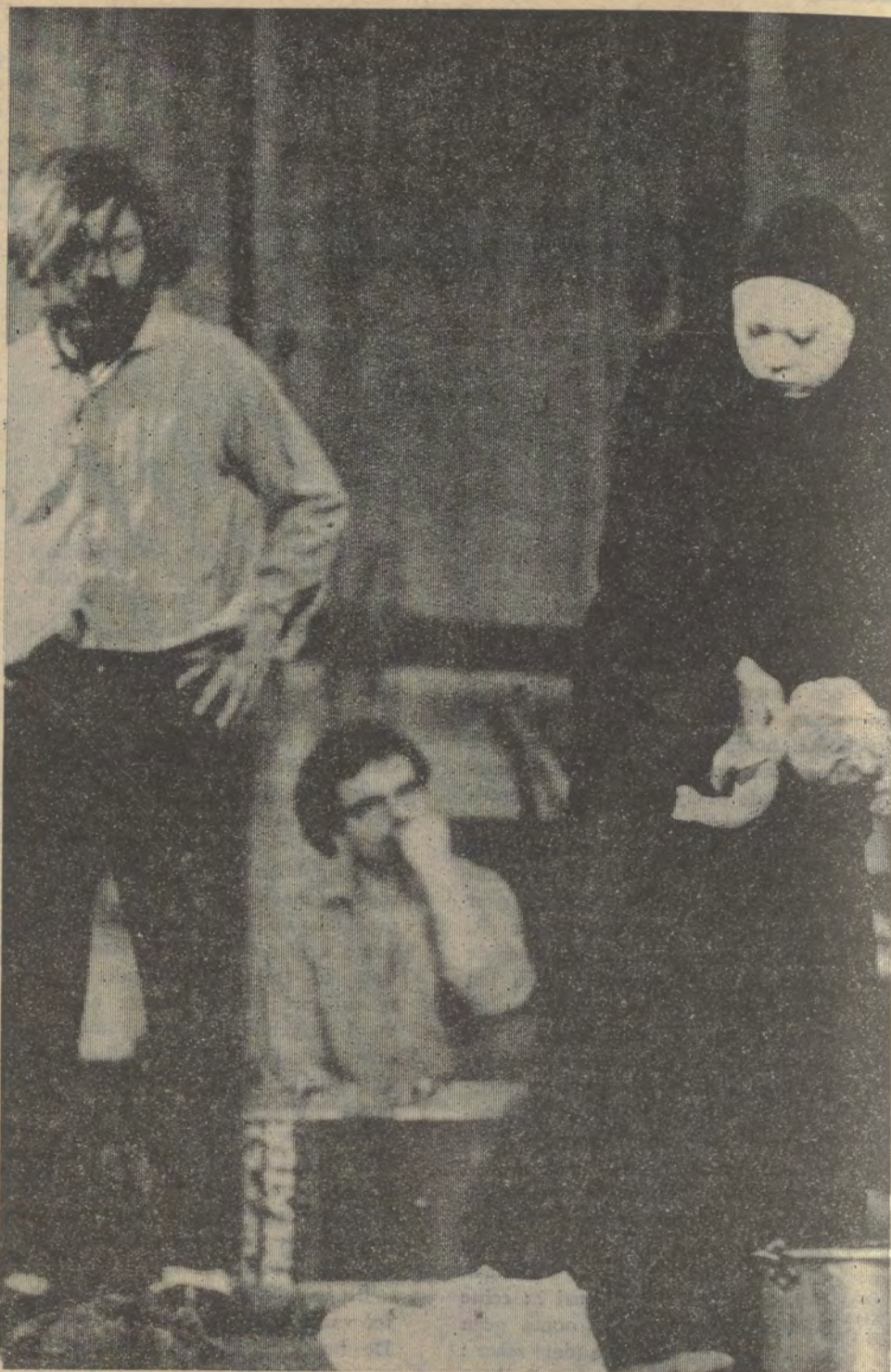
— Voor Vlaanderen: Uitgeverij Westland, Merksem  
204 blz. - 155 Fr.

## T = NEEL BRUSSEL TEATER WALTRA

Het vierde speeljaar werd ingezet met een zwarte komedie « Poen » (« loot ») van de engelse talentrijke maar onmaatschappelijke toneelschrijver Joe Orton (tevens auteur van « Lief zijn voor Sloan », waarin de homofielen het hoge woord voeren). Hij werd - 29 jaar oud - vermoord door zijn vriend, waarmee hij samenwoonde, die dan zelfmoord pleegde.

« Poen » wordt gespeeld door het Fakkeltheater uit Antwerpen. We begrijpen best dat de « angry young men » talrijke heilige huisjes neerhalen - soms heel terecht - maar het cinisme gaat hier - niettegenstaande de pittige dialoog en een soms onweerstaanbare komische noot - dezolote lametabele, kniezerige kant uit. Hoofdtemas zijn: gesol met het katholicisme - als men protestant is (of geweest) en homofiel (?) - en met lijken! Overdaad schaadt de bedoelde schokeffecten blijven uit, omdat het er vingerdik op ligt dat men, eens te meer, de bourgeoisie heeft willen overbluffen (of pesten?). maar deze laatste is het stilaan gewoon geraakt en kijkt nuchter, onverschillig toe.

J.V.



« Johnny comes marching home » het stuk van « Bread and Puppet », de meest anti-amerikaanse toneelgroep van het ogenblik, waarin de buitenlandse politiek van de V.S., vooral in verband met Vietnam, uitermate scherp wordt aangevallen. De groep maakt in ons land een rondreis.

## DAGBOEK 1939 - 1945

Alfred Fabre-Luce, auteur van essays, biografiën en romans, begon tijdens de bezetting van Frankrijk met de publicatie van zijn « Journal de la France » dat verscheidene delen telde. Een boek over oorlog en bezetting, tijdens de bezetting geschreven, maar dan door een zeer vrijmoedig en onafhankelijk man, die geen blad voor de mond nam: dat moest noodzakelijk tot komplikaties leiden. De eerste twee delen hadden reeds het wantrouwen der Duitsers gewekt, en de wenken die de schrijver van de censuur ontving leidden vaak tot komische situaties. Zo eiste men bijvoorbeeld einde 1940 van hem dat hij de anti-kommunistische passages uit zijn boek zou schrappen ( Stalin was toen nog bevriend met Hitler ) terwijl een ander censor zich tegen de passages keerde waarin Fabre-Luce het statuut der Joden op de korrel nam. Een derde censor, de huidige FDP-volksvertegenwoordiger Aschenbach, raadde hem aan verder te gaan en vrijuit te schrijven, wat Fabre-Luce dan ook deed. Slecht bekwam het hem, want na het verschijnen van het derde deel in 1943 ( zonder visa der censuur ) werd hij door de duitse veiligheidsdiensten aangehouden. Na vier maanden werd hij vrijgelaten... Maar het jaar daarop was het de andere partij, die de onafhankelijke en vrijmoedige publicist als een gevaarlijk individu beschouwde. De nieuwe heren van het verzet namen hem nu gevangen en de rechter maakte hem er bijna verwijt van dat de Duitsers hem niet hadden gefuzilleerd! Vrijgelaten ( omdat men tegen hem geen enkele beschuldiging kon staande houden ) wilde men hem toch terug gevangenzetten, een maand later.

Het gebrek aan rechtszekerheid ( in die dagen praktisch onbestaande ) en de ervaring die Fabre-Luce reeds in de gevangnissen der bevrijders had opgedaan, deden hem ertoe besluiten de wijk te nemen naar veiliger oorden. Hij wist aan de aanhouding te ontsnappen, werd door een Amerikaans negersoldaat overvallen, verbleef bij een vriend en trok daarna naar Zwitserland.

Na het wegebben van de eerste repressiegolven ( die in Frankrijk aan tienduizenden het leven kostte ) keerde Fabre-Luce naar Frankrijk terug. Hij zette zijn literaire en publicistische bedrijvigheid voort.

Zijn « Journal de France » werd nu opnieuw uitgegeven, in één enkel boekdeel, voorzien van een inleiding van de auteur, waarin hij bepaalde inzichten en denkbeelden van vroeger toelicht en desgevallend kritisch benadert. Deze zelfkritiek van vijftientig jaar doet niets af aan de oprechtheid van deze briljant geschreven kroniek, die ons een levendig beeld geeft van een periode die wij al te dikwijls uit achteraf gefabriceerde zwart-wit-historie hebben moeten leren. Hier is de geschiedenis betoeld en levend geworden onder de pen van een uitstekend kroniekschrijver en een onafhankelijk man... Ook als die man, wellicht uit nonkonformistisch protest tegen de anti-bourgeoismode, zichzelf een « bourgeois » noemt...

Alfred Fabre-Luce: « Journal de la France »

- Ed. Fayard. Paris

680 blz. - 40 FF.



# TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

**GEHOORD**

**&**

**GEZIEN**

Gaston Van Impe is een braaf man. En hij kan er ook wel niet aan verhelpen dat uitgerekend hij op 15 november — het feest

van de dinastie, weet u wel — in het nieuws van 13 uur een verslag moest brengen van de nationale plechtigheid in Brussel.

Maar de radionieuwsdienst kan er wel aan verhelpen dat dit één van de onbenulligste en minst zeggende verslagen werd die ooit over de 324 meter op een zaterdagmiddag mijn eetlust hebben bedorven.

Ik wil begrijpen dat een nationale instelling als de BRT zich genoodzaakt voelt om ons toch op de een of andere manier te herinneren dat op 15 november onze dinastie in feest is. Maar de manier waarop de radionieuwsdienst dit gebeuren — nou ja, gebeuren? — verslaat is een aanfluiting van wat goede journalistiek behoort te zijn.

Oordeel zelf: de nieuwslezer in de studio: « Voor een rechtstreeks verslag van de viering van het feest van de dinastie, over naar Gaston Van Impe ». En dan kwam Gaston Van Impe. Eerst liet hij ons wat militaire parademuziek beluisteren. Fade out. Ernstige stem. Iedereen verwacht zich aan de mededeling van een nationale ramp. Minstens dertig autobussen in een ravijn of Eddy Merckx die griep heeft gekregen. Niets daarvan, dames en heren. Gaston Van Impe kondigt aan dat er een Te Deum werd opgedragen in de aanwezigheid van die en die

En hij zegt het niet alleen, de slimmerd, hij laat het nog horen ook. Wij horen zo waar monseigneur Schoenmakers het Te Deum inzetten. Het koor antwoordt. Gaston Van Impe voegt eraan toe dat de prins van Luik minzaam werden toegeluicht Terug over naar de studio.

Wanneer gaat de radionieuwsdienst in 's hemelsnaam begrijpen dat dergelijk gedoe met radio niets te maken heeft? Ik maak me sterk dat geen enkele luisteraar het zou gemerkt hebben indien toevallig een bandje van vijf jaar geleden werd gebruikt.

Als de radio ons dan toch kost wat kost wil herinneren aan de nationale plechtigheid, dat zij dan heel sober in de nieuwsberichten meldt dat er een Te Deum heeft plaats gehad. Punt. Volgend nieuwsbericht.

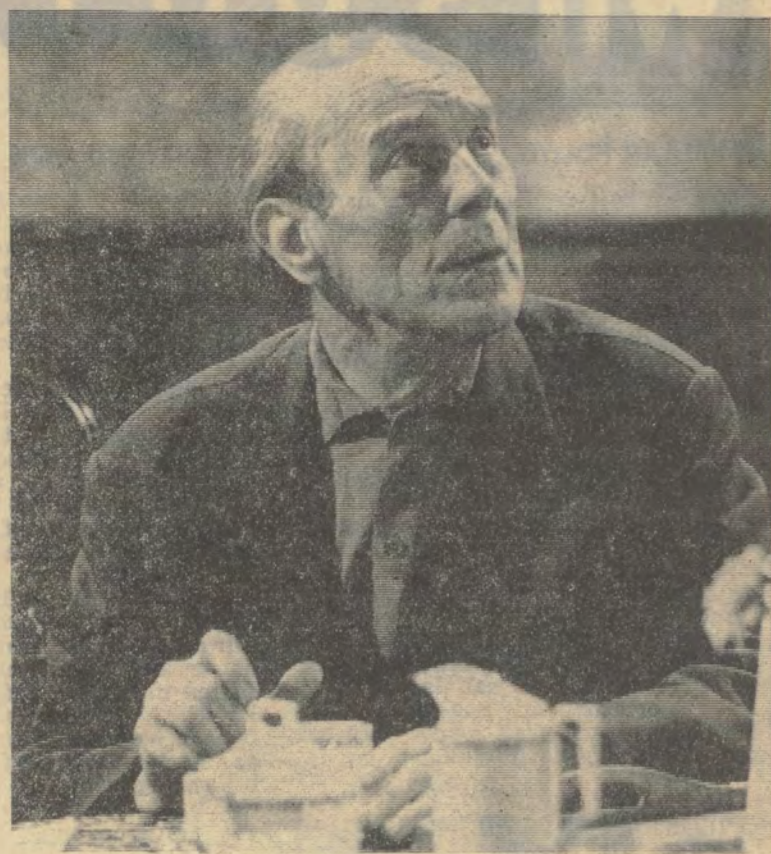
Ofwel, maar dit vergt ideeën en inspanning, mensen, laat de BRT zelf een programma samenstellen over dat feest van de dinastie.

Door bijvoorbeeld een paar verslaggevers de baan op te sturen en aan de man in de straat te vragen waarom alle openbare diensten op 15 november een dagje vrij hebben. Wedden dat de meeste ambtenaren hetzelfde niet weten?

Voor mij mag de BRT zelfs een stukje vertalen uit « The Cobourgs in Belgium » en door dat voor te lezen aan de bevolking kond doen wat de familie van Saksen-Koburg-Gotha zo al gedaan heeft in het verleden.

Dan heeft de vlaamse TV dit jaar toch beter begrepen hoe men terzelfdertijd kan herinneren aan een officiële gebeurtenis en toch een boeiend programma maken.

Ik bedoel daarmee de opvoering op vrijdagavond van « Die



« De week van de kapiteins » een tv-spel van Jos Vandelloo dat een loopje neemt met alle mogelijke « weken » die heden ten dage ingericht worden. Vrijdag 28 nov. om 20u25.



Rita Deneve van tienerzangeresje Rita Dee over de Bob Boonsingers naar een optreden onder eigen naam in « Show voor jongeren ». Woensdag 26 nov. om 20u25.

## VLAAMSE T.V.

### Zaterdag 22 november

16.00 : Volksuniversiteit — 17.00 tot 17.35 : Volksuniversiteit — 18.25 : Zandmannetje — 18.30 : « De toveringen » Avonturenfilm voor de jeugd — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Julia : Een zeer gevaarlijke opdracht — 20.50 : « Is er iemand? » a. Louis Neefs-show — 21.35 : Echo — 22.05 : Dubbelspel : De overlevende — 22.55 : TV-nieuws

### Zondag 23 november

14.30 : De jonge jacobieten : De liga in actie — 14.45 : Fabian van Fallada — 15.15 : Binnen en buiten — 17.15 : Napoleon herzien — 17.45 tot 18.10 : Geschiedenis van de XXe eeuw : De eerste tien maanden — 18.30 : Sportreportage — 19.00 : Wachtwoord — 19.30 : Zo met de « zög » in huis — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Sherlock Holmes : De dansende mannen — 21.35 : « Muzikasteel » Showprogramma vanuit het kasteel Ooidonk — 22.20 : Premiërmagazine — 23.10 : TV-nieuws

### Maandag 24 november

14.05 tot 15.50 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Sporttribune — 19.20 : Avonturen in de Stille Zuidzee : Gevaarlijke paret — 19.45 : Hier spreekt men Nederlands — 19.50 : Zoeklicht — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Sicilië gezien door Roberto Rossellini — 21.20 : Apollo 12 — Rond 22.00 : Gastprogramma : De Katholieke gedachte — Rond 22.30 : Apollo 12 — 23.00 : TV-nieuws

### Dinsdag 25 november

14.05 tot 15.50 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken presenteert De Monkees — 19.25 : Kijk en kook — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : « Ontworfeld » Documentaire over de hedendaagse landlopers — 21.10 : Speelfilm : Open brief — 22.30 : TV-nieuws

### Woensdag 26 november

17.30 : Jevanjong — 19.30 : Zandmannetje — 19.35 : Openbaar kunstbezit : Triptiek van abt Antonius Tsgroeten, door Goossen Van der Weyden — 19.45 : Hier spreekt men Nederlands — 19.50 : Zoeklicht — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Show voor jongeren Supergroep — 21.05 : Panorama — 21.50 : « Don Cristobal of de klucht van de knuppel » Marionettenspel van Federico Garcia Lorca — 22.25 : TV-nieuws

### Donderdag 27 november

14.05 tot 15.50 : Schooltelevisie — 18.25 : Volksuniversiteit — 8.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Politieke tribune : De Belgische Socialistische Partij — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De indringers : De geuigen — 21.15 : Ten huize van Louis De Meester, toondichter — 22.05 : Premiëruurtje met James Lee Byars

### Vrijdag 28 november

14.05 tot 15.50 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Wees wijs in de natuur : De heide — 19.30 : Ziet u er wat in? — 19.45 : Hier spreekt men Nederlands — 19.50 : Zoeklicht — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : « De week van de kapiteins » TV-spel door Jos Vandelloo — 21.30 : James Lee Byars — 22.05 : TV-nieuws — 22.10 tot ongeveer 23.10 : Vroeg-uurtje met James Lee Byars

ene dag ». Het stuk speelde in Australië en behandelde het generatieconflict vader - zoon naar aanleiding van een tegenstelde opinie over de jaarlijkse oud-strijdersdag.

Met een heel klein beetje fantasie kon je heel het gebeuren naar hier over brengen. Dit tv-spel koos geen partij. En ik kan me best voorstellen dat de ene kijker eerder het standpunt bijtrad van de vader (Vik Moeremans) en dat andere kijkers simpatizeerden met de zoon, rol die beheerst vertolkt werd door Jo De Meyere.

De grote verdienste van dit stuk was dat het in deze dagen van patriotische euforie toch even deed nadenken over de vraag of al dat pronkerig herdenkingsvertoon eigenlijk wel zo veel zin heeft. Dat heeft de vlaamse TV dit jaar dan toch begrepen. De radionieuwsdienst blijkbaar niet.

Ik ben benieuwd of Gaston Van Impe op 15 november 1970 opnieuw de eter zal teisteren tussen de twee flarden Te Deum in.

Eigenlijk hoeft ik helemaal niet benieuwd te zijn. Want het duurt zo lang voor er op het Flageyplein iets verandert

VIDAX



### Zaterdag 22 november

20u40 : BRUSSEL FRANS  
Ah!... Quel chassis (britse speelfilm met o.a. Julie Christie).  
22u10 : BRUSSEL FRANS  
Goochelaarsfestival (van uit de parijse Olympia).  
21u05 : FRANKRIJK 1  
De gebroeders Karamazov (tweede deel van deze overbekende film).  
22u15 : DUITSLAND 1  
De waarheid (franse speelfilm

met Brigitte Bardot en Marie-José Nat).

### Zondag 23 november

17u15 : BRUSSEL NED.  
Napoleon herzien (opzoekingen naar de waarheid omtrent Napoleon).  
17u30 : FRANKRIJK 1  
Pas si bête (speelfilm met o.a. Bourvil).  
20u45 : FRANKRIJK 1  
Don Camillo monseigneur (speelfilm met Fernandel en Cervi).

### Maandag 24 november

20u25 : BRUSSEL NED.  
Sicilië gezien door Roberto Rossellini.  
14u45 : FRANKRIJK 1  
Tijl Uilenspiegel (franse speelfilm met o.a. Gérard Philippe).

### Dinsdag 25 november

20u25 : BRUSSEL NED.  
Ontworfeld (dokumentaire over de landlopers van nu).

### 21u10 : BRUSSEL NED.

Open brief (premiëre voor België van nieuwe griekse film).

### 21u10 : NEDERLAND 1

Voor de vuist weg (met Willem Duys).

### 20u20 : NEDERLAND 2

De Japanners (amerikaanse blik op Japan).

### 22u40 : FRANKRIJK 1

Kinderen en hun toekomstig beroep (over negenjarige kinderen).

### Woensdag 26 november

### 21u05 : BRUSSEL NED.

Panorama.

### 21u50 : BRUSSEL NED.

Don Christobal, of de klucht van de knuppel (marionettenspel van F.G. Lorca).

### 20u20 : FRANKRIJK 1

Verborgene kamera.

### Donderdag 27 november

### 21u15 : BRUSSEL NED.

Ten huize van Louis De Meester.

### 20u20 : NEDERLAND 2

Berichten uit de samenleving.

### 22u10 : FRANKRIJK 1

Sérieux s'abstenir (variété).

### 21u : FRANKRIJK 2

Coasteau als redder van zeehonden.

### Vrijdag 28 november

### 19u : BRUSSEL NED.

De heide (een documentaire).

### 20u25 : BRUSSEL NED.

De week van de kapiteins (tv-spel van Jos Vandelloo).

### 21u30 : BRUSSEL NED.

James Lee Byars (amerikaanse kunstenaar).

### 22u10 : BRUSSEL NED.

World question center (spel met de telefoon en 250 Vip's).

### 20u50 : NEDERLAND 1

Farce majeure (satire).

### 22u05 : NEDERLAND 1

Hollands welvaren (een reeks programma's over Nederland).

### 21u : FRANKRIJK 2

Dim dam dom 70 (uitzending met een komedie, een interview en een kortfilm).

# Wij sport

Vlaams nationaal

## EN MAAR POLITIE

Dat het met de herrie tijdens basketbalwedstrijden de laatste tijd nogal eens de klassieke spuigaatjes uitloopt, is géén nieuws. Zelfs de federatiebonzen hebben het door. En zij hebben er ook wat aan gedaan. Ze hebben namelijk de politie van de 19 gemeenten, waarin grote clubs gedijen, verzocht voor de nodige rust en orde te zorgen, en als hun meesters, de burgervaders, niet dadelijk in 't gelid springen dan zullen zij volgens « Les Sports » voor hun « terrible responsabilité » geplaatst worden. De vraag of de politie eigenlijk op alle sportwedstrijden voor de nodige orde zal, kan of moet blijven zorgen, kunnen wij in het midden laten. Wij vinden nochtans dat de oplossing « de politie zal het wel arrangeren » er eigenlijk geen is. Wat als de brave burgervaders eens voorwaarden gaan stellen? En dat zal hier en daar gebeuren. En wat als moest blijken dat er met politie nog meer « hambras » zou komen dan zonder? En ook dat achten wij niet uitgesloten.



Vooraleer tegen Standard op het veld te komen volgden de jongens van Real Madrid « de roden » in hun wedstrijd tegen FC Brugge.

## TE ONNOZEL

Edmond van den Eynde trekt in de « Gazet van Antwerpen » van leer tegen een heertje dat in een of ander waals klubblaadje nodig een zware aanval moest lanceren tegen de mensen die onze halve fond- en fondatleten trainen en wier taak volgens hem door de eerste de beste « imbécile » zou kunnen waargenomen worden, omdat ze zo gemakkelijk is. Wij vinden het overbodig hier de argumenten van Edmond te herhalen, omdat iedereen, die van ver of dichtbij met atletiek en atletiektrainingen in aanraking kwam, best weet dat de waalse meneer onnozele kletspraat verkoopt. We willen slechts een zinnetje uit het artikel van de uitstekende trainer, die Edmond van den Eynde is, aanhalen, omdat het precies het noodzakelijke en voldoende antwoord is op de prietpraat in kwestie: laten we voortdoen. Voortdoen inderdaad, heren trainers, voor de vedetten en voor de krabbers en ondanks kritiek en erbarmelijke werkomstandigheden. De sport heeft u broodnodig. Zelfs in Wallonië.

## DE GEZONDEN

We lazen onlangs een stelletje Amerikaanse statistieken in verband met « de sport ». Zelfs in aanmerking nemend dat statistieken het beste middel zijn om de grofst leugens tot waarheid om te toveren — het hangt van de interpretatie af — vonden wij dat ze tot nadenken stemmen. Zij wilden namelijk eens grondig afrekenen met het sprookje van gezondheid-door-sport. Zij toonden aan dat men precies in de groep sportbeoefenaars-op-hoog-vlak, want daar ging het om, een abnormaal hoog percentage « zieken » aantreft, met afwijkingen veroorzaakt door een te ver doorgedreven specialisatie in een bepaalde sporttak. Zonder dan nog te spreken over zogezegde medische (?) begeleiding en zonder te spreken over bepaalde letsels, die tipisch zijn voor bepaalde categorieën sportbeoefenaars, zoals de hersenletsels bij vele beroepsboksers.

## VINDEN WIJ OOK

In de « Gazet van Antwerpen » lazen wij een paar goede bemerkings van gouverneur Kinsbergen in verband met de sportbeoefening in de toekomst. Zelf sportbeoefenaar pleit de gouverneur voor meer actieve sportbeoefening, niet zozeer in competitieverband daarom, maar als edukatieve, gezonde vrijetijdsbesteding, op de wijze van de zogenaamde « tweede weg ». Dié sport lijkt ons ook geroepen om het probleem van de steeds groter wordende vrije tijd op te vangen, zoals velen dat reeds zegden. Dat naast die actieve beoefening van de sport om de sport zelf en dat door iedereen, zonder uitzondering, de commerciële spektakelsport groeit en bloeit, hoeft helemaal geen bezwaar te zijn. Is het feit dat wij allemaal kunnen lezen een reden om de dramatische kunst en het theaterleven de nek om te wringen? Alleen moet men gaan inzien en er de logische kokluzies uittrekken, dat de tweede weg-sport levensnoodzakelijk is en de passief beleefde spektakelsport bijkomstig.

## HET KOMT

Het komt, het ontslag van Avery Brundage als voorzitter van het internationaal olympisch comité. In 1972, als hij 85 jaar is. Dat ontslag zal door velen op gejuich onthaald worden. Het kan inderdaad moeilijk ontkend worden dat de « old man » zich nogal eens stijfhoofdig vastklampte aan ideeën en opvattingen, die in menig opzicht voorbijgestreefd zijn. Wij denken daarbij o.m. aan zijn manie voor het (vals en niet bestaand) amateurisme. Na hem verwachten wij een echte koers naar verdere commercialisatie, maar of dat dan voor de sport met haar vele aspecten een verbetering zal zijn, dat zal toch moeten uitgemaakt worden. Brundage heeft volgens ons toch ook sportwaarden weten te redden die verloren zullen gaan, eens dat men de hopeloze strijd tegen « de commerce » niet meer zal strijden.



Erik De Vlaeminck actief op de baan, het veld en de piste ging deze week tegen de grond tijdens de Zesdaagse van Gent.

## DE KEIZER

Als dat zo blijft voortgaan, zullen wij onze hoofdredakteur moeten om een bladzijde méér verzoeken, om er een rubriek over Steveniers onderdak te geven. Nu werd de « keizer » weer geschorst door zijn klub, Standard, omdat hij in de wedstrijd tegen Atlon Ieper niet naar behoren zijn kansen had verdedigd, meer zelfs, actief had bijgevoerd tot de nedelaag van zijn bloedeigen klub en dat om redenen die behoren tot het domein der gissingen. Redenen die trouwens ook van zeer twijfelachtige aard moeten geweest zijn, want nauwelijks had « Les Sports » geblokkeerd dat Steveniers uit zijn klub was « weggejaagd » of wij hoorden dat hij alweer had meegespeeld. En goed. Wij weten niet wat er allemaal gebeurde, en het interesseert ons helemaal niet. Wat we wel weten is dat men van de BB-sport wel het begin, maar nog lang niet het einde gezien heeft.

## REKLAME

Er is in België een mini-zwembad op de markt gekomen, dat het voordeel heeft zeer goedkoop te zijn. Wij hoorden dat het, gerekend op een levensduur van 10 jaar, minder dan een kwartmiljoen per jaar zou kosten. Dat lijkt ons voor iedere gemeente goed dragelijk, zelfs gemakkelijk rekupereerbaar. Vermits heel wat gemeenten veel grotere bedragen spenderen aan zogezegde sportkompleksen, doorgaans bestaande uit een voetbalveld dat gratis ter beschikking wordt gesteld van een klubje met vijftig leden, vinden wij dat zowat alle gemeenten zich dergelijk bad moesten aanschaffen. Dit zonder dat wij als publiciteitsagent werden aangeworven en in het besef dat onze vrome wens niet in goede aarde zal vallen van de verdedigers van de elitesport, die altijd maar — en van hun standpunt uit gezien zeer terecht — op olympische baden roepen. Wij vinden het beter det men eerst overal zou beginnen met kleine baden, om de kinderen te leren zwemen, en nadien aan grote denken, als ze het kunnen.

## INFORMATIE

Na er zelf een soort roman-fleuve te hebben aan gewijd laat « Les Sports » nu zijn lezers aan het woord over het Mexiko-avontuur van vriend Ferdinand. Dat wij niet al de epistels lazen, en U zal het ons niet net kwade duiden maar gemakkelijheidshalve geloven wat de krant erover vertelt, namelijk dat « l'opinion belge » (raar beest moet dat zijn) de inspanning van Bracke (zonder nadere omschrijving van aard of omvang ervan) zeer op prijs heeft gesteld en ervan overtuigd is dat de mislukking dient toegeschreven aan het gebrek aan aanpassing aan de grote hoogte. Verschillende lezers voelden zich ook dupe van de enorme publiciteit die rond heel de kwestie werd gegeven, en hier laat « Les Sports » fijntjes opmerken dat het daaraan niet heeft meegedaan. De vijftig bladzijden die de krant over Bracke heeft volgeklad beantwoordden immers nauwelijks aan haar informatietaak. Nespa?

## OORZAAK GEZOCHT

Er zit aan de mislukte rekordpoging van onze Ferdinand toch wel een eigenaardig aspectje vast. Men weet dat hij last kreeg met de ademhaling — zo wordt altans beweerd — en ei zo na stikte. Twee franse renners, Darmet en Rebillard, die ook een rekordpoging waagden, waren in hetzelfde bedje ziek. Men schreef het verschijnsel toe aan de hoogteligging en aan onvoldoende aanpassing daaraan. Wat we nu wel komiek vinden is dat Ritter en Frey te Mexiko wél nieuwe wereldrekords vestigden, Ritter en Frey zijn ook jongens van de vlakte, Denen namelijk. Hoe komt het nu dat op 5 renners juist de twee Denen zich konden aanpassen? Toeval? Of resultaat van een speciale voorbereiding? En zonder nu iets te willen insinueren over minder sportieve praktijken of zo, zouden wij het sport-wetenschappelijk erg interessant vinden als men eens grondig de verschillende voorbereidingsmethodes ging onderzoeken.

## GOED

Wij hadden van Lierse eigenlijk meer verwacht dan het tegen Manchester te zien heeft gegeven. De cijfers (0-3) geven immers nog maar een flauw beeld van het britse meesterschap. Toch vonden wij het een goede wedstrijd, met uitstekende spelmomenten, gespeeld in een sportieve geest — er waren nauwelijks een paar fouten die naam waardig



Sercu-Van Lancker in één ploeg tijdens de gentse Zesdaagse. Twee snelle knapen...

—onder leiding van een scheidsrechter zoals er veel te weinig zijn en voor een voorbeeldig publiek. Goede wedstrijd vooral omdat er offensief gespeeld werd, ook door het zwakkere Lierse. Dat onze landgenoten het onderspit dolven, vinden we helemaal niet erg. Om hen te troosten willen wij nog zeggen dat elke belgische ploeg in een open wedstrijd door de frisse ploeg van Manchester zou geklopt worden, en dat een open wedstrijd met nederlaag ons beter lijkt dan een slopingswerk zonder.

## ZIJN WIJ ZOTTEKENS ?

Toen Napoleon de Grote Elba, zijn ballingsoord, ontvluchtte, om naar « la douce » terug te keren, blokkeerde de franse krant « Le Moniteur » (niet verwarren met onze « moniteur ») « De kanibaal verliet zijn hol ». 's Anderendaags werd het « De woesteling ontscheept in de golf van Juan ». Daags nadien « De tijger in Cap aangeland ». Naarmate Napoleon Parijs naderde werden de « koppen » lichtekens aangepast. En luidden ze achtereenvolgens: « Het monster overnachtte te Grenoble », « De dwingeland liet Lyon achter zich », « De veroveraar is op 40 mijl van Parijs », « Bonaparte nadert met rasse schreden », « Morgen staat Napoleon aan onze poorten », « De Keizer te Fontainebleau », en uiteindelijk, triomfantelijk « Zijn Keizerlijke Hoogheid deed zijn intrade onder zijn getrouwen ».

Wij hebben hieraan moeten denken, bij het lezen van titels waarmee « Les Sports » (ook niet te verwarren met ons staatsblad, hoewel...) de belangstelling en de bewondering van het «gewone» volk probeerde op te jagen tot duizelingwekkende hoogte voor eksploten van Bracke in Meksiko. Beginnend van 28 oktober — maar dan was die onnozelheid al een tijdje aan de gang — lazen wij o.m. (onder meer dus) deze titels: « Ziehier waarom Bracke de 50 zal benaderen », « Als er ooit een renner 50 km aflegt in één uur, zal het Bracke zijn », « Gehuld in een « panty » zal Bracke de baan betreden... », « Vas-y Ferdinand » (omwille van de «esprit de grrrandeur» onvertaalbaar), « Zijn mars-tabel voorziet 49,016 km, en hij zal 49,5 km bereiken », « Het falen van Bracke. Hoe en waarom? », « Men maakte de baan nat. Onwetendheid? Kwadaadwilligheid? Sabotage? », « Men gaat verder met het bevochtigen van de baan. Plaud ontploft zowat », « De vreselijke bekentenis van Bracke: ik dacht dat mijn borst scheurde », « Bracke: het is voor vanavond », « Tot het einde », « Ik neem Bracke mee naar Rome. Daar verbetert hij het rekord », « Klacht van Bracke: duizelingen en ademhalingsstoornissen » en tenslotte « Bracke reed 10 km en richtte zich op. Gestikt. Het rekord: in 1970 ». Tussewin heeft Mon Arets, waarschijnlijk toen hij zelf vond dat het toch wat gortig werd, een artikel gepleegd, waarin ons nog eens goed duidelijk wordt gemaakt « dat het niet met commerciële bedoelingen is dat wij worden meegesleurd in de mallemlen van de twijfel » maar omdat zij (de mannen van « Les Sports ») « onwrikbaar geloven dat Ferdinand, dank zij zijn uitzonderlijke voorbereiding, in staat is het rekord te verbeteren ». Wij moeten dus vooral niet denken « dat men ons voorbarig op een mislukking wil voorbereiden » en met de krant geloven dat het « onvoorstelbaar zou zijn dat zoveel drukte zou gemaakt zijn om niets ».

Ieder zijn meug, zegt men, en wij gaan daar niet veel aan toevoegen. Alleen dat wij het allemaal zielig vinden tot en met. Zielig voor Bracke, die men in de ogen van velen heeft verlaagd tot een reclame-agentje. Zielig voor de gazet dat zij met zulke « marsjandies » op de markt moet komen. Zielig voor de lezers die moeilijk anders kunnen denken dat men hen op de redaktie voor zottekens verslijt. Zielig voor onszelf tenslotte, omdat wij er ook tegen honderd per uur ingetippeld zijn, zoals kan blijken uit het stukje dat we onlangs publiceerden onder de titel « Ons respect ».



**Restaurant WALLEBEKE**

Rijksweg Gent-Kortrijk  
ASTENE - DEINZE  
's Maandags gesloten



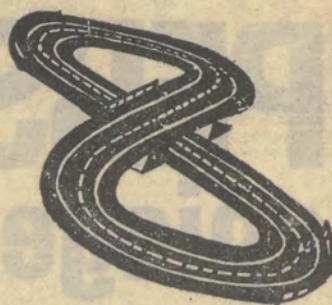
**MARKLIN**



**CORTVRIENDT**

**UW KIND IS BETER SPEELGOED WAARD !**

Een onuitputtelijke voorraad merkspeelgoed en hobby, overzichtelijk aangeboden in onze ruime toonzaal met vrije toegang.  
Honderden gezelschapsspelen voor jong en oud. Speelgoed in pluche, poppen, poppenwagens, poppenkasten. Duizend modellen miniatuurauto's. Trapauto's, gokarts, minifietsjes, voetbalspellen, Zorro-ruimtepakken.  
Modelbouw en autoracebanen van de beste merken. Tuinschommels, plonsbaden, sport en spel. Geen gelegenheidsverkoop maar standing, voorlichting en dienstbetoon. Vakkundige reparatiedienst.



**DIEPESTRAAT 29,  
ANTWERPEN  
Tel. 32.44.30**

**Standaard Geschiedenis van de 20ste eeuw**

Dit is uw eeuw : duizelingwekkende veranderingen, een razendsnelle evolutie !... U staat op de drempel van een nieuw, fantastisch tijdperk. Daarom... wees van uw tijd, kén uw tijd ! De Standaard Geschiedenis van de 20ste eeuw is hét naslagwerk voor iedereen die met kennis van zaken wil oordelen. Het grandioze avontuur van de allernieuwste geschiedenis in schitterende kleuren en fascinerende teksten... voor mensen die echt thuishoren in deze eeuw !  
Dit luxueus boekwerk, in zes delen, gebonden in nachtblauw kivar met weelderige goudstempels, voorzien van een stofomslag in vierkleurendruk, bevat 5.000 suggestieve hoofdstukken, 2.688 pagina's kostbaar, glanzend papier.

**HET BOEK VAN DEZE EEUW...  
IS HET BOEK VAN HET JAAR**

Naam : .....  
Straat : .....  
Plaats : .....  
Handtekening : .....  
Datum : .....

Ja, ik teken in op de zesdelige Standaard Geschiedenis van de 20ste eeuw en profiteer van de voordelige en speciale intekensprijs, 780 fr. per deel.  
 Stuur mij gratis en geheel vrijblijvend alle inlichtingen.  
 Ik betaal min. 250 fr. per maand.  
(Het desbetreffende hokje zwart maken a.u.b.)

Stuur deze bon naar het Vlaams Persagentschap Postbus, 330 Antwerpen - 1

**Waardebon 50 frank**

Wie deze bon behoorlijk invult, uitknipt en opstuurt aan het **ALGEMEEN SEKRETARIAAT VOLKSUNIE**, Volderstraat 71, Brussel 1, ontvangt het blad gratis tot einde 1969. Hij krijgt aldus een geschenk van 50 fr.

Naam : .....  
Adres : ..... straat, nr .....  
Gemeente : .....

wenst « WIJ » gratis te ontvangen tot einde 1969.

(handtekening).



**NU BESLISSEN :**

**SNEEUWVAKANTIE  
OF OVERWINTEREN !**

De V.T.B. zal u op het goede spoor zetten voor  
— UW WINTERSPORTVERLOF  
— EEN ZONNIGE VAKANTIE IN HET ZUIDEN  
Kosteloze brochure te bekomen bij de V.T.B.



**ST.-JAKOBSMARKT 45  
ANTWERPEN  
Tel. : 03-31.09.95**

meester kleermaker  
**VERMEESCH**  
KLEDING  
STEENHOUWERSVEST 52  
ANTWERPEN  
Tel. 31.35.83

**NAAR  
UW  
MAAT....**

**ZO' VEEL BETER**

VERMINDERING VOOR VU LEDEN

**HERMES  
SCHOOL**

Zuidlaan 54, Brussel  
Volledige secretariaatcursussen  
STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen  
— BOEKHOUDEN  
— MODERNE TALEN  
— HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ  
— DAG- EN AVONDLESSEN  
—  
M. Lemonnierlaan 211, Brussel  
Tel (02)11.00.33  
**DE school waar Vlamingen zich thuis voelen**

**Aanbevolen Huizen**

**PAPYRUS**  
Boek- en Papierhandel  
Zaakvoerder : Fons Labeau  
de Ribaucourtstraat 7  
(nabij het Sint-Jansplein)  
Sint-Jans-Molenbeek - Brussel 8  
Telefoon (02)28.87.09

**HOME**  
Eigentijdse wooninrichting  
Rijschoolstraat 45 B  
ST. TRUIDEN  
Telefoon : (011)741.96

Manège « VOLMOLEN »  
Opoeteren (L.)  
Paardenpension Rijlessen  
Wandelingen  
Restaurant-Bar-Zwembad-Camping  
TEL (011)648.34

**AL AL KEUKENS GLASAL**  
Fabrieken te Ramsdonck  
tel. 015/714.47  
Vochtbestand Vuurvast  
Matige prijs  
Voor West-Vlaanderen  
DE MEYER Walter  
Bruggestraat 136. Zewezele  
tel. 051/612.84

Aanbouw KEUKENS  
Specialist : H. DOX p.v.b.a.  
Carnotstraat 135, Antwerpen  
tel. 35.17.14  
Standaard en Maatwerk Milmè  
Zeyher Keukens — Elektrische  
toestellen tegen groothandelsprijs

« PIET POT »  
Antwerpen's gezelligste  
Bierkelder  
Grote Pieter Potstraat 4  
(bij Suikerrui)  
Open vanaf 8 uur 's avonds  
Maandag en dinsdag gesloten

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »  
Kaai 26 St. Amands a.d. Schelde  
Tel. (052)332.75  
Mosselen Paling  
Jitbaler Jan Brugman

3-2-68  
**Tapijten CASPERS**  
Mechanische en Perzische  
Tapijten Vloerbekleding  
Gentsstraat 6, AALST  
Tel. (053)291.89

Stalen verwarmingsketels  
**FROLING**  
Branders PLATOL  
Warm water boilers FROLING.  
Staalplaat radiatorer  
**DIA-THERM**  
Prijzen zonder verbintenls.  
Alleenverdelers voor Gent en omliggende

**K. VERSCHRAEGEN**  
Dr. Em. Maeyensstraat 36  
St. Amandsberg

# PERS spiegel

Zij weten niet goed langs waar begonnen aan de hete brij door Eyskens op zijn konferentietafel klaargemaakt.

« Driepartijenbestand » is de hoop waarmee de klassieke konservatieven zich nog voeden. Een kille woede nog steeds tegen de Volksunie die roet in de euforistische pap heeft gegooit. Een goed teken ! Men moet zich zelf vrezen als de tegenstanders ons zouden gaan vleien. De Volksunie past gelukkig niet in hun kraam.

## LA LIBRE BELGIQUE

Wie nog in de Vandekerckhove's val zou trappen van « die grendel is niet zo belangrijk », leze er de « Libre » op na. De kern voor de reaktionaire anti-Vlamingen is inderdaad de grendelprocedure. Brutaal samengevat : hét middel om de Vlamingen er onder te houden, in een systeem van noodgedwongen erkennen van de volksgemeenschappen, zonder zelfbestuur aan de Vlamingen te geven. De schoonste droom die de « Libre » kon koesteren.

« Van het kommunistische gepubliceerd door de franstalige C.V.P. zal men vooral dit onthouden « dat zij de verworven resultaten vaststelt en zich vooral in het bijzonder verheugt dat de stelling van de P.S.C. over de bescherming van de minderheden in het parlement en de pariteit in de regering instemming heeft gevonden bij de meerderheid van de partijen.

» Het gevaar blijft dat M. Eyskens, die zich een groot strateeg waant en die in feite dikwijls niet meer is dan een onhandig scharrelaar, van de P.S.C. zou trachten te bekomen dat ze de alarmbel van art. 38-bis opgeeft om de Volksunie te bedaren en zo onrechtstreeks een deel van de C.V.P. De eerste minister moet nochtans weten dat dit dan de uiteenspanning zou betekenen. De definitieve mislukking van een poging tot akkoord reeds zo beladen door het « heet punt » van de brusselse kwestie.

« Attention, M. Eyskens, pas op ! Danger ! Gevaar ! Raak niet aan de alarmbel ».

## EUROPE-MAGAZINE

De jongste opgekochte met het Vanden Boeynants en Co-geld ? In elk geval de « extremisten » van Noord en Zuid hebben het hier gedaan.

« Deze onderhandelingen (van de commissie Eyskens) hebben een ander voordeel gebracht : zij hebben duidelijk de doelstellingen van de extreme gewestpartijen aangetoond. Wanneer de delegatie van de Volksunie op het voorlaatste uur van de laatste dag de deuren toesloeg, deed ze dit omdat ze zich verzet tegen de minorisatie (wat een jargon). En als zij zegt « de vlaamse meerderheidspositie in het parlement » te willen behouden, dan ligt het voor de hand, dat de heer Van der Elst en zijn medeplichtigen deze aanstootgevende houding aannemen om geweldige reacties uit te lokken in Walenland. »

## VOLKSGAZET

Jos Van Eynde denkt weer eens met zijn darmen, om een uitdrukking te gebruiken van zijn boezemvriend Theo Lefèvre. Hij rafelt op zijn manier de voordracht uit die voorzitter Van der Elst hield in de « Antwerpse Kontakt-klub ». « Die grendels, die grendels, de Volksunie is wel voor een paritaire senaat, zegt Jos, alleen maar wil zij daarbij eerst federalisme ».

« M. Van der Elst had het vooral over wat door de Volksunie (en al degenen

die haar, in kultuurverenigingen en volksbewegingen nabauwen) de « grendels » worden genoemd, doch wat in werkelijkheid neerkomt op de met de invoering van een artikel 38 bis in de Grondwet beoogde bescherming van de minderheid.

» Het eigenaardigste is wel dat de man niet wil weten van een « alarmbel » die een opschorsingsprocedure zou inluiden wanneer een ontwerp gevaarlijk zou worden geacht (door de 3/4 van een taalgroep !) voor de betrekkingen tussen de gemeenschappen, dan wanneer hij wel bereid is de vlaamse meerderheid in het land prijs te geven door de invoering van een paritaire Senaat ! Alleen zou men hem, zo beweert hij, voorafgaandelijk het federalisme moeten schenken.

» Met de federalistische slogan (zonder omschrijving van de inhoud) tracht hij het breekijzer in de belgische staat te zetten om hem te doen uiteenspringen, iets wat te allen tijde het doel is geweest van zijn in wezen separatistische volgingen. Moest men van de Volksunievoorzitter ooit een duidelijke uitspraak over de handhaving van een soeverein België vragen, hij zou haar niet durven geven, want indien hij de vraag positief beantwoordde, zou hij zijn partij aan stukken doen vliegen ».

## DE NIEUWE GIDS

Unitarist Van Haverbeke klampt zich vast aan een nieuwe strohalm « een driepartijenbestand ». Er moet toch iets gebeuren want dreigend naderen data die partijmaniakken het meest vrezen : verkiezingsdata.

« Indien wij deze positieve suggestie doen, dan is het omdat wij er van overtuigd zijn, dat slechts langs een dergelijke weg nog een mogelijkheid — hoe gering ook — van oplossing bestaat. Dan is het ook omdat het achterwege blijven van enige realisatie van aard is om spoedig een scherpe crisis in het land uit te lokken en ten slotte omdat deze karentie voor de reeds verscheurde drie partijen evenzeer elektoraal erge gevolgen moet hebben.

» Komt er niets in huis van wat de werkgroep gedurende 26 vergaderingen heeft uitgewerkt, dan kan men zeggen dat de Volksunie gelijk heeft gehad op tijd en stond een groep te verlaten die achteraf toch niet in staat bleek enige hervorming door te voeren.

» En dan zal de verwittiging, die de drie traditionele partijen in 1968 hebben gekregen, dubbel hard zijn de volgende maal en dat vóór de datum van 1972 ».

## P.V.V.-FLITSEN

Is het weekblad van de partij die leegloopt (« qui se dégonfle ») zegt « Pourquoi Pas ? ». Dit licht in de duisternis heeft ons door. Zelfde argumenten als Jos Van Eynde, iets minder pittoresk, echter uitgedrukt.

« Voor de Volksunie was dit overleg een gelegenheid om de centrifugale krachten aan te wakkeren, terwijl de nationale partijen juist het tegenovergestelde beoogden. In die omstandigheden was de vlucht van de Volksunie onvermijdelijk. Alleen heeft het nog vrij lang geduurd eer het zover kwam.

» Als voorwendsel werd ingeroepen dat er grote meerderheid van de werkgroep het art. 38bis zou hebben aangevaard, waartegen de Volksunie steeds bezwaren heeft laten gelden omdat dit artikel een « grendel » zou vormen op de vlaamse meerderheid in het Parlement.

» Meer dan een voorwendsel is het niet. Tijdens de besprekingen is immers gebleken, dat het doel nagestreefd door de indianers van art. 38bis ook langs andere wegen bereikbaar is.

» Het was er de Volksunie enkel om te doen de handen vrij te houden. Elke overeenkomst in de groep « 28 », die ook door de Volksunie zou worden onder-

schreven, zou haar de argumenten uit de handen spelen waarop zij tot nog toe haar sukses heeft opgebouwd.

» De Volksunie heeft enkel aan het overleg deelgenomen om de ontwikkeling van het gesprek op de voet te volgen. Omdat het niet in de door haar gewenste richting ging, heeft zij haar afvaardiging teruggetrokken. De richting is die van het federalisme, gebaazeerd op het aanwakkeren van de tegenstellingen tussen de taalgemeenschappen. De meeste andere deelnemers waren daar geenszins toe bereid. Ook de C.V.P. niet, die nochtans vaak haar houding kopieert op die van de Volksunie ».

## LE MATIN

De blauwe antwerpse franskiljons zitten in zak en as omwille van de troebels met de blauwe broeders van de P.V.V. « Er zijn geen liberalen meer in Vlaanderen ». In naam van het echte (soort le Matin) liberalisme had Paus Vanaudenhove moeten exkommuniseren indertijd. Waarom deed hij het niet ? Wij denken omdat hij een eindeloos opportunist was. Nee, omdat hij flamingant was, zegt deze bleekblauwe.

« Het kwaad is geschied, ontzaglijk, onherstelbaar. De vlaamse liberalen zijn geen liberalen meer. De Walen reageren met een onbeheerdige agressiviteit en het staat vast dat de morsige activiteiten van de h. Toussaint de zaken niet in orde brengen.

» De « Pourquoi Pas ? » van deze week roept zelfs onomwonden om een nieuwe partij. Ja, waarom niet ten slotte ?

» Het is echter te laat en hoeveel heeft men al niet verloren ?

» Wij hebben het herhaaldelijk geschreven : de h. Vanaudenhove had zowel noordelijk als zuidelijk exkommunikaties moeten afkondigen en al de groten of kleinen, de machtigen of onbenulligen van de P.V.V. die de liberale doktrine aanvielen bedreigen. Hij heeft het niet gedaan. Wegens zijn angstvalligheid ? Niemand twijfelt aan de moed van de h. Vanaudenhove. Laten wij eerder zeggen wegens een intellectuele onzekerheid : de h. Vanaudenhove was patriot, maar flamingant en hij geloofde vast in het welzijn van een kulturele autonomie ».

## ELSEVIERS WEEKBLAD

Zegt het voor de Noord-Nederlanders nog maar eens wat wij elke dag onder vinden : zonder Brussel was het nationaliteitsprobleem in België reeds lang opgelost.

« Maar welke vorm de nieuwe Belgische staat zal krijgen is nog niet duidelijk.

» De opvattingen lopen van een federaal België, waarin Brussel een bondshoofdstad, een soort Washington DC, zou zijn, tot de formule, waarbij het centrale bestuur alleen beperkte bevoegdheden zou afstaan aan gewestelijke organen. En de meningsverschillen lopen dwars door de partijen heen. Eigenlijk zijn alleen de federalisten homogene — de Volksunie in Vlaanderen en het Rassemblement Wallon in het Walenland. De « nationale » partijen zijn uiteengevallen in Vlaamse, Waalse en Brusselse vleugels. De tegenstelling is bij de Liberalen wel het duidelijkst. In het debat over de staatsvorming staan liberale Vlamingen, Walen en Brusselaars zo ver van elkaar dat men moeite heeft er leden of voorvoerders van een en dezelfde partij in te herkennen.

» Men zou zonder overdrijving kunnen stellen, dat het nationaliteitsprobleem reeds enige tijd zou zijn opgelost indien Brussel, de officieel tweetalige hoofdstad, niet bestond. In de parlementaire werkgroep is men wat Brussel betreft trouwens geen stap verder gekomen ».

W. LUYTEN.

## Dosfel- dokumenten

Het derde nummer van de Dosfeldokumenten is verschenen, en sluit direct aan bij de politieke actualiteit.

### « HERVORMING VAN DE STAATSINSTELLINGEN »

Een herwerkte versie van de referaten op het gelijknamige colloquium te Mechelen in het najaar 1968.

#### INHOUD :

Het streven naar verrijnde en integrale democratie stelt als vanzelf het probleem van de staatsinstelling en de zeggenschap van de burger aan de orde.

#### Worden behandeld :

- Efficiency in het staatsbestuur (F. BAERT)
- Vrijheid en inspraak in het staatsbestuur (E. RASKIN)
- Nationalisme en staatsinstellingen in toekomstperspektief. (M. van HAEGENDOREN).

#### Nog steeds beschikbaar :

#### 1. UNIVERSITAIR ONDERWIJS :

Een verantwoorde en diepgaande studie van de instellingen voor hoger onderwijs en van de inrichting van studien aan deze instellingen.

#### 2. RUIMTELIJKE ORDENING :

Drie eminente medewerkers aan een colloquium 1968 belichten respectievelijk de algemene begrippen, de problematiek van kernen en hun expansie, en het grondprijzenbeleid.

— Prijs per nummer : 50 fr.

— Abonnement op 12 nummers : 500 fr

GIREER : op p.r. 224.43 Kredietbank BRUSSEL 1 voor rekening 83.555 van het Dosfeldinstituut, Tribunestraat 14, BRUSSEL 1.

## Groepen en maatschappijen allerhande !!! Speciaal voor U bedacht. IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middagen en avonden aanbieden.

### INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag,  
zaterdag of zondagavond  
in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten

Middag- en avondmaal in groep  
gezellig, fijn, goed en goedkoop

De grote specialiteiten zijn : Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goelaj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleeschotel, beter dan in Duitsland.



Inflictingen ter plaats  
THIER BRAU HOF  
Leuven - Tel. (016) 46311  
THIER BRAU HOF  
Hulste - Tel. (056) 71536  
THIER BRAU HOF  
Antwerpen - Tel. (03) 312037  
DE KLAROEN  
Aalst - Tel. (053) 22853  
THIER BRAU HOF  
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1  
Tel. (02) 18.74.89

ZATERDAG 29 NOVEMBER te 21 uur

## Derde V.U. NACHTBAL

FENIKSHOF GRIMBERGEN

Vier zalen

Stan Philips - Roestvrij - Jammerhout - The Papa's





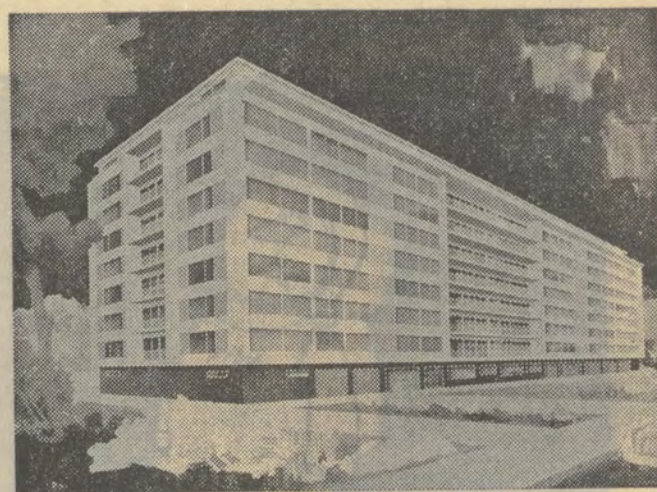
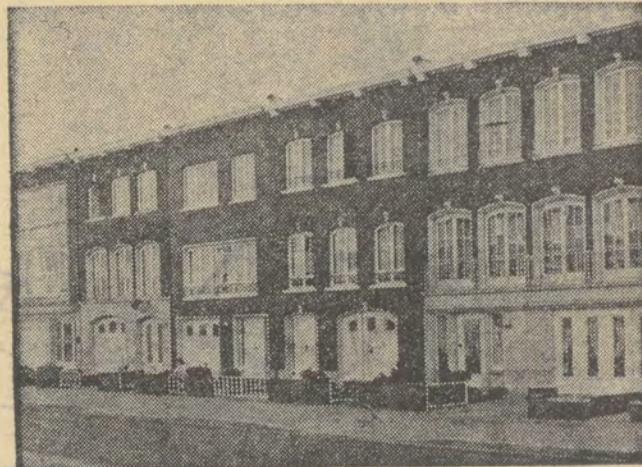
**EEN MENS IS WAARD WAT Z'N WOONST WAARD IS!  
EEN WONING IS WAARD WAT UW AANNEMER WAARD IS !!!**

Als U bouwt, wendt U zich in vertrouwen tot de uitstekende A.B.K.-vakmensen.

**Wij zijn uw vertrouwen waard !!!**

**ZIJ GETUIGEN :**

- 1 Voor de familie S... bouwden wij destijds voor vader, oom en tante, na de 4 eerste zonen bouwt nu ook de kleinzoon met ons.
- 2 Een bediende van General Motors kocht 2 jaar geleden met zijn spaarcenten een beleggingsgrond. Hij had juist genoeg om de notariskosten te betalen. Verleden maand verkochten wij dezelfde grond voor hem. Hij had zoveel meerwaarde dat hij nu reeds een mooie villa bestelde op een andere grond van ons
- 3 Mr B... nijveraar, kwam de opdracht geven voor het bouwen van het achtste bijhuis met ons.
- 4 Een geneesheer kocht bij ons 3 jaar geleden een winkel die hem 10% netto opbrengt. Wij hadden voor hem gebouwd en goed verhuurd voor lange termijn. Dit jaar kwam hij een nieuw projekt bestellen met dezelfde opbrengst.
- 5 Voor Capt. C... in Soest bouwden wij een villa. Heel Soest was zo enthousiast dat nu de 18de woning voor een « bevoersmilitair » in voltooiing is. enz... enz...

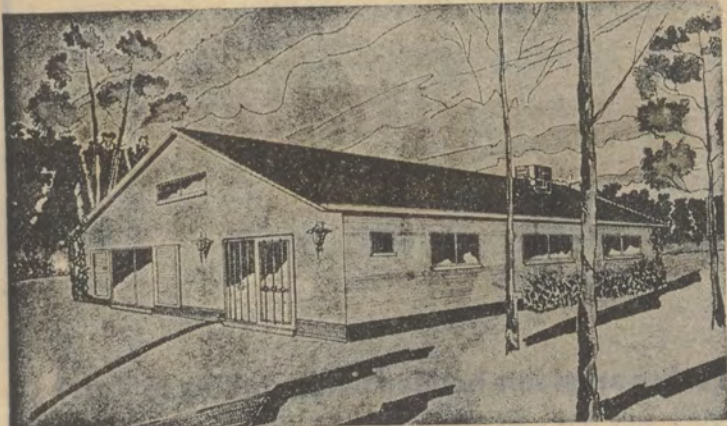


van slechts 555.000 F af  
Een luxueus appartement

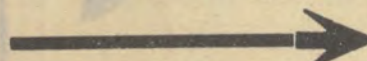
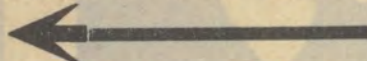
**WAT WENST U NOG MEER ??? ZIJ WAREN VEELEISEND...**

**U MOET DIT OOK ZIJN !!!**

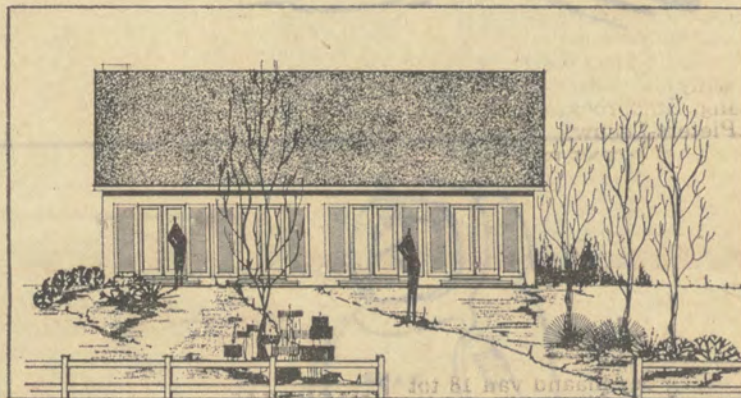
« DIENEN » staat bij ons op de eerste rang



van slechts 650.000 F af  
Modern vol licht en lucht



van slechts 775.000 F af  
Rustiek  
in de schaduw der bomen



**U DIE WENST TE BOUWEN... DOE HET... MAAR...  
DOET HET GOED !!!**

Leg al uw problemen op onze schouders en maak uw bouwprojekt tot de aange- naamste gebeurtenissen van uw leven.

Onze informatiekantoren staan ter uwer beschikking ! U krijgt vooraf de juiste voorlichting. Dankzij een speciale voorstudie zal uw woning een persoonlijkheid vertegenwoordigen met cachet van voornaamheid, goede smaak en degelijkheid.

De prijs vooraf — voorkomt verrassingen achteraf

Onze financieringsdienst bezorgt U steeds de meest voordelige lening en de hoogste premie

Onze technische dienst, 600 mensen met ervaring staan klaar om U met raad en daad bij te staan. ZELFS uw binnenhuisinrichting hiervoor kan U beroep op ons doen

**ALS U HET GOEDE ADRES MAAR KENT !!!**

**Wenst U nadere inlichtingen  
stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra**

Naam ... ..  
Adres ... .. Woonplaats ... ..  
Tel. privé ... .. Tel. kantoor ... ..  
1. over gronden voor villabouw    
over gronden voor hoogbouw  bij voorkeur gelegen te   
over gronden v. eensgezinswoning    
over veilige geldbeleggingen    
2. over het bouwen van ... ..   
bij voorkeur gelegen te ... ..   
of bezit reeds grond, gelegen te ... ..   
3. over de aankoop van een bestaande woning    
Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen

**WIJ ZIJN ANDERS DAN DE ANDEREN... KOM U DAARVAN OVERTUIGEN**

*600 arbeiders = 1001 mogelijkheden*



**ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN n.v.**

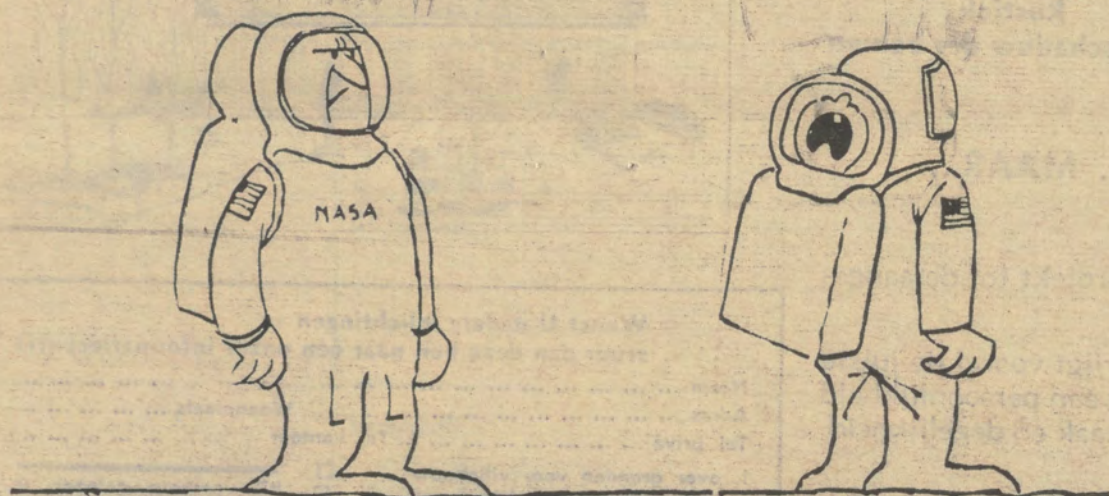
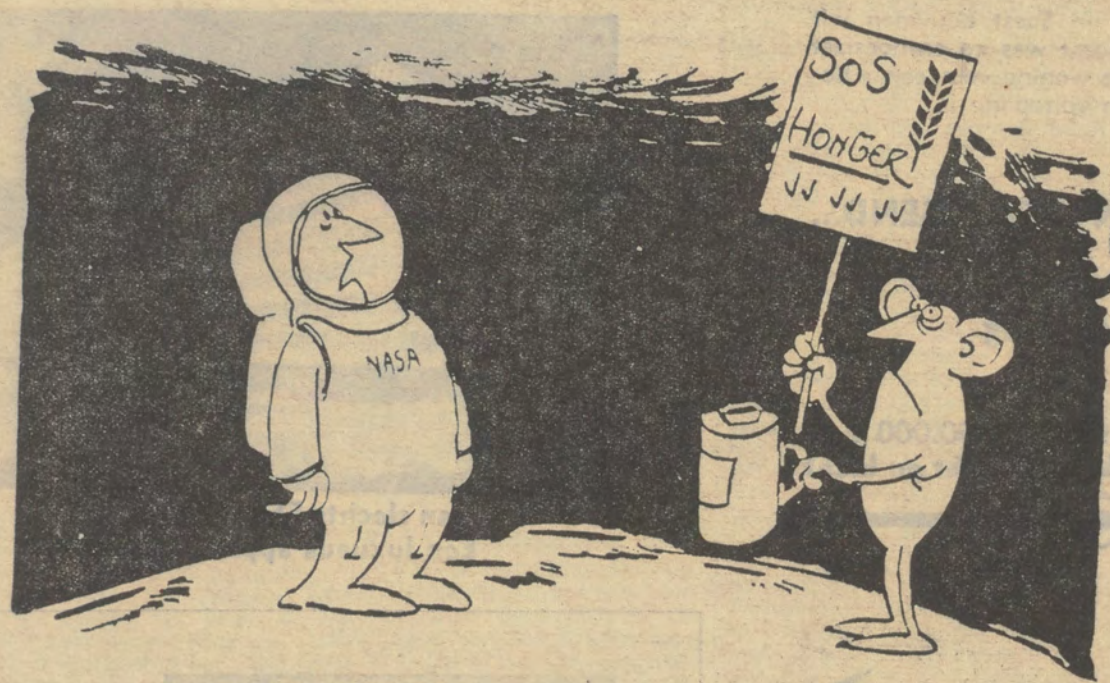
ANTWERPEN  
Meir 18  
tel. 03/31.78.20

GENT  
Onderbergen 43  
tel. 09/25.19.23  
tel. 09/25.94.69

GENK  
Winterslagstraat 22  
tel. 011/544.42

LEUVEN  
Brusselsestraat 33  
tel. 016/337.35

# BRASSER ZIET RUIMTEVAART



**Bean sloeg met hamer op kapotte tv-kamera**  
Van apollotje getikt

**Honderd jaar kanaal door Egypte**  
Suex-kanaal

**Franse hoofdstad zonder stroom**  
Alles bedorven in de Parijskasten

**Nieuwe « Ordo missae »**  
Wanordo missae ?

**Spanje blijft de rots opeisen**  
« Voor gibraltair en haard »

**Probleem Brussel : beperkte werkgroep**  
Kleine kommissie voor Manneke Pis

**Kremlin beschuldigt het Vaticaan**  
PaU.S.

**Madrid verliest match tegen Standard Luik**  
Harde Realiteit

## ONGETWIJFELD

**Turkse arbeiders houden wilde staking te Vorst**  
Was me dat een Istanboel !

**Antwerpse studenten te voet naar Brussel**  
Om hun ongenoegen te vertolken

**B.S.P. wil herverkaveling randgemeenten**  
De wijken naar Brussel, het hoeylandt naar Vlaanderen

**Harmel danst op slap koord...**  
Le pont Davignon

